

308937 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 4.

చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ ఆగస్టునెల 11 వ తేది సోమవారము

No. 110

నంపుటము. ౪.

శింశ నామ సంవత్సర శ్రావణమాస బహుళ ఏకాదశి ౧౧.

నందిక ౧౧౧

The Asian Commercial Assurance Co., Ltd, Bombay.

ది ఏషియన్ కమర్షియల్ అసూరెన్సు కంపెనిలిమిటెడ్, బొంబాయి.

- (1) మూలధనము :— రు 50,00,000 నియమిత చందాలు జేయబడినది రు 4,74,025. చెల్లించినది రు 98,555
- (2) సొమ్ము: గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీలలోనూ, పోస్ట్ బ్రండు, మ్యూనిసిపల్ డిబెంట్లలోనూ పెట్టుబడి పెట్టుబడును.
- (3) గతించిన పాకీలు: ఇతర కంపెనిలీలలోనూ, నియామక మేమియు లేకుండా, ప్రీమియముల తాలూకు బకాయ నూటికి రు 6 వడ్డీతో నిచ్చి వేసినచో తిరిగి అందులో నుంచబడును.
- (4) పోస్టులు: వీటికిగల హక్కులు, సౌకర్యములు ము కెక్కడను ఉండవు. (199)

పూర్వమైన లాభపుహక్కుగల ఎండవ మెంటు భీమా: భీమాచేయించినవారు త్వరలో కాలము చేయునెడల కుటుంబము నకు కలుగు సౌకర్యముకంటే, భీమాదారు చాలకాలముజీవించునెడల అతని జీవితకాలమునందే ధన సహాయముకలుగుట, లాభము (బోనసు) ప్రతి 5 సం॥ ల కొకసారి భీమా మొత్తమునకు చేర్చి, ఆఖరున భీమా మొత్తముతో నివృత్తబడును. లేదా, ప్రతి 5 సం॥ పిమ్మట రొక్కముగ తీసికొనవచ్చును. లేక తరువాత చెల్లింపవలసిన ప్రీమియములలో తగ్గించుకొనుటకును కొరకవచ్చును. వివరములును ఏజెన్సీ నిబంధనలును వలయువారు,

ఈ క్రింది చిహ్నాలను వ్రాసికొనవచ్చును.
జె. కె. రాజారావు పంతులు సెక్రటరీ, మద్రాసు బ్రాంచి నెం 5, తంబుస్వేటిది, మద్రాస్.
డి. శేషచలపతిరావుగారు, చీఫ్ ఆగ్నైజింగు ఇన్స్పెక్టర్, గుంటూరు.

ఎంపైర్ ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అసూరెన్సు కంపెని, లిమిటెడ్

యం. కె. రాజగోపాలాచారియారు, బొంబాయి. పోస్టుబాక్సు 1001, కీల్సాక, మద్రాసు.

పాల్వీ హోల్డర్లందరు వారి ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను, మద్రాసు శ్రీ. యం. కె. రాజగోపాలాచారియారుగారు, ఎంపైర్ ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అసూరెన్సు కంపెని లిమిటెడ్ వారి ప్రధానప్రతినిధి, పోస్టుబాక్సు 1001, కీల్సాక, మద్రాసు వారి చిరునామాకు జరుపవలసిదనియు; మనియార్డర్లు పంపవలసినవారు, ఇనుపాఫికల్ బ్యాంకు, అడియార్, మద్రాసునకు పంపవలసినదనియు; స్వయముగ సొమ్ము చెల్లించుట గాని, మాట్లాడుట గాని, టౌన్ ఆఫీసు, న్యూ ఇండియా థియేటరు సెకండు లైన్ లీన్ మద్రాసుకర్త జరుపవలసినదనియు ఇందుమూలముగ తెలియజేయడమయినది.

828 ఆన్ని బ స్టీల్ లోను, సర్కారులలోనూ యేజంటు కావలసియున్నాను. టౌన్ ఆఫీసు క్యాపియల్: 12 టౌన్ ఆఫీసు విచారణలు: 786 ప్రధాన ప్రతినిధి స్వయం: 796

కావలయును. 838

ప్రస్తుతము వాడుకకు తగినది, 12 ము॥ 40 బి హాక్కు పకరు గల మంచి కేకండు హాక్కులు అయిలు ఇంజనులు కా వలయును. అది యెవరిచే చేయబడినది, ఎన్ని హాక్కు పకరు గలిగినది, వాని కిమ్మత మొదలగు విషయములతో R. D. C o "ఆంధ్రప్రతిక" మద్రాసు చిరునామాకు తెలుపవలెను.

ప్రణామము గల బొమ్మలు

బయోగ్రాఫులు, ఫీల్డములు - డేరాలు - గ్యాజుల ప నాలు - బొమ్మలకాగ్జులు - గారడీ పుస్తకములు పిప్రయంచే తమ క్యాటలాగు కావలెనా? (582) 1. ఈశ్వరప్ప అందు నన్ను, విశాఖపట్టణము.

'శాస్త్రోక్త మైన ఎరువు'.

662 రాజధాని రసాయన ఎరువుశాలా (లిమిటెడ్)

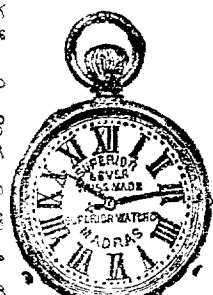
పై విచారణాధికారులు: మెసర్సు ప్యారీ కంపెనిలీవారు, చెన్న పట్నం, వర్గ, బోల్సు, ప్రత్తి, పొగాకు, చెజుకు, అరిటి మొదలగు మాగాణి ఖమ్మి, పయిర్లకున్న, దుంప, ఫలకృత్తు ములకున్న, మొక్క తీగనైనై రాలకున్న సంపూర్ణ ఎరువులు శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేసి విక్రియించుచున్నారు. ఇవి యన్నియు వీటిని ఉపయోగించు భూములకు తగినట్లు తయారుచేయబడుటచేత ఎరువులు కొనదలచిన వారి తాలూకు భూములమట్టిని రసాయన శోధశాలలో ఉచితముగా పరీక్షించి అయాథూముల గుణా గుణములను అను సరించి తయారుచేయుచున్నారు. "శాస్త్రోక్త ఎరువు" అను మాసాంతర ప్రతికను ఇంగ్లీషు, తెలుగు, అరబిక్, కన్నడం, మళయాళం మొదలగు భాషలలో నెలనెలకు ప్రచురించి అందులో ఎరువు విషయముగా వ్యాసములు వ్రాసి, ఒక్కొక్క జిల్లాలోని జమీన్ దార్లకును ఉచితముగా పంపించుచున్నారు. వైశిష్టిక ప్రతికనున్న, ఇంకా ఎరువు విషయముగా ఇతర అంశములనున్న ఈక్రింద సుదహరించుచున్న వైవిలాసమునకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

ప్యారీ అందు కంపెని, పోస్టుబాక్సు నెం 12, మదరాస్.

Parry & Co., Post Box No. 12, Madras.

సువియర్ లీవర్ జ్యూయెల్స్ ఛాంట్ గొలుసుతో సహా ధర రు 3-0-0. పోస్ట్జి 0-4-0. డీబికి 5 సావత్తరముల గ్యారంటీ కలదు.

ఈ డియార్ ముదయలుమీద మా కంపెని చేరు ఎజ్జెన్సీగాతో ముగ్గుంపబడియుండును. ఇది చూచు ట కందమై తలచిగమును, డబ్బు ప్రూఫ్ అను గ్లాసు జోమును కలిగి మెంట్లుపనులకు తగియుండును. వె ట్రెమూతెలోభాగమున గ్యారంటీపీటి అతికించియుండును. సీమనండి మా కై తయారుచేయబడినది. కాన నెనరి యొద్దను జిక్కగు. ఒక్కొక్కరును తీయుదురను తలంపుతో తక్కువవెల నుండిలిను. చాలకాలము పనిచేయునట్టి స్వల్ప ధరగల గడియార మిది యొకటియే యని యనుభవమున దెలి యును. ఇదివర కనేక గడియారములు ఖర్చయి యొగ్యతా పత్రముల నందియున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడును. మా పట్టణమున ననేకులు కొని సంతసిందిరినన, జేరుమాట తెందుకు? సుపీరియర్ వాచ్ కంపెని, పోస్టుబాక్సు నెం 161 మద్రాస్, బహుమతి! 5 రూపా! వెలగల వాచ్ బహుమతి!!

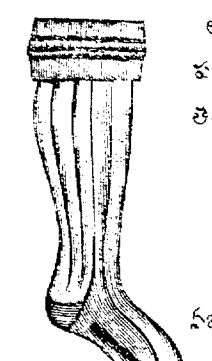

ఈ చిత్రప్రకాశముల సిదా అద్వక్ (వాయు ఆస్తి) గూడేశపు 14 క్యాట్ల గోల్డు ప్లేటెడ్ నిబ్బుల పోల్ టెక్ పేనా, ఒక సిబాబుడ్డి, 1 నిబ్బు, 1 క్లిప్స్ తో వెల రు. 3-4-0. ఈ సేనాను కొనువాలకు వై చెప్పిన గడియారము ఒకటి బహుమతిగా యివ్వబడును. మద్రాసు మెయిల్ బాక్సు కంపెని, 838 పై నామము గోల్డ్, మద్రాసు.

TRY ONCE! TRY ONCE!!
AMRUTANJAN
Best Indian Pain Balm
PRICE ANNAS 8 PER BOTTLE.
Sold Everywhere.
Our Catalogue sent free on application.
APPLY FOR DETAILS:-
AMRUTANJAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

స్వదేశోద్యమమున పోషింపును!
అంధ నింటింగు ఫ్యాక్టరీ
220, చెనాబజారు రోడ్, మద్రాసు.

అనేకరకముల మేజోళ్లు
కలురంగులలో ఇచ్చుట
తయారుచేయబడును.
వెల అతిరహస్యము.
ఇండియా అంతకు
నజంట్లు కావలయును.
(349)

The Madras Astrological Bureau, Madras

జాతకములు

శ్రీమాన్ జ్యోతిర్వ్యాభాషణ శతావధాని శ్రీనివాసాచార్యులుగారిచే న్యాయబడును.

సంవత్సర ఫలము రు. 2-0-0 సగము నైకము పూర్తి జాతకము రు. 8-0-0 ముందు పంపుము. విశేషముగ వ్రాయు రు. 15-0-0 పోస్టుఖర్చు వేలు.

సరియగు జన్మకాలము వెలుపును.

ఇంకను వ్రాయుకొలది ధర రు. 100 వరకు నున్నది.

మానేజర్:

జ్యోతిష కార్యాలయము

212, గోవిందప్పనామినిగిరి జి. జి. చుదరాసు.

126

చిన్నపురుగులు

100

వెద్ద వెద్ద బట్టతలను జేయును.

చుండు, బోడి యగులు, వెండ్రుకలూడులు.

పుర్రెపై జల, అన్నయు చుండుపురుగుల వల గలుగును.

పాతకులారా! ఈ పురుగువలె రేయింబవట్లు విధి విరామములేక మీరు పనిచేసినచో మీ మీ గృహములలోని నేల కొట్టెల్ల బృంహతో నింపబడియుండును.

తీరికలేక పనిజేయుచుండు ఈ చుండు పురుగునకు, అతివ్యాప్తికయి పేరొందిన తేనెటీగ సహకారిగ నుండదగిన బంటు.

చుండు ఆరంభమయిన వెంటనే నిరోధక నిష్పంధ ద్రవ్యముల నుపయోగింపక ఉపేక్షించిన అవినయముననే బట్టతల వారితో సహధ్యాయి గావలసివచ్చును.

కావున నిట్టి పరమశత్రువును

కామినియా నూనె

సహాయమున సంపాదింపుడు. చుండును బోగొట్టును. వెండ్రుకలను రాలనిగొను. పుర్రెచుండును పోగొట్టును. తలకట్టుకు మరక శ నుగంధద్రవ్యము.

ఈ రీతిని నకలు నూనెలను తయారుచేయువారి మోసమున పడకుడు.

తల బుడ్డి 1-కి రు. 1-0-0 చి. పి. రు. 0-4-0 8-కి రు. 2-10-0 చి. పి. రు. 0-7-0

ఉచితము.

ఈ నుగుణముల రుజువుపరచుటకయి, ఆర్థికావీటి పంపుకొనవారికెల్ల ఒకసారి వాడుకొనటకు సరిపోవునంత నూనె ౪ల సీసా ఉచితముగా బంపబడును.

సోలు ఏబెంట్లు:-

ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,

నెం 155, జుమ్మాచుసీదు వీధి, బొంబాయి.

మద్రాసుయేజంట్లు:- మెహతాపురపాత్రంమూర్తి,

29, వై నా. జామినిగిరి, చుదరాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతమే చక్కని డబ్బీలో సహ సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

తలనొప్పుల మాన్పును.

పార్శ్వపు నొప్పుల ఖాళి

దోలును. వాయువు

పోల్చి పోగొట్టును.

సువాసనగలిగి యుండును.

ప్రతియుంట నుండదగినది.

వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

అమృతాంజనము, డిపో, బొంబాయి ఆండ్ చుదరాసు.

ఆంధ్ర పటాలము.

కలకత్తానుండి యొక ఆంధ్రయుగం డిల్లు వ్రాయుచున్నాడు:

'ఆంధ్ర పటాలము' అను శీర్షికతో నీ చుక్క కొన్ని వ్యాసములు ప్రతికా ముఖమున వెలువడినవి. వానిని చూచి యానందించి, ఆంధ్రదేశము కొలది కాలములో నే, మన వాస్తవ మొది, మేరు ప్రఖ్యాతి గాంచగలదని ఉప్పొంగి పోయినది.

కాని ఆయాశ అడుగంటినది. ఆ వ్యాసములకు వ్రాత రూపమున వైనను జవా బొసంగినవారు లేరు. ఆంధ్రదేశమున కార్యమూ రుల మాటలుంటుండ, వాక్కుల తైరము లేరా? ఆంధ్రదేశము గొప్పగాలు గాడే? రణవీరులకు పుట్టినిల్లని విందుము. కచ్చు, వెలకు, రెడ్డి, ఇత్యాది పౌరుష తీవ్ర ప్రధానులకు వాస్తవము, వీరమాతలకు జన్మభూమి. యుద్ధ నిపుణులకు నియము.

నహమ్మనీయ ప్రతాపదావానలమున చల్లార్చినది ఆంధ్రపుత్రులుగారా? ఇది భూత కాలపు నాటి సంగతులు. ఆంధ్రులు పూర్వము రణధీరులు. ప్రస్తుతము రణధీరులు. వారిన నేల. వారి నాయకుల నవవలె. నాయకులచుని విజ్ఞురీగువారు

దేశ మిట్లు కలవరపడుచుండ, ఏ మూలనో నక్కియుండుట పాడిగాదు. నాయకులు లేనిది జనసామ్యము చేయునదేమి? ఇతర రాష్ట్రము లన్నియును ముందుజనేయుచుండ, మనము మాత్రము నోరు మూసికొని, చలనము లేక, పడియుండవలసి

నదేనా? ఇదెట్టి నాయకులు ప్రతి పక్షమున బోయి ప్రజలను పురిగొల్పి యుద్ధరంగమునకు బంపుచున్నారు. నంగదేశముల పటాల మొకటి మెనపాడేమియాలో పోరు సల్పుటకు బో

నున్నది. రెండవది తయారగుచున్నది. ఇదిగాక, 'హిందూదేశ రక్షక వైద్యము' నొక దానిని విశ్వవిద్యాలయ కాఖియారు తయారు చేయుచున్నారు. ఇందువలన ఉత్తమ విద్యార్థులు

సముచేయు విద్యార్థులే. కళాశాలలలోని అధ్యాపకులు గూడ నీ వైద్యమున జేరుచున్నారు. ప్రతి కళాశాలయందును బెనర్సీ, బాసు, అదిగాగల దేశ నాయకులను, సర్వాధికారి, ట్రై

లింగు మొదలగు విద్యార్థాభిధికారులను, సభలు జరపి విద్యార్థులకు రక్షక వైద్యమునజేర్చుచున్నారు. వందలకొనిది విద్యార్థులు ఉత్సాహభరిత హృదయాలై మాతృదేశరక్షణకాము ఆయుధపాణు లగుచున్నారు. ఉత్సాహము వెల్లువలై

ప్రవహించుచున్నది. ఒక్కనాటి సభలో 'సిటి' కాలేజీ విద్యార్థులు సుమారు 100 మంది చేరి. ఇంక నెండవో చేర నున్నారు. ఆశ్చర్యము! పిటికీ పందలను అపేక్షిస్తే పాలైన నంగదేశయులు ఇట్లు రణభూమికి గురుతుచుండ, ఆంధ్రులు వెనుకబడియున్నారే? ఏదీ ఒక్క ఆంధ్రసిపాయి టైనును

రణరంగమున నున్నాడా? ఒక్క ఆంధ్రపుత్రు వైనను దేశ మాత పాదారవిందములకు ప్రాణముల సమర్పింప సిద్ధపడి నాడా? పాతకాలయందు ఎందరు యౌవనులు లేరు. ఎంత చుండి దేశభక్తులు లేరు. కాని వారినందరిని నడుపు నాధుడేదీ? సభలనేల చేయరు? విద్యార్థులనేల భిక్షహస్తాల గావించి

రణరంగమునకు దుమికించరు? విశ్వ విద్యాలయమువారేల నడు ముగిజికార్యమునకుగడంగరు? ఆంధ్రనాయకుల తలపూనుకొనరు? మనలో సరకులేనిది ఇతర రాష్ట్రముల తల మనల గౌర

వించురు? వారితో సరిసమానులము చునమెట్లు గాగలము. ఆంధ్రజాతియొకటి భరతవర్షమున గలదని భారతీయులకే తెలియదు. అది ఎవరితప్పు. మనలను మన భారత సోదరులు ఎట్లు గ్రహించురు. మనవృత్తికైయును స్థాపించినగా? మన వైద్యములు వారివైద్యములతో గలసి రణరంగమున బోరుమం

డి న గ దా? మన నాయకులు తమ ప్రతి స్థను దేశమంతటను స్థాపించినగా? మన వైద్యములు ముందునదవి పోరుసల్పినగా? ఆదినమే ఆంధ్ర దేశ చరిత్రలోన నువగ్ధాక్షరములతో లిఖింపబడును. అదినమేదీ! ఎంతదూరమున నున్నది! ఆంధ్రవైద్యములు లేనిది ఆంధ్ర రా

ష్ట్రమువలన లాభములేదు. ఆంధ్రయును శబ్దము దేశమంతటను ప్రతి ధ్వనించవలయును. అందుకుగాను కొన్ని వైద్యములు తయారై చక్రవర్తికి సేవ జేయవలయును. మరికొన్ని దేశరక్షణకు నిలబడవలయును. అప్పుడే ఆంధ్రులు భారతీయులకే గౌరవింపబడుదురు. ఆంధ్రుల ప్రతాపము నశించలేదు. అవ

కాశములేక అణగియున్నది. అవకాశమువచ్చినది. నాయకులారా లేండు! నడుము గట్టుడు! యువకులు మీ వెంట నడువ దేశ రక్షణకు బూని శత్రుసంహారము గావించుడు. ఆంధ్రులను వైద్యమున చేర్చుకొనుడని గోలపెట్టిరిగా? చేర్చుకొనుచుండ చేరలేమి? అవకాశము పోయినతరువాత మరల గోలచేయు

దురా? అప్పుడు నోరెట్లు వచ్చును. అన్ని యుద్ధపుములను గట్టిపెట్టి వైద్యమును తయారుచేయుడు. తరువాత పశ్చాత్తాప పడిన లాభములేదు. ఈ విషయమై ఒక విద్యార్థికునితో మాట్లాడగా 'ఈ యుద్ధ మైనతరువాత 30 సంవత్సరములకు

మరియొక యుద్ధము పొసగును. అప్పుడు మనము చేరుదము. ఇంతలో తొందరలేదనిరి! ఆహా! ఎంతటి దూరాలోచన! తెరుణము చునకొరకు జేచియుండదు. పోయిన మరలరాదు.

కలకత్తాలోని ఆంధ్రవిద్యార్థులు కొందరు ఇచట గత్తుక సేవ లో చేరుచున్నారు. మనదేశమున అవకాశములు గల్పించిక యెడల అచట యెంతసూరి వీరపుత్రులు బయలుదేరుదురా?

మనము మనచక్రవర్తికి గావించు సేవయే మనలను స్వరాజ్యమునకు అర్హులనుగ చేయును. మనకు మనమేమియున్నా? వారికి ముందు స్వరాజ్యమనినచో, మనపనిమన్న పుణ్యాము

నంగ, మహారాష్ట్ర దేశములరక్తముచే సంపాదించబడి రక్షిం పబడు స్వరాజ్యములో మామకూడ భాగమని మనము బయలు దేరుటకంటె సిగ్గుమరియొకటి యుండునా? రక్షక వైద్యమును

తయారుచేయుడు. స్వరాజ్యమునకు ఆందోళన గావించుడు. దేశమంతయును పరుగెత్తుచుండ మనము ఉపేక్షించి యూర కుండుట పాడిగాదు. సిగ్గు! కార్యమునకు గడంగవలసిన తరుణ మాసన్నమైనది. ఏమాత్రము వెనుకంజవేసినను మనపని హాస్యా

స్పదమగును. అర్హతవశమున స్వరాజ్యమే లభించినచో మనకు వైద్యము మొదలగు సాధనసంపత్తిలేనిది తోటి భారతీయులు మనలను గణనచేయుదురా? మీరెక్కరని మమ్ముల నిచటి

వారు ప్రశ్నించ మేము 'మద్రాసు' మని చెప్పకొనవలసినచ్చు చున్నది. ఆంధ్రులమని చెప్పినచో తెల్లబోయి చూచెదరు. కా రణమేమి. ఈ ఆంధ్రశబ్దము వారి చెవులకు క్రొత్త. ఆంధ్రులు భారతీయులకే గౌరవింపబడు కాలమెన్నడు వచ్చునోగదా!

నేను 'ఆంధ్రుడ'నని గర్వించు కాలమెన్నడోగదా!!

బల్లారిజిల్లా అదవానితాలూకా గుడికల్లు గ్రామము నుండి యొక విశేషరియిల్లు వ్రాయుచున్నాడు:- యువగ నూరుగుడికల్లు గ్రామమునకు తలమగా శిరమొగ్గజిల్లా చెన్న

గిరితాలూకా పాడనూరు వెద్దవలయు శివమూరస్వామి శర్మ అనుస్వామివారు వచ్చుచుందురు. ఈ సంవత్సరము వెద్దవలం గ్రామమునూలు పరీక్షకొరకు స్వామివారి నాహ్వానించి

గ్రామము నలంకరించిమి. గుడికల్లు గ్రామ మేజిప్రేటు గొడ పుగొడుగారు స్వామివారి నభ్యక్షత వహింప బ్రార్థించిరి. కరణం రాఘవప్పగారును మరికొందఱు నాహ్వానించిరి.

స్వామివారు సభ నధిష్ఠించి విద్యనుగుర్చియు విద్యార్థులవర్తన మునుగుర్చియు నుపదేశించి ధనుర్ధావత్రికా సంపాదకులు పంపినపు స్తకములను విద్యార్థులకు పంచిరి.

శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి కృతముగు నవల కాలికో బెండు 1-0-0 అట్టబెండు అ. 0-14-0

మానేజరు, కలాభివర్ధని రాయచోరు, రానుచంద్రపురం సోన్ట్ట; గోదావరిజిల్లా.

హెచ్.టి. మహమద్ అండు కో, [723] మదన్ పురా, బెనారస్ సిటి.

కాశీలోనుండు అనేక ఘట్టు, జరి విచిత్రమయిన మంచివస్తువులు వీరుబహుచవుకగ సప్లయచేతురు.

ఒకసారి ఆర్డు యిచ్చిచూచినచో తమకే తెలియగలదు.

ఆంగ్లేయ వైద్యయోగ చంద్రిక. తెనుగుభాషలో రచింపబడినది.

గ్రంథకర్త: డాక్టరు వి. గో. కృష్ణగారు యం. డి. ఇందు నాలుగువందల ప్రక్రియలు గలవు. శ్రీ పురుషాయ ఈ గ్రంథము చూచినచో వారంతట వారే వైద్యము చేసు కొనగలరు. వెల రు 1-4-

2. టైయిఫాయిడు ఫీగరు అను విషమ జ్వరము. ఇది ఇంగ్లీషుభాషలో చక్కగా వ్రాయబడినది. గ్రంథకర్త డాక్టరు వి. గోపాలకృష్ణగారు, యం. డి. వెల రు 1-0-0

3. సరస్వతి సమానులగు పులగుర్ల లక్ష్మీనరసమాంబగారిచే వ్రాయబడిన స్వరములుగల మంగళహారతుల శతకము. యీ గ్రంథము ప్రతి శ్రీ చేతులో నుండదగినది. ప్రతి శుభకార్యమునకు దానిలో పాటలు అవశ్యము. వెల రు 0.8-0

ఇవి ప్రతి పుస్తక పాపులోకు దొరకును. 750 ఉ. లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రి బి. ఎ., రువిహామ్. కాకినాడ.

వ్యవసాయముయొక్క భావిస్థితి.

(౧) హిందూ దేశము

హిందూ దేశములోని వ్యవసాయపు భావిస్థితిని గూర్చి చెప్పటకు పూర్వము ప్రస్తుతపు వ్యవసాయ పరిస్థితుల గమనించి, దాని పునోద్ధృతికి గల మార్గనిరోధకముల గమనింపట అత్యవసరము. ఈ విషయముల గూర్చి నేను విపులముగా చెప్పి దలచుకొన లేదు. కాని పరిష్కరింప వలసిన సమస్యలను కొంచెముగా నూచించెదను.

హిందూ దేశము ముఖ్యముగ వ్యవసాయాభివృద్ధికి తగిన దేశము. శీతోష్ణస్థితిలబ్ధియు, భూమినిబట్టియు, జల అభిప్రాయములబట్టియు మనము చెప్పించినయెడల, ఈదేశ మెల్లప్పుడును వ్యవసాయ పరిశ్రమయే ముఖ్యపరిశ్రమగా గలదియై యుండునని చెప్పక తప్పదు. కావున వ్యవసాయమున పరిశ్రమ లభివృద్ధి గావలయు నను నెడల, వ్యవసాయమునకు సహాయభూతములగు చక్కెర చేయుట, వ్యవసాయయంత్రముల మరమ్మత్తుచేయుట, చేతిపనులు, మున్నగువానిని వృద్ధి గావింపవలయును. ఇవి అభివృద్ధి మొదలవరకు, వ్యవసాయమును, జాతీయజీవనమును పెంపొంద జాలవు.

మన మే విధముగ పరిశోధించును, హిందూ దేశము మిగుల దారిద్ర్యదశముం దున్నదని తోచకపోదు. జాతీయ మహాసభా నాయకులను, దత్తు, డిగ్గి, రాజేంద్ర, క్రోమరు మున్నగుమహా నీయులును ఈ అభిప్రాయమునే వ్యక్తీకరించి యున్నారు.

నాగరకత నందిన దేశములతో సరిపోల్చి జూచిన యెడల హిందూ దేశము విద్యావిషయమున మిగుల వెనుకబడి యున్నది. ఇందుచే దేశమునకు 'గలగు ఆర్థికనష్టము లపారములు. ఈవిషయములు జనాభా లెక్కల జూచిన నెల్లరకును విదితము.

ఈ దారిద్ర్యమునకు గల కారణములను, వానికి తగిన చికిత్సలను మనము చెప్పింప వలయును. హిందూ దేశమున గల అపవధు నిద్యోగబాటు, జీవనోపాధి కుపయోగించు నిద్యోగుగూడ నేర్పుట యత్యవశ్యకము. అందుచే విద్యాభివృద్ధి గమనకై ప్రభుత్వమువారివీధి నాధారపడక, స్వతంత్ర జీవనమును గడపుటకు వీలుకలిగియుండును. మరియు మనదేశమున సహకారసంఘము లత్యవసరము. సహకారపద్ధతివలన వెనుకబడియున్న దేశములు కూడ పరిశ్రామికవిషయముల యందు అభివృద్ధి గాంచినవి. అందుచే జనసామాన్యమున ఆంగ్లోవ్యవసాయము, ప్రేమ, నమ్మకము, భ్రాతృవాత్సల్యము మున్నగువి వృద్ధియైన మానవజీవనమును సుఖితమ మగుననుటకు సందియము లేదు.

ఈ పైని పేర్కొనబడిన మూడువిషయములను మనము గమనించి, అట్టిస్థితిగతుల మనము మార్పునొందింప యత్నింపని యెడల, భారతదేశపు టార్జి కాభివృద్ధి కలలోని వార్తయే యగును.

హిందూ దేశపు వ్యావసాయకాభివృద్ధికి మార్గనిరోధకములుగా నాడు దొచిన కొన్ని స్థితిగతుల నీ క్రింద పేర్కొనుచున్నాను: (1) హిందూ దేశములో నొక మండలమును, ప్రాన్సు, జర్మనీ, ఇంగ్లాండు, అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల రాష్ట్రములలోని యొక మండలముతో సరిపోల్చి చూచినయెడల హిందూ దేశమున బాటల సౌకర్య మెంతమాత్రమును లేదని చెప్పక తప్పదు. అందుచే ఇండియాలో వృక్షకాలమున అనేక పల్లెలకు ప్రయాణములు చేయుట దుస్సాధ్యము. సరియైన బాటపై నొక జత యెద్దులు ముప్పది రెండు ములుగుల బరువును మోయుచు, కనీసము దినమునకు పదిరెండు మైళ్ల దూరము పోగలవు. బాటలు లేని దాచులలో ని.వి.ము ప ములుగుల బరువుకంటె నెక్కువ మోయజాలవు. ఇప్పుడు పండినపంటలను పట్టణములకు తీసికొని పోవుటకు రైతులకు తగిన సౌకర్యములు లేవు. దేశమున బాటలు లేక పోవుటచే వర్తకమును, నాగరికమును విరివిగా న్యాపింపక పోవుటయేగాక, తగిన వైద్యవసాయముకూడ దొరకక అనేక మరణములుకూడ సంభవించుచున్నవి.

(2) చిల్లరభూములు:—ఇవి మనదేశమున కాలక్రమమున నెక్కువగుచున్నవి. అందుచే కృషిగలకు ఈ బొలముల నన్నిటిని కాపాడి, రక్షించుకొనుటకు కష్టము నెక్కువగుచున్నది. వ్యవసాయమునకు వ్యయ మధికమగుటయు తలస్థించుచున్నది. ఇతరదేశములలో నిట్టి స్థితిగతుల సంభవము గాకుండగా కాములు కాపాడుచున్నవి.

(3) తగిన నష్టపరికరములు లేకపోవుట:— హిందూ దేశమున వ్యవసాయదారుడు ప్రాతపరికరముల సహాయము

ననే వ్యవసాయమును సాగింపుచున్నాడు. ప్రస్తుత మిత డుపయోగించుచున్న నాగలి భూమిలోనికి బాగుగ బోజాలదు. అందుచే భూమి బాగుగ దున్నబడక, తగినపంటల నొసంగ జాలకున్నది. మరియు, భూమిలో చాలభాగము శీతోష్ణ తోడ నిండియే యుండును. వీనిని పోగొట్టుటకు ఇనుపనాగలి అత్యవసరము.

(4) వృక్షపు నీరు నష్టమగుట: హిందూ దేశమున సాధారణముగ కొలది కాలములో నెక్కువగు వృక్షములు కురియుచుండును. మెరకభూమి అయినయెడల, వృక్షపు నీరు పొడి, క్రిందకు జారిపోవును. అందుచే భూమియందలి యెరువు మున్నగునవి నష్టమై, భూమి సస్యసమృద్ధియు గాకున్నది. కాని, భూమిని లోతుగ దున్నచ యెడల, వాననీరు భూమిలోనికి దిగి, భూమి సస్యకంత మగును. కావున భూమిని లోతుగ దున్నట అత్యవసరము.

(5) భూములు లేవు: మనదేశపు పంటలో చూటికి ముప్పదివంతులు తగినభూముల సౌకర్యములేక చెడిపోవుచున్నదని నేను భవభూర్యకముగ చెప్పగలను. భూములలో కందకములరీతిని, అర అడుగుమొదల, నాలుగు అడుగులలోతువరకును వెంతులతో గట్టబడిన భూములున్నయెడల భూమికితగిన లేమ నిలుచుటయు, అనవసరముగల నీరు సస్యములను మంచి నేమకుండగ పొలమునుండి యావలకు బోవుటయు కలుగును.

(6) ఎరువులు సరిగా యుపయోగింపక పోవుట: ఎరువులు సరిగా యుపయోగించిన యెడల భూమి యెక్కువగా ఫలవంత మగును. ఎముకలు, ఆముదపు పిండి మున్నగువానిని భూమిలో తగిన విధమున వేసినయెడల, నది మిగుల ఫలవంత మగును.

(7) పశువులకు తగిన ఆహారము లేకపోవుట: హిందూ దేశమున వ్యవసాయమునకు వలయువానికంటె యెక్కువగు సంఖ్యగల పశువులున్నవి. అందుచే నివి మిగుల చవుకయైనవి. దేశమున వీరు వేడిగాడులులే సంవత్సరమున కొంతకాలము వీరికి తినుటకు గడ్డికొరకదు. ఈకాలమున పశువుల సేకములు మరణించును. కావున మనము దేశముననున్న పశువులను చంపక, యిక ననవసరముగ నెక్కువగు పశు లుద్ధివింపకుండునట్లు చేయుటకుంచిది. మరియు, వీనిని మంచి జాతులతో గలిపి బలమగు పశుజాతినివృద్ధిజేయ మనము యత్నింపవలెను. ఇక పశువుల ఆహారమును గూర్చి చెప్పింపవలయును. బీళ్లు యెక్కువ జేయుటచే లాభములేదు. పది వత్సరములకు సరి పోవు గడ్డి మున్నగువానిని నిలువజేసి కొనినయెడల, పశువులకు తగిన ఆహారముండి, వీనిలో నకాలమరణములు నివారితమగును.

(8) మంచి విత్తనములు లేకపోవుట: ఈ విషయమున గూడ మంచి మొక్కల నుద్ధివింపజేసి, మంచి విత్తనముల నుపయోగించుట అత్యవసరము.

(9) జనులకు ఆహారసౌకర్యములును, ఆంగ్లోవ్యవసాయములకు పరిస్థితులును లేకపోవుట: పావుగూళ్ళలో, సంతలకు పశువుల దోడ్కొనినచిచ్చవారు అంగడిలో కాకపవాడముల గొనుచుండుట మనము గాంచుచున్నాము. వీరు తమ పొలములలో తమకు వలయు కాకముల నన్నిటిని మిగుల చవుకగ పండించుకొనిన యెంత బాగుండును! మరియు పల్లెలలో పారిశుధ్యము మిగుల హీనస్థితియందున్నది. అందుచే ననేక వ్యాధులు ప్రబలి, అనేకుల నకాల మరణముల వాతబడ ద్రోయుచున్నది. కావున, జనులు ముక్కి నిలువయుండుపథములను గప్పివేసి, తమ పల్లెలను పరిశుభ్రముగ నుంచుకొనవలెను.

(10) ఇక కడపటి నిరోధకమును గూర్చి చెప్పింపవలెను: ఇది మిగుల కఠినమైనది. ప్రస్తుతము భూస్వామికిని రైతుకును, వ్యవసాయ దారుకును, కాలకుల ఉద్యోగియు నకును, గల సంబంధములు మార్పునొందిన గాని, వ్యవసాయమునకు నష్టము గలుగుచున్నది. ఇందుచే కృషిగలకు కనుమాన నెక్కువై, కృషిసల్పుట మానుచున్నాడు. ఇట్టి పరిస్థితులు పూర్తిగ మార్పు నొందవలయును.

ఈ విషయమున విద్యాభివృద్ధిలందరను బాగుగ యోచించి, వ్యవసాయాభివృద్ధికి ఆటంకముల గలిగించు యాస్థితి గతుల మార్పు యత్నింపవలయును. హిందూ దేశమున మిగుల ఫలవంతములగు సస్యము లుండినప్పటికిని, అవి తృప్తికరముగ పంటల నొసంగకుండుట కూడ విచారకరముగ నున్నది. భారతదేశమున వ్యవసాయ మభివృద్ధిగాంచిన తోడనే, దేశమన్ని విషయములలోను ప్రముఖత గాంచు ననుటకు సందియము లేదు.

శాము సింగ్ బాధయుగారు.
యంగుమెన్ ఆఫ్ ఇండియా నుండి.

గ్రంథస్వీకారము.

ద్వారక వేంకటేశ్వరశతకము:— ఇది మంత్రుల నరసింహకవి ప్రణీతము. వెల రు0-2-0. ఇందలిపద్యములన్నియును ఉత్పలములును చంపకములు నైయున్నవి. మొత్తము 109 పద్యములుగలవు. వలయువారు కొండగుంటూరి నాగభూషణముగారు వీలూరు కృష్ణాజిల్లా అని వ్రాయవలెను.

పరమరహస్యము:—ఇది ఆంధ్రప్రచారీశ్రీ గ్రంథమాలవారి 20-వ నవల. మహారాష్ట్ర భాషనుండి వాసుదేవ రావుగారిచే నాంధ్రీకరింప బడినది. వెల రు1-8-0. వీనినిగూర్చి మా యభిప్రాయమును ముందు చింతించెదము. వలయువారు నెక్రటరీ ఆంధ్రప్రచారీశ్రీ గ్రంథవిభాగము, విజయవాడ కృష్ణాజిల్లా అని వ్రాసుకొనవలయును.

భీష్ముని చరిత్ర:—ఇది గుంగిపూడి వేంకటేశ్వరగారి సోదరులగు పురుషోత్తమ శర్మగారిచే వ్రాయబడినది. ఆనంద మండలి ప్రథమ ప్రచురణము. ఈ మండలికి వేంకటేశ్వరగారు సంపాదకులు. గ్రంథము వెల రు0-12-0. వలయువారు మానేజరు, ఆనందమండలి, పిట్టర్. కృష్ణాజిల్లా అని వ్రాయవలెను.

శిశుయిల్లు నోట్సు:—ఈగ్రంథము 1918-వ సంవత్సరమున ఎన్.ఎస్.ఎల్.సి. పత్రికకు చదువువారికి తెలుగు పద్యకావ్యములకు వ్యాఖ్య. వీనిని చెన్నపురంలో క్విన్సమేరీ మహిళా కళాశాల యాంధ్రోపాధ్యాయులగు ఏ.పి. నరసింహలపంతులుగారు వ్రాసిరి. వెల రు 0-10-0. వలయువారు దర్బా ఎస్. గణపతయ్యగారు. తిరునల్వేటి, చెన్నపురి. ఎస్.ఇ. అని వ్రాయవలెను. ఈగ్రంథములకుగూర్చి మా అభిప్రాయము ముందు తెలుపబడును.

శృంగారవాటిక:—ఇదియొక మనోహరమగు నవల శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారిచే వ్రాయబడినది. గోదావరిజిల్లాలోని పొలమూరు గ్రామమునకు సంబంధించి: రెండు చిన్నదాన శాసనముల నాధారముచేసికొని, వానియొకదేవిధమగు కథానూచక విషయములును లేకున్నను, కవిసహజ పరికల్పనాశక్తితో భావప్రపంచమున శ్రీరంగంగములను, పరస్పర శత్రుభావపూరిత జనములను, విహారములు, రాజ్యములను రాజులను సృజించి యొక్కొక్కరి నొక్కొక్క విధమున నాడించుచు ప్రస్తయై ఆనాడుభేయములును, లేనివియునైన వానికి నామములను కల్పించి కథగా వ్రాసి పాఠకలోకము మునకు సమర్పించెను. నిజముగ ఆంధ్రభాషయందు నిర్దుష్ట వాక్యరచన నలవరచుకొన గోరునెడల వీరు రచించిన మిథునానురాగము శృంగారవాటిక యను నవలను పాఠకులకు సిఫార్సుచేసెదము. శైలి యతిమధురము. ఏకవాక్యము ఏకభావగర్భితము. పదముల కూటమి యతి మనోహరము. కథయందంతగా కల్పనా చమక్చితి కన్నట్టిక గోయినను, చారిత్రిక విషయము నిరాధారమైయున్నను, మాత్సర్యధారముతో కవి కథనుగూర్చెను. భుజంగుని క్రోధమును, ప్రసాదగాయని పట్టునలయు, గాధ పాత్రవ్రత్యమును, పాలకు పాలితుల పరస్పరానురాగమును బాగుగా వర్ణింపబడినవి. పాత్రల గుణాభివ్యక్తమును, పాత్రగుణ సోపానమును చమ్యముగనున్నవి.

వినుకొండనుండి యొకవిలేఖరి 4 వ లేవీని మా కిట్లు వ్రాసెను:— లోకభీకరమై, యనగ్ధ వాయుకమై, కాలాగ్నివోలె బలుదిశలఁ బ్రపంచమంతట నల్లకొనుటన్న విరోహమహా సంగ్రామములో నింగ్లీషువారు ధర్మరక్షణార్థమై సాల్వోనిన నుదినమిది. అగ్రప్రాణముల లెక్కింపక, బెల్లియమునంటి చిన్న దేశములు జర్మనురురాగ్నిఁ బండి మాడిపోకుండ నభయనాస్తమిచ్చి వెనువీయని మగంటిమితో బోరాడుమన బ్రిటిషువారికిని, వారిమిత్రులకును జయముగలిగి ప్రపంచములో “స్వేచ్ఛ”యనునది లుప్తముగాకుండుటకు భగవంతుని బ్రార్థించుట ప్రతిభారతీయునికి ద్రవ్యమై యున్నది. కనుకఁ జతుర్థవత్సరమున కారంభదినమగు నేఁడు మాయూరిలో నుద్యోగులు, సుపాధ్యాయులు, బాలుకు దాతరులును గలిసి కవ విష్ణ్వలయములలోను శైస్త్రవాలయములలోను మసీదులలోను ఆంగ్లవిజయ ప్రార్థనలు సలిపిరి. వైసయముల మున్వీ భాదర్ భాక్ సాహెబ్గారిచే గొన్ని కీర్తనలు పాడబడినను. కొ. వె. రమణశర్మచే గొన్ని పద్యములు జయవలబడినను.

ఆంధ్రులకు సౌకర్యములు.

(-0-)

సర్ ఆర్థుర్ పీయర్స్ గారి నేప.

(రెంటు విహారముల గూర్చి)

సామాన్య జనులకు సౌకర్యములు సిరిలు ఆర్థుర్ పీయర్స్ గారి గ్రంథములలో. ఆ సాటికి వీరి వయసు 45 సం॥లై యుండెను. విభిన్నముల సంప్రదించిన అంధత్వములను నిర్మూలనగాక, ప్రపంచమునందలి వివిధ దృష్టిలోపముచే గుండుచుండిన మానవజాతి నుద్ధరింప నీయవలయును నిశ్చయించెను. ఇట్లు నిశ్చయించి యాతనికి గ్రంథివారై ఏర్పడిన సమాజమున సభ్యుడయ్యెను. ఇరువది వర్షముల ప్రాయమున సామాన్య పురుషుల వంటల రూపముల నాన్వేషింప శక్తిగలిగి, క్రమ క్రమమున పత్రికా సంపాదకులలో నిగ్రహణ్యుడనిపించుకొని అనేక వార్తాపత్రికల కధికారియై తన సామర్థ్యమును, కార్యోత్సాహమును, పట్టుదలయును, యాతనికి తాను బూనికొనిన మాతృకార్యములకు నిర్వహణ చేసెను. ఆంధ్రుల కేర్పరుపబడిన జాతీయ ప్రతిష్ఠాపనమునకు ప్రయత్నించుచు వానిని విరివిజేడింప నీయవలయునని యొక యూహన నొనర్చి కార్యచరణ పురపరిచెను. మిత్రులతో స్వయముగ ముచ్చటించి, పత్రికలు, కరపత్రములు లేఖల మూలముల వ్యాసముల ప్రయోగించి, పలువిధముల తన యుద్ధయములలో కమన కెఱిగించి, లోకుల సహాయమును బడసెను. గ్రంథివారు చేసిన వస్తువుల సంఖ్య వెల్లడియైన కొలదియు, ఆ వస్తువులను కొనువారల సంఖ్య యధిక మయ్యెను. ఇందు మూలమున లభ్య పడిన ధనముతోడ, ప్రతిష్ఠాపనకార్యములను నిర్వహించి, ఆంధ్రులకు సౌకర్యములను లభింపజేసెను. వైగా నీధనముతోడ బ్రెయిలుగారి పద్ధతి ననుసరించియుండిన వాఙ్మయము విరివియొనర్పబడినది. అన్ని బ్రెయిలుగారు కనుగొనిన విధాన మంధులకు ప్రాణరక్షణము, దృష్టిగలవారు పుస్తకముల నేతిరున చదువుకొనగలగుదురని, ఆంధ్రులగూడ తమచేతుల నుపయోగించి బ్రెయిలుపుస్తకములను చదువుకొనగలరు.

పీయర్స్ గారి కార్యములందు చరించుచుండ యుద్ధ మారంభమయ్యెను. యుద్ధమున సంధిలై తనకాలమున జీవన్ముతుల మైతిమని వైన్యమందిన నావికులయు సైనికులయు మొఱల బయలుదేరినారు. పీయర్స్ గారి మొఱలనాలించి, వీరిని బ్రోవ సమకట్టి పాలుపడిరి.

రెంటు పార్కు మధ్యముననున్న రెంటు డెన్స్ ను ఆను విశాలమందిరములు ఆమెరికా దేశీయులకును ధనికులకు ఆకు ఆహారముగారి యధీనముననున్నవి. లండను నగరమధ్యమున నుండియు యామందిరము చాల శాంతముగ నుండును. ఆంధ్రుల వానప్రస్థమునకిది యన్ని విధములను సర్వోత్కృష్టమై యున్నది. నుక పీయర్స్ గారు కామానుగారి నధింప వారు తక్షణమే యా మందిరమున పీయర్స్ గారి కొనగిరి. నాలుగుమూలలనుండియు వెంటనే ధనము ప్రోగయ్యెను. కొన్ని వాగములలో కర్మాగారములు, పరివహించిరములనున్న గునవి వెలసి, రెంటు డెన్స్ ను ఆంధ్రుల నివాసగృహమయ్యెను. వైద్యశాలలయందు చికిత్సకా వేగమే, ఆంధ్రులకు నావికులను సైనికులను యా మందిరమున కంప బడుదురు. పీయర్స్ గారి కష్టము వృధాగాక రాజసన్మానమును పడసెను. శ్రీవారు పీయర్స్ గారిని సర్ ఆర్థుర్ పీయర్స్ గారి నొనర్చిరి.

సర్ ఆర్థుర్ పీయర్స్ గారిని సంబంధించి కొలదికాలము క్రిందట రెంటు డెన్స్ ను మందిరమున కేగియుంటిని, పిమ్మనగా రిపుడవట లేకపోవుటచే వారి కార్యకర్త కాసిలు గారు నా కా ప్రతిష్ఠాపనమును జూపవచ్చిరి.

మేము నడచుచుండిన హోటలుధ్యమున నన్నని తివాసి యొకటి పొడుగునా వేయబడియుండెను. కాసిలుగారు మెల్లగ నన్ను తివాసిమండి క్రిందకు లాగిరి. కారణ ముగగ మా కేసుకు గ కచ్చుచుండిన యొక గ్రంథి వారిని జూపిరి. ఈతడు కర్ర సహాయము లేక, తడవు కొనకుండ కన్నులను వానివలె మా వైపునకు నడచుచు నచ్చుచుండెను. ననుక రిత డెంపుడని నేను ప్రభువును దలప నైతిని. కాని యిట్లు కొంతగూరమున ద్వియొక్క తుణకలము తివాసి యెచ్చటంతకుగోయని కాలతో పడవుకొనెను. తరువాత మెల్లకొక్క వెంకకగిలోనికి పోయెను. ఈవస్త్రమును బట్టి యాకడంపుడని నే ప్రానించెను.

ఇంతయ వెడల్పు గలిగిన తివాసులు ప్రతిగదియందును మధ్యభాగమున నున్నవి యుండెను. జీతీసహాయమున సం

ధు లేయితర ఆధారమును లేకనుండిరము సంతయు గ్రుమ్మర గలరు. అప్పుడప్పుడ తివాసులవై సంధులు జీకొనుట గూడ కష్టం. అట్టి సమయములందు దిగుతెగలవారును గూడ వినుగు కొని లగవులాడుకొనక, ఒండొరుల క్షేమము నారమును నవ్వకొనుచు తప్పకొని పోవుదురు.

గృహమున కావలగూడ సంధుల సౌకర్యమునకై వై రితి ఏర్పాటులు మరికొన్ని జరిగియున్నవి. దా బా ల వైసను, మేడ మెట్లవైసను (క్రిందిమెట్టు, వై మెట్లవైస) నీసపు తునుకలుండును. ఈ తునుకలవై కాలుపడగ నే తానెచట నున్నదియు గ్రంథివానికి తెలియును. పరిసర గృహముల కంధులకు వారి జాతులకు గాను పట్టా లనున్నవి యున్నవి. దారిలో మరిల వలసినచ్చేనని, గ్రంథివాడు గుబురు లేచుట నున్నదియు వెదకకొనును. తా నెటు పోవలసినదియు దినివలన తెలియును.

ఈప్రతిష్ఠాపనమును చేసిన యంధునకు ప్రభువును బ్రెయిలు నేర్పబడును. బ్రెయిలుపుస్తకముల పుటలవై (నేర్పనీ ద్దుచుచు, వీర లావిధానమును సులభముగ గ్రహింతురు. విద్యార్థులవలె బ్రెయిలుపుస్తకముల సంధులు గడగడ చుచుగలరు ఆంధ్రులకు బ్రెయిలును నేర్పప్రతిష్ఠాపనమున సంధు లే యుపాధ్యాయులుగ నేమింపబడుచున్నందున యావిద్య విద్యార్థుల కతిసులభముగ పట్టుచుచున్నది. బ్రెయిలును నేర్చుకొనిన గ్రంథివానికి "జీవనమంధ కారి బంధునమయ్యెను"న భీతితోలగును. అతడు తన యిచ్చనచ్చినంత కాలము గ్రంథపఠన మొనర్చుకొనవచ్చును. పూర్వగ్రంథము లేన్నియో బ్రెయిలులో నున్నవి, ఆంధ్రుల యుపయోగాగ్రంథమై డెయిలి మెయిలు పత్రిక ఆమదిసమున బ్రెయిలులో ప్రకటితమగుచున్నది.

బ్రెయిలు చదువుకొను సామర్థ్యము లభ్యపడిన పిమ్మట, బ్రెయిలును వ్రాయనేర్పట ప్రారంభమగును. తనకాలమున సంధుడు తన మనోగతమును వెలువరించు కొన వచ్చును. యంత్ర సహాయమున సంధుడు బ్రెయిలును వ్రాయగలడు. యంత్రము యొక్క వివిధ భాగములను సెక్కగ అడుగున నున్న కాగితపు ముక్కలవై చుక్కలవలె, ఎత్తు పల్లము లేర్పడును. బ్రెయిలు సంక్షిప్త లేఖనము గూడ పరిపూర్తి యొనర్పబడినది. సంక్షిప్త లేఖకు లే తీరున నుప వ్యాసములు మున్నగు వాటిని దీసికొన గలగో ఆంధ్రులగూడ యంత్రసహాయమున వాటిని రికార్డు చేయగలరు.

సంక్షిప్త లేఖన భాగముననుండి, అంగమర్దన చికిత్స నేర్పబడు స్థానమునకు పోయితిమి. ఇచట బల్లవై మనుజుని ఎముకలు వెక్కులుండగ విద్యార్థు లా బల్లమట్టున నుండిరి. ఈపాధ్యాయుని వీరల కా ఎముకలగూర్చి భోదించుచుండెను. కసిలుగా లొక ఎముకను దీసి ప్రక్కనున్న యొక విద్యార్థికి దాని నొసగి, ఎముకపేరు తెల్పుచురి. ఈత డిటీకలనే యుద్ధమున గ్రంథియయ్యెను. అంతకు పూర్వమెట్టి శాస్త్రజ్ఞానమును లేకపోయినను ధారాళముగ శాస్త్రీయముగ నెముకను పరీంచుచు దానిపేరు నుచ్చరించెను.

కారిత శాస్త్రము నిచట నలవరించుకొని విద్యార్థి అంగమర్దన చికిత్సను పూర్తిగ నభ్యసించుట కయి జాతీయ ప్రతిష్ఠాపనమున కరుగును. ఇచట విద్యార్థి కనేక మగు సౌకర్యములు కలవు. ఇట్లు శిక్షితుడైనపిమ్మట నీవిద్యార్థి పరీక్షకు పోవలయును. (ఇక్కడొకతెనుకు సానైటి ఆఫ్ బ్రెయిలు మేన్యుయ్య) అను సమాజము వారితిని పరిక్షింతురు. ఆంధ్రులని పరీక్షలు సులువుగ నుండునని తలంపరాదు. డెన్స్ ను మందిరముల తయారైన విద్యార్థులు పరీక్షలయందున్నత తరగతులలో నుత్తీర్ణులగుట గూడ నాచారమై యున్నది.

అంగమర్దన చికిత్సకులు వస్త్రమానమున చాల మంది యావశ్యకమై యున్నారు. ఒక్కొక్కడు వారమునకు రెండు పావల పడునైరు పిల్లలగులిపు డాన్డించుచున్నాడు. యుద్ధానంతరమున గూడ నిట్టి చికిత్సకు లగత్యమైయున్నారు. అంగమర్దన చికిత్సకు దృష్టియున్నవారికంటె ఆంధ్రులే చాల సమర్థవంతులు.

అంగమర్దన చికిత్సగాక, ఆంధ్రులు పాదరక్షలునుగూడ మరమ్మతు చేయగలరు. మేమిభాగమునకు పోవునదికి ఆంధ్రుడొక యంత్రసహాయమున కట్టుచుండెను. ఈతడు కుట్టినకుట్టు కన్నులవానికి సాధ్యమగు నా యనిపించెను. మరియొకచో వడ్రంగము నేర్పబడుచుండెను. శిక్షుడుంధుడు. వడ్రంగమన్న నేమియో యెరుగని వారికి కట్టతోట్టెలు, పిట్టగూళ్లు మున్నగు చిన్న చిన్న పనులు నేర్పబడును. ఆంధ్రులుగాక పూర్వము వడ్రంగమున మెలగిన వారికి డనుకులు, బల్లలు, మున్నగునవి చేయుట నేర్పబడును. ఆంధ్రులచే నిర్మితమైన వస్తువుల వెక్కిరిబిచ్చుచి

తినిగాని ఎచ్చటను సమ్మెటవెచ్చు మేకును తప్పి బల్లవై పడిన జాడగానరాలేదు. అనతి దూరముననే కొట్టు బాతులు మున్నగు పిట్టలు వెంచబడుచుండెను. ఆంధ్రుడుగ కెప్పుడు వీర రిచటి యజమాని. ఆంధ్రులు కొందరు, దృష్టిగలవారు కొందరు లోతనికీ సహాయము జేయుచుండిరి. మరియొకచోట గ్రంథివారు కొందరు తోటమాలిపని నేర్చుకొనుచుండిరి. పాద, బారి, గునపములతో వీరలొక్కొక్కరు పనిచేయుచు కూరగాయలను వెంచుచున్నారు. వేకొకస్థలమున వలసేత చెప్పబడుచుండెను. ఈ తీరున నిట ప్రయింపున కేదియో యొక జీవనాధారమగు వృత్తి నేర్పబడుచున్నది. ఆంధ్రుడైనను స్వ. పోషణమున కీత డొరులవై నాధారపడ నక్కరలేదు.

ఆంధ్రులకు వ్యాయామ క్రీడలకుగూడ సేర్పాటులు జరిగియున్నవి. ప్రతిరోజువారము మధ్యాహ్నమును వీరలలో వెక్కుండు నాటకకాలలకును, సంగీతకాలలకును పోవుదురు. వారమునకు రెండుసార్లు నాట్యములు జరగను. వారమునకొక సారిమీటింగు జరిగి ఆమీటింగులలో నీయంధు లత్మోత్సాహమున చర్చలు జరుపుదురు. విందులు మున్నగునవి జరుగుచుండును. వీరల నుత్సాహవంతులుగ నుంప నెన్నియో యత్నము లొనర్పబడుచున్నవి.

సముద్రప్రాంత గృహములు బ్రైటరు, టార్గెల్లలో నున్నవి. గాలిమాపుకలసి యున్న ప్రతిష్ఠాపనములొని యంధు శ్రీగృహముల కనుపబడి, ఆరశ్యక మైనన్ని దినము లచటనుండురు.

ప్రతిష్ఠాపనమునకు వచ్చు సంధులకు వారియిష్టానుసారము విద్య నేర్పబడును. ఏదియో యొకవృత్తి : ద్య నేర్చుకొని ప్రతిష్ఠాపనమును వీడువారలకు తగిన యుద్వోగములు లభ్యపఱచుటకై నీప్రతిష్ఠాపనము వారెంతయు శ్రమపడికొందురు.

డెన్స్ ను ప్రతిష్ఠాపనమును చాలభాగము చూచినవెను. ఆర్థుర్ పీయర్స్ గారి గటకు విచ్చేసిరి. వారిలో చాలతడవు ముచ్చటించితిని. వారి యంధత్వబాధను ప్రస్తావించునదికి పీయర్స్ గారు "అవరోధము" ను డనినన్ను సవరించుచు తను చేదాంతమును వెల్లడించిరి. వీరి జ్ఞానతత్వ మేతిరున నుండునదియు, నిరంతరము వీరిమోము నలంకరించుచుండు చిరునవ్వు నూచింపగలదు. ప్రతిష్ఠాపన కార్యముల నిర్వర్తించి దానిని వ్యాప్తమొనరింప వీరు నిరంతరమును సంచార మొనర్చి ధనమును గూర్చుచుండురు.

ధ్వజస్థాపనము

కిరస్తానుడే కానిండు. మహమ్మదీయుడే కానిండు. బౌద్ధుడే కానిండు. హిందవుడే కానిండు, మరి యేమతస్థుడు కానిండు. ప్రతివ్యక్తికిని, దేశభక్తి, స్వతంత్రతాసక్తి యామున్నగు సద్గుణములు సహజములు. మావిజయనగరము కంటోన్మెంటులో మ. వి. వేంకటరమణయ్యపంతులను నొక కంట్రాక్టరుగారు కలరు. వారు కొంతకాలము క్రిందటనే సకుటుంబముగా కిరస్తానితత్వమును స్వీకరించిరి. మ॥ శె. వి.రమణయ్యగారు వీరి జ్యేష్ఠపుత్రులు. ఈ సుబుద్ధి యిక్కడి "హోమయూలు లీగు"లో ఒక సాంఘికుడుగా చేరియున్నాడు నిన్నటి దినము నాయంత్రము సుమారు 6 గంటలకు తన యింటివద్ద హోమయూలు పతాకమును స్థాపించబోవుచున్నాడు కాన దయచేయుడని సమితిలోని తదితర సాంఘికుల నెల్లరను ప్రార్థించెను. వారలలో ననేకులక్కడి కాతరుణమునకు విచ్చేసిరి. ఎన్నడును ఇనుడ స్తమింపని బ్రిటీషు సామ్రాజ్య ఆశపత్ర నీడను భరతవస్త్రమునకు స్వాతంత్ర్య సిద్ధికై ప్రార్థనగావింపబడెను. స్వదేశసత్తు ప్రోత్సాహపక్షి వైకొనబడెను. పిమ్మట రమణయ్యగారు సభ్యుల అనుమతిని, యంతకుమున్ను అక్కడ పాలినిలుపబడియున్న సుమారు 25 అడుగులు పొడుగు గల మర్రి యూడవైకి పతాకమును లాగిరి. తోడనే సభ్యుల వందే మాతరధ్వనులతో కరతాళధ్వనులుఁచెలరేగెను. (విజయ నగర విలేఖరి)

గత నెల 30 తేదీని నర్నాపురం తాలూకాబోర్డు మెంబరును భీమవరం తాలూకా భీమవరం వీరవాసరము ఫిర్యాలు వారు ఎన్నుకొనవలసియున్నది. సదరు ఎన్నికలకు 1 నెల మెత్తురామచంద్రరాజుగారు 2 భూపతిరాజు రామరాజుగారు 3 మద్దాల కృష్ణమూర్తి నాయుడుగారు 4 మద్దాల రామమూర్తిగారు 5 వడ్డి అయ్యన్నగారు వీరలు నిల్చియున్నారు. వీరిలో స్వాగత్యము కలిగి ప్రజాసేవ జేస గలవారి నే యెన్నుకొనవలెనని ఒక విలేఖరి వ్రాయుచున్నాడు.

రాజీనామా :—బర్రాయందలి బాప్టిస్టు కళాశాల ప్రిన్సిపల్ ఇ. డబ్లియు కెలేగారు తమకు జీమామునందు ఆస్యస్థగ నుండుటచే ప్రిసిసిపల్ పదవిని వహించ లేమని రాజీనామా వెట్టిరి.

మంత్రివర్గమువారి రాజీనామాలు.

లండను, ఆగస్టు 11.— మంత్రివర్గమునుండి హెండర్సన్ సమగ్ర రాజీనామా నిచ్చిరి. దేశ సేవాధికారమును నే విట్టి ఛేదనముగారు వదలుకొనిరి. ఇద్దరి రాజీనామా లంగీకరించబడినవని వార్తా సంఘమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

రాజీనామా లేఖ

లండను, ఆగస్టు 12.— హెండర్సన్ గారి లేఖలో నిట్లు వివరింపబడినది:— కార్మికవర్గ కార్యదర్శిత్వమును, యుద్ధమంత్రివర్గ సభ్యత్వమును పొందుపడ నేరవని నిన్నటి రాత్రి జరిగిన సంభాషణముననుండి మియాభిప్రాయముని గ్రహించితిని. ఇట్టి యుద్ధోగద్యయమువలన చిహ్నున్నవని యిటీవల ననుభవ పూర్వకమయ్యెను. గనుక మంత్రివర్గ సభ్యత్వమును వీడలుకొన నిశ్చయించితిని. యుద్ధము విజయము చేకూరు వరకు సాగింపవలయును. ఈవిషయమై సహాయము చేయగలను.

యుద్ధమంత్రివర్గము కాన్ఫరెన్సు సభకు వ్యతిరేకించుట

ప్రధానమంత్రి చెప్పిన కారణములు.

లండను, ఆగస్టు 11.— ప్రధానమంత్రి హెండర్సన్ గార్లకు జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు ప్రకటిత మైనవి. విజయ మందువరకును యుద్ధమును సాగింపవలయునని నేను గూడ వాంఛించి యుండినది తమ రాజీనామా సందర్భమున 11-వ తేదీని హెండర్సన్ గారు లాయడు బార్న్ గారికి వ్రాసిరి. తమ ప్రత్యుత్తరమున లాయడు బార్న్ గారు హెండర్సన్ గారి రాజీనామా రాజ్యాంగీకారమందినది తెలియజేసిరి. యుద్ధవిషయమై హెండర్సన్ గారి వాక్యములు మంత్రి వర్గము నలరింప జేసినవి. ప్రజలకు స్థితిగతులు నువ్వుక్కు మగుటకు కొన్ని విషయములను వెల్లడింప వలసి యున్నది. కార్మికవర్గ సభయందు హెండర్సన్ గారి వైఖరిజూచి మంత్రి వర్గము నిశ్చేష్టితమయ్యెను. ప్రాకోముసభకు వా గ్రహమృతి నొంది యున్నట్లు, హెండర్సన్ గారు చెబుచున్నది. తమయ సమ్మతమును తెలియజేయు మంత్రివర్గ ప్రకటనమునకు గూడ హెండర్సన్ గారు రుతుమందించుచున్నారు. నిన్నటిసభ జరిగిన పిమ్మట యాప్రకటనమును వెలువరింప నిశ్చయింపబడినది. తమ పలుకుబడిని వినియోగించి తైరిపతినిధులతోడి ప్రాకోముసమావేశము నాపివేయుదురని ప్రధానమంత్రినిమ్మియుండినది. రష్యా దేశమున నిటీవల జరిగిన మార్పులవలన ప్రాకోముసమావేశవ్యవస్థ యందుబలచుగు మార్పులు జరిగినవి.

వ్యవస్థ పూర్ణముగ మార్పుజేయినట్లు హెండర్సన్ గారు గొప్పకొనియుండిరి. మిత్రుల ప్రతినిధుల నాసమావేశమునకు రానింప 15 దినములక్రిందట కొంతయవకాశముండి యుండవచ్చునుగాని యిటీవల సభించిన కొన్నియంశములను బట్టి వైయోర్నాటు అసమంజసమని హెండర్సన్ గారు చెరిగి యుండక తప్పదు. ప్రధానమంత్రియు మంత్రివర్గమును యితరులగు కార్మికవర్గమంతయుగూడ వైతిరస నభిప్రాయపడియుండిరి. ఇట్టిస్థితిలో హెండర్సన్ గారియొద్దనుండి యొక లేఖవచ్చెను. రష్యానుండి రావేగమె తాము వెలువరించిన యభిప్రాయమే క్రమమైనది పరిశీలనమునై తమకు తేటపడినదనియు, ఆ విషయమును ప్రధానమంత్రి కింగింపగ, సి యుండినదియు నై లేఖ యందు వివరింపబడినది. హెండర్సన్ గారు కాన్ఫరెన్సు సభకు వచ్చుటకు పూర్వమే తమ యభిప్రాయమును మంత్రివర్గమునకు తెలియజేసి యుండవలయును. మంత్రివర్గపు టభిప్రాయము లెట్లున్నదియు గూడ హెండర్సన్ గారు సభవారికి నివేదించు తమ గనుక సభలోని ప్రతినిధులు తమ యభిప్రాయములలో హెండర్సన్ గారి యభిప్రాయము తేలికపించియున్నవని తెలుచుట వివరీతము గాదు. రెండవ విషయమును గూర్చి లాయడు బార్న్ గారిటుల వ్రాసిరి. నిన్నటి దినమున రష్యా దొరతనమువారి కడ నుండి యొక ముఖ్యమగు సమాచారము మాకు చేరినది. ప్రాకోము సభకు ప్రతినిధులు పోకుండ రష్యాదొరతనమువారు రాటంకపరుప నేరకు గాని కాన్ఫరెన్సు పాక్షిక కృత్యమగుటచే, సభా తీర్మానములు దొరతనమువారి కార్యవరణ స్వేచ్ఛను బంధింపనేరవని రష్యానుండి తెలియవచ్చినది.

వై సమాచారముతోడ వచ్చిన యుత్తరములో నిట్లు వివరింపబడినది:— రష్యావారు ప్రాకోముసభను మనః పూర్వకముగ వాంఛించి యున్నారని యిదివరలో వెల్లడియై యున్నది కావున వై సమాచారమును తక్షణమే తెలియజేసితిని. ఇంగ్లాండులోని కార్మిక పక్షము సాంఘికవాదులయొడ ఆంగ్ల ప్రజల కనుకూలచుగు నభిప్రాయమును కలిగింప వై కారణ

ముపయోగింప బడుచున్నది. కాన్ఫరెన్సు సభ కీ సమాచారమును తెలియజేయవలసిన దని కోరియుంటిని గాని మిరటుల చేయ లేదు. రష్యా దొరతనమువారి భావమున మార్పున్నట్లు మీ ప్రసంగమున నూచింతిరి గాని అధికార కృత్యముగ వెలువడిన సమాచారమును సభవారికి విన్నవించియుండిన చాల యుక్తముగ నుండెడిది. కనుక ప్రకటనమును మీరు సభలో ప్రవేశపెట్టి ప్రకటనా విషయమును నూచించుట ప్రతినిధుల విషయమున గాని దొరతనమువారి విషయమున గాని న్యాయముగా లేదు. ముఖ్యంశము వారలకు తెలియక పోయెను. ముఖ్యంశము తెలియక పోయినందువలన క్రమముగ మోచింప లేక పోయిరి.

హెండర్సన్ గారి ప్రత్యుత్తరము.

లండను, ఆగస్టు 11.— లాయడు బార్న్ గారి కిట్లు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి:— కార్మికవర్గ సభాసందర్భమున పత్రికలయందు నావిషయమై కొన్ని వ్రాతలు గానవచ్చుచున్నవి. పత్రికలు వెలువరించిన యంశముల సమర్థించి సాక్ష్యములట పొందు పరుపబడలేదు. సభయందు నే నూపిన భావము చర్చ కెక్కుట విచారకరము. నిజస్థితి తెలిసికొనువరకును ప్రజలెట్టి యభిప్రాయమును నొనర్చుకొన కుండురు గాక నాస్థితిని గూర్చి సమాధానము చెప్పకొనవలసియుండినదో, యట్టి సమాధానము పార్లమెంటు ప్రజలసభలో నీచుబడును.

హెండర్సన్ గారి విజయము

పత్రికాభిప్రాయములు

లండను, ఆగస్టు 11.— నిన్నటి కార్మికవాదులసభలో జరిగిన తీర్మానము హెండర్సన్ గారికి మంచివిజయము నొన గూర్చినట్లు వర్ణింపబడినది. అంతమంది తమపక్షమున నున్నారని హెండర్సన్ గారికి తెలియను. కార్మికవాదు లిదివరలో తీర్మానించుకొనిన దానిని మార్పుకొనునటుల జేయగలిగినప్రభావము ప్రశంసాపాత్రము. అనేకమంది కార్మిక మంత్రుల తనకి వ్యతిరేకాభిప్రాయములను నున్నారు. దొరతనమువారు రహదారిచీట్ల నొనగరకు నమ్మక మెట్లనో ప్రతినిధులలో వ్యాపించెను.

ప్రతినిధులను స్టావహామునకు దీసికొని పోవమని నా కా సంఘమువారు భయపెట్టుటవలన దేశమున చాల యల్లకల్లోలము గలిగినదనియు, దానివలన రెయిల్వేవారు హేవలకు విల్చును గారిని, కెప్టెను టప్పురు గారిని, వారి సహచారులను దీసికొని పోవమని రెయిల్వే వారు నుటయు సంభవించగలదని పార్లమెంటు సభ్యుడును, రెయిల్వే పక్షము వాడునగు థోమసు గారొక సందర్భమున బలికిరి.

నిన్నటి దినమున జరిగిన కార్మికల తీర్మానమువలన స్టావహాము సభ జరిగిపోవునని నిర్ధారణము చేయుటకు వీలు లేదు. బ్రిటిషు, రష్యన్, ఫ్రెంచి, బెల్జియన్ సాంఘికవాదులలో దాని యర్హతనుగూర్చి వివిధాభిప్రాయములు గలవు. హెండర్సన్ గారియొక్కయు మంత్రివర్గమువారి యొక్కయు స్థితినిగూర్చి ముఖ్యముగ పత్రికలు విమర్శింప సాగినవి.

స్టావ హాముసభకు బోకూడదని ఒకవారమునుండియు వ్రాయుచున్న పత్రికలు నేటిదినమున హెండర్సన్ గారు, ప్రస్తుత రష్యాదొరతనము వారు స్టావహాము సభనుగూర్చి అంతగా పట్టించకున్నారని ఇప్పుడే మతనికి వచ్చిన తంత్రవార్తన, కార్మిక మంత్రులకుగాని, కార్మిక సభకుగాని తెలుపలేదు; అందువలన హెండర్సన్ గారు పనికి రాజీనామా మొనగెదరని వ్రాయుచున్నది.

హెండర్సన్ గారు నేటి దినమున రాజీనామా నీయవచ్చునని “టైముస్” పత్రిక వ్రాయుచున్నది. “మార్నింగ్ పోస్టు” పత్రిక కిట్లు వ్రాయుచున్నది. “హెండర్సన్ గారు మంత్రివర్గముననున్న ముఖ్యులై: యూనియన్స్టు మంత్రులు రాజీనామా మొనగెదరు. వారినేక “లిబరలు” కక్షవారు సమర్థించెదరు. ఇందులకు వ్యతిరేకముగా “డేయిలీన్యూస్” పత్రిక కిట్లు వ్రాయుచున్నది. “ప్రతికూల వార్తాపత్రికలే విశేషముగ కార్మికప్రతినిధులు స్టావహామునకు బోవునటులజేసినవి. “డేయిలీ క్రానికులు పత్రిక కిట్లు వ్రాయుచున్నది. హెండర్సన్ గారిని మంత్రివర్గమునుండి తొలగింప గోరుచున్న యూనియన్ నిష్ఠుల నీతీర్మానము క్రొత్త ప్రయత్నములకు తొందర పెట్టగలదు. కాని ఇందువలన కార్మిక లనేకు లతని పక్షమున నున్నారని విదితమైనది.”

బంగారమును నిలువజేయుట సావరణుల చెలామణి నాపివేయ ఇండియాదొరతనమువారు నిశ్చయించిరని పయెనీరు వ్రాయుచున్నది.

స్థానిక వార్తలు

బిసెంటమ్మ శిలావిగ్రహనిధి:— 11. 8. 17 వ తేదీకి చేరిన మొత్తము 257-10-0.

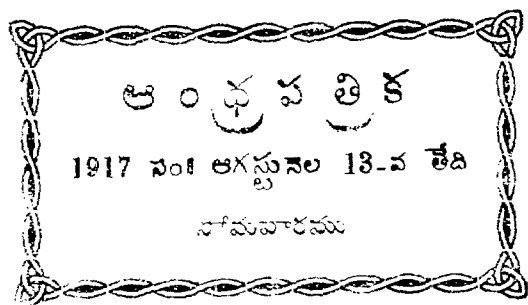
వస్తు ప్రదర్శనము:— రాబోవు శతకాలములో చెన్నపురియందు ఇన్నిసు. ఐ. సి. ఎస్. గారి ఆధ్వర్యతక్రింద జరుగబోవు వస్తుప్రదర్శనమునకు ప్రదర్శకులు బంపు ప్రదర్శనా వస్తువులు అన్నియు స్వదేశీ వస్తువులై యుండవలెను. వాటిని తయారుగావించుటలో హిందూదేశమున దొరకువస్తువుల నే ఉపయోగించినట్లు ప్రదర్శకులు వ్రాతములమున దెలియపరచవలెను అని ప్రకటింపబడినది.

మహ్మదీయ విద్యాసంఘము:— ఈనెల 8వ తేదీని లాలి మందిరమున న్యాయమూర్తి అబ్దుల్ రహిమ్ గారి ఆధ్వర్యతక్రింద జరుపబడినదక్షిణహిందూదేశపు మహమ్మదీయ విద్యా సంఘము వారి కార్య నిర్వాహక సభ యందు యాక్రింది తీర్మానములు తీర్మానింప బడినవి. మొదటి మహమ్మదీయ కళాశాలను చెన్నపురియందు స్థాపింపవలెను. వైదరాబాదు నబాబుగారి ధన సహాయముతో దర్శలోనే దెరువబడు ఓన్ మనియా కళాశాలకు దక్షిణ హిందూదేశపు మహ్మదీయ లండను సహాయము చేయవలెను.

బిసెంటమ్మనిధి:— పండిత ముగ్గుల రామచంద్రాచారిగారు. (ఆయుర్వేదవైద్యులు తిరువళ్ళీక్కి) సమకూర్చి పంపిన మొత్తము 12-10-0, పుత్తూరు చందాలు 100-0-0 పి. శివరామయ్యగారు, కైకలూరు, కృష్ణజిల్లా 22-0-0, జి. రాలంభోట్లుగారు కే. శేషచారిగారి ద్వారా, నర్సాపురము 10-0-0, కొండగుత్తెలు 11-8-0, ఒకసతి 2-0-0, సర్. వి. భాష్యంజయ్యగారి పుత్రిక లక్ష్మీఅమ్మలుగారు 13-0-0. భూపతిరాజు తిరుపతిరాజుగారు, విజయనగరం 15-0-0 బెజవాడ చందాలు:— ఐ. డి. నూర్యనారాయణమూర్తిగారు 10-0-0, పి. వీరయ్యగారు బి. పి. బి. ఎస్. 5-0-0, చ. లోకేశ్వరరావుగారు 5-0-0, ఒకమహమ్మదీయమిత్రుడు 5-0-0, వెనుకటి మొత్తము 40974-6-0 - 12.8.17వ తేదీకి మెట్టు మొత్తము 41550-10-0.

చెన్నపురి వైద్యశాలా నాక:— చెన్నపురి వైద్యశాలానాకగత జూనునెల 8-వ తేదీని బొంబాయిరేవును విడిచి “దార్ ఇస్ సేలము” రేవును ఆనెల 10-వ తేదీ నాయంకాలము చేరినది. అచ్చటినుండి “బాంజిబారు” నకు బాగు, జలమునిమిత్తము వెళ్ళినది. బాంజిబారు హార్బరునందు బాగునిమిత్తము 4,5 నాకలు దాచుకొనియుండినది. వానికి మొదట బాగును సరఫరా చేసినపిమ్మట “చెన్నపురి” బాగు సరఫరా మొదలెను నప్పటికి బాగువేము కూలివాండ్రు రమణాను పండుగలు ప్రారంభించుటచే, “చెన్నపురి” వాగునై గర జూలై 4వ తేదీ వఱకును బాగు వేయుబడలేదు. బాంజిబారు నుండి దార్ ఇస్ సేలము రేవునకు వచ్చి ఆ రేవునుండి ఆనెల 8వ తేదీని బయలుదేరి ఆ మరునాడు దువరుమునకు కిరిండికిరి, 12వ జూలై తేదీ నాయంకాలమునకు ఏడెక్ నగరమునకు వెళ్ళినది. 18వ తేదీని నూయజు కాలనలో ప్రవేశించి, అచ్చట బాగు, నీరును లోనికి దీసుకొనిన తరువాత తిరిగి 26వ తేదీ నాటికి ఏడెక్ నగరమును చేరినది. ఏడెక్ నగరమును విడిచి నెట్టి బోయి యానెల 2వ తేదీని అల్లెగూడ్రా నగరమును చేరినది.

ఒక పాతకాల పరిగణనమును రద్దుచేయుట:— ఇది వఱకు చాలకాలము క్రితము కన్నూరులో పాతకాల యొకటి స్థాపింప బడినది. దానిని విద్యాశాఖవారు ఆమోదించినట్లు ఆమోదన పత్రికను స్థాపకులకు బంపిరి. కాని యీ సంవత్సరము యే కారణముల చేతనో గాని ఆమోదనాపత్రిక విద్యా శాఖవారిచే రద్దుచేయబడినది. కనుక పాతకాల మూయబడినది. పాతకాల యందలి ఉపాధ్యాయులు, నాకరులు తమకు ముట్టవలసిన వేతనములు అందలేదని స్థాపకులపై దావాలు చేసిరి. తమ రికార్డులను హెడ్ మాస్టరుగారు యివ్వనందున వేతనము లివ్వలేదని స్థాపకులు చెప్పినందున పోలీసువారు హెడ్ మాస్టరుగారి గృహమును సోదాచేసిరి. కొన్ని కొన్ని రికార్డులు దొరికినవి. నమ్మకస్థాని ద్రోహమునకు హెడ్ మాస్టరుగారు వై కన్ననూరు మేజిస్ట్రేటు గారివద్ద కేసుచేయబడినది. విచారణ జరుగుచున్నది.

రాజకీయ సంస్కరణములు

హిందూ దేశ ప్రభుత్వమువారు బంపిన యుద్ధానంతర సంస్కరణ ప్రకాశిక, ప్రజల యాశయముల దృష్టిపరచుకొని, ప్రజానాయకులు విశ్వసించి, సంస్కరణ విధానము దయారుజేసి అంగీకరించుకొనుటకు బంపియుండిరి. హిందూ దేశ ప్రభుత్వమువారు సూచించిన సంస్కరణములు హిందూ దేశమును సంతృప్తి గొలువజేసి, భావజ్ఞులగు గూడ దలచినటుల వదలిగలను. ఆ విషయ మెట్లున్నను, ఎరింగుటను ప్రభువు గారు ఆక్షేపణతో నొసగిన యవస్థాసమునందు తాము హైందవ సంస్కరణములగుర్తి యుద్ధోగధర్మము ననుసరించి చుడువుట లేదని వచించినను, అందలి విషయములు హైందవ ప్రభుత్వ సంస్కరణ విధానమునకు జేరువలో నున్నవని యూహించవచ్చును. ఒక్కవిషయము మాత్రము భారతీయులకు ప్రోత్సాహకరముగ నున్నది. ప్రభుత్వ విధానమున సంస్కరణము లనసరములనియు, ఏటిని బ్రవేశ పెట్టుట కాలసింపుట హానికరమనియు ఎరింగుటను ప్రభువుగారు నుడివీరి. అందుచే నేటి యో మార్పులు వెంటనే జరుగునని యూహించవచ్చును. కాని, ఎరింగుటను ప్రభువుగారు సూచించిన విధానము భారతీయులకు సంతృప్తిని గొలువజేసెను. స్వపరిపాలనమును ప్రారంభించుట కవసరమగు ప్రాతిపదికము యిందు గాన్పించెను. దేశీయ మహాజనసభవారి తీర్మానములే ప్రజాభిప్రాయమును వ్యక్తించుచున్నవి. ఇందుకు భిన్నముగు సంస్కరణములు కొలది మార్పుల గావించును గాని స్వపరిపాలనమునకు బునాదుల నైవజాలవు. ప్రజాప్రతినిధులు బంపిన విధానము లాధికరము గాదని వీరి యభిప్రాయము. ఇందును గూర్చి పిమ్మట వ్రాసెదము. ముందు వీరు సూచించిన సంస్కరణముల నిట పేర్కొనెదము.

1. ముగ్ధునికలు సంఘములకు స్థానిక వ్యవహారముల జర్పించుటకు సభికారముచ్చి, వన్నుల వేయుటకు మితముగు సభికార మొసగవలయును.
2. ప్రభుత్వమున గవర్నరును, నలుగురు రాజ్యాంగసభికులునుండవలెను. వీరిలో నిద్దరు యూరపీయులు, ఇద్దరు హైందవులుండుట సమంజసము.
3. స్థానిక ప్రభుత్వములు, అధికారవర్గము నుండి దీసికొని విధులను ప్రజాప్రతినిధుల కొసగి, వీరు ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడునటుల యత్నింపవలయును. ఇందు ఆదర్శము మాత్రము సూచించబడినది. దీని ననుసరించి హిందూ దేశ ప్రభుత్వమునకును కార్యదర్శిగారికిని గల సంబంధము మారవలయును.
4. రాష్ట్ర స్వాతంత్ర్యము నొసగుటలో, పోలీసు, విద్య, వ్యవసాయము, అటవీశాఖ, పబ్లికు వర్కుస్, రైల్వేములు పెద్దరాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు పూర్తిగా నియవలయును.
5. ప్రజా ప్రతినిధుల ఎన్నిక, శాఖలబట్టి యుండవలెను. వీలయినచోట్ల, ప్రజలనుండి సరాసరిగ నుండవచ్చును.

6. ఇండియా అఫీసు మార్పునుగూర్చి వీరిద్వయ నిరూపించలేదు. సామ్రాజ్య రాజ్యాంగ, శాసననిర్మాణసభల నుదారవంతముగ జేయవలయును. ఈవని కాలక్రమమున నెమ్మదిగా గావించవలయును. ఓరిమిగలిగియుండి, తొందరపడక, కార్యసిద్ధి బడయవలయునని వీరు గోరుచున్నారు. ప్రజలకు ప్రభుత్వము బాధ్యతవహించుట ప్రజా ప్రభుత్వపు ముఖ్యధర్మము. ఇదియే స్వపరిపాలనా సూత్రము. ఈగమ్యస్థానము జేరుటకు, హిందూ దేశమున ప్రజాప్రతినిధులకు స్వాతంత్ర్య మెక్కుడుగ నొసగుట యవసరము. ప్రజలిచ్చు పన్నులను ప్రజోపయోగమై ప్రభుత్వమువారు వెచ్చించునటుల గావించుటకు, ప్రజా ప్రతినిధుల కధికార ముండవలయును. అందుచే శాసననిర్మాణసభల యధికారములు వృద్ధియగుట యవసరము. ప్రజా ప్రతినిధుల యధికారము విస్తరించినగాని, రాష్ట్ర స్వాతంత్ర్యము ప్రజలకెక్కుడు లాభము నొసగజాలదు. ఎరింగుటగారి విధానములో ప్రజాధికార విస్తరత గూర్చి నిరూపణ గావించబడలేదు. శాసన నిర్మాణసభకు రాజ్యాంగసభను నమపుట కధికారముండుట స్వపరిపాలనాధికార బీజము. ఈ విషయమై పై విధానమున ఎట్టి సూచనయు గాన్పించుటలేదు. ఎరింగుటను ప్రభువు గారు శాఖా ప్రాతినిధ్యము నవలంబించుట, దేశాభివృద్ధికి లాభకరముగాదు. అందుచే, వీరి విధానమున ప్రజలకు ప్రభుత్వము బాధ్యత వహించుట కవసరమగు మూలసూత్రము లిమిడియుండలేదు. లండను టైముస్ పత్రిక కీ సంస్కరణములు రుచింపవచ్చునుగాని, భారతీయులకు సంతృప్తి నొసగజాలవు. ప్రజా ప్రతినిధులు బంపిన సంస్కరణ విధానము విశ్లేషకరమని నామందిరిగారి, స్వపరిపాలనము ప్రారంభించుటకు నిదియే సాధకమని యనేకమారులు ఋజువుచేయబడినది. అందుచే నాపనికి తిరిగి బూనుకొనుటకు మేము ద్వేషించలేదు. ప్రజాప్రతినిధు లంపిన విధానమునే, దేశీయ మహాజనసభవారు విస్తరించి తీర్మానించిరి. అందలి ముఖ్యాంశములను, చదువరుల సౌలభ్యము నిమిత్తమై బొందుపరచెదము.

1. రాష్ట్రీయ శాసననిర్మాణ సభలోను, సామ్రాజ్య శాసననిర్మాణసభలోను 4 వంతుల సభ్యులు నెన్నికొనినవా రుండవలయును.
2. రాష్ట్రసభలో పెద్దరాష్ట్రముల యందు 1:5 సభ్యులుండవలయును. చిన్ని రాష్ట్రములలో 50 మొదలు 75 మంది సభ్యులుండవలయును. సామ్రాజ్య శాసననిర్మాణసభయందు 150 మంది సభ్యులుండవలయును.
3. ఉభయసభలకును అగ్రాసనాధిపతులను సభ్యులే యెన్నికొనవలయును.
4. సుంకపు పన్నులు, పోస్టు, టెలిగ్రాఫ్, ఉప్పు, నల్లమందు, నైత్యము, నైవ్యము, నావికాదళము, స్వదేశీ సంస్థానముల కప్పములుమాత్రము సామ్రాజ్యప్రభుత్వమునకు బోవలయును. మిగిలిన ఆదాయమంతయు రాష్ట్రప్రభుత్వములకు చెందవలయును. రాష్ట్రప్రభుత్వములు సామ్రాజ్యప్రభుత్వములకు నియమించబడు మొత్తముల ప్రతి వత్సరము జెల్లింపుచుండవలయును.
5. శాసననిర్మాణ సభా తీర్మానములను రాజ్యాంగసభవారు రంగీకరించి తీరవలయును. రాష్ట్రీయ శాసననిర్మాణసభా తీర్మానములను గవర్నరుగారును, సామ్రాజ్యశాసననిర్మాణ సభా తీర్మానములను రాజప్రతినిధిగారును ప్రతిఘటించవచ్చును. కాని యీ తీర్మానములను సంవత్సరము పిమ్మట సభవారు తిరిగి యంగీకరించినచో యవి ఫలితమునకు వచ్చును. స్థానిక శాసననిర్మాణసభలలో సంగీకరింపబడిన చట్టములను రాజప్రతినిధిగారును, అన్ని శాసననిర్మాణసభలవారు రంగీకరించిన చట్టములను చక్రవర్తిగారును ప్రతిఘటించవచ్చును.

6. రాజ్యాంగసభలో సగము సభ్యులు హైందవులుగ నుండవలయును. వీరు శాసననిర్మాణ సభ్యులచే నెన్నికొనబడవలయును.

7. హిందూ దేశ ప్రభుత్వ కార్యదర్శిగారి సభను పూర్తిగ దీసివైచి, యా కార్యదర్శికిని ప్రభుత్వమునకును, అధినివేశ రాజ్యకార్యదర్శికిని యా ప్రభుత్వములకుగల సంబంధములనే యుంచవలయును. వీరి జీతము పార్లమెంటు భరించవలయును. వీరికిద్దరు సహాయ కార్యదర్శులుండవలయును అందులో నొకరు భారతీయులై యుండవలయును.

పై విధానములో ప్రజలు తమ యధికారమును మర్చివియోగము జేయుచున్నపుడు, ప్రతిఘటించు సభికారము ప్రభుత్వమునకు పూర్తిగ నొసగబడినది. ఈవిధానమే భారతీయుల యాశయమని సహేతుకముగను, శాసనసమృత్తముగను, నివేదించుచుండిన చో స్వాతంత్ర్యప్రేము లగు ఆంగ్ల ప్రభుత్వమువారు మన వాంఛల దృష్టిపరచక బోరు. ఈ విశ్వాసమే భారతీయుల యాశల కుజ్జేజరముగ నున్నది. ఇతియగాక గానున్న సంస్కరణముల బూర్తిగ ననుభవించుటకు ప్రస్తుత నిర్బంధ శాసనముల దొలగింపవలయును. మానవునకు సహజములయిన వాక్పాతంత్ర్యము, పత్రికాస్వాతంత్ర్యము, వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యముల బునరుద్ధరింపవలయునని మనము నివేదించుచుండవలయును. మన వాంఛల న్యాయమునందు మనకు సరియగు విశ్వాసముండి కృషిసలిపినయెడల ఫలితమునకై విచారించ నక్కరలేదు.

జాతీయత

జాతి (Nation) సంఘము (Race) దేశ ము (Country)ను పదములు ఆంగ్లభాషలో నిపుడు విరివిగ వాడబడుచున్నవి. భారతీయులు ఒక జాతియని పిలువబడుట కన్పట్టాలా యని తర్కించబడుచున్నది. ఈ తర్కములో పాశ్చాత్యుల దృష్టిపరమే ప్రాముఖ్యతగాంచుచున్నది. పాశ్చాత్యులుండమన, యనేక దేశములలో ఏక భాష, ఏకమతము, ఏక సాంఘికస్థితి, ఏకప్రభుత్వము కలదుగావున, ఆనియమములే జాతీయతకు ముఖ్యవసరములని వాదించబడుచున్నది ఈ కారణముచే, భారతీయులలో కులభేదములు, మతభేదములు, భాషాభేదములు మొగలగునవి రూపుమాసిన గాని, భారతజాతీయత సాధ్యము గాదని, వాకొనబడుచున్నది. పాశ్చాత్యదేశములో ప్రజలనుయినజాతీయత భారతదేశములో గూడ ప్రబలింపగాని, భారతీయులు స్వపరిపాలనమున కన్నర్హులని ఆంగ్లో హైందవుల చేతను, మనలో గొందర చేతను నిరూపించబడుచున్నది. హిందూ దేశమున జాతీయత యుద్భవించలేదని నుడువు విమర్శకులు హిందూ దేశ ప్రాచీన చరిత్రను గమనించుటలేదు. హిందూ దేశ పాంప్రదాయముల గూర్చి మనము జేయుటలేదు. ప్రాచీనకాలమునుండియు, హిందూ దేశమున భాషాభేదములు ప్రబలియున్నను, సంస్కృత భాష పవిత్రభాషగా యెల్లరచే నెంచబడుచున్నది. వేదములు పురాణములు, ఇతిహాసములు ఆసేతు హిమాచలపర్వతము హిందూ దేశమునంతను ప్రబోధించుచున్నవి. హిందువుల కందరికిని పవిత్రస్థలములు సామాన్యములు. కాశీ రామేశ్వరములను దర్శించుట హిందువు లెల్లర ముఖ్యవిధి. సామాన్యమతము, సామాన్య సాంప్రదాయములు, సామాన్యాయములు హిందూ దేశీయులందరిని ప్రాచీన

కాలమునందు నేకపాత్రబద్ధుల జేసినవి. మగధరాజులును, ఆంధ్రపురుషులును ప్రాచీనకాలమున హిందూదేశ సామ్రాజ్యమును పరిపాలించిరి. మహామృదీయ ప్రభువులు డిల్లీనుండి భారతదేశ సార్వభౌమత్వము నహించిరి. ఆంగ్ల సామ్రాజ్యముక్రింద హిందూదేశమున జాతీయభావము ఘనీభవించినది. జాతీయమహాజన సభ విద్యాధికులలోని భావమును వ్యాపింపజేసినది. ఇట్టి స్థితిలో భారతీయులలో జాతీయత యుద్భవించునట్లు సత్యమునకు విరుద్ధము. కుల మతి, భాష భేదములు నిర్మూలమయినగాని, జాతీయతకు దాపు లేదనుట హైందవ సాంప్రదాయ విరుద్ధము. సంయుక్త జాతీయత సాధ్యముగాని, ఏకజాతీ హిందూదేశమున మొలకెత్తుట యసంభవము. ఎట్టి విప్లవమైనను, పై జూపిన విధేదముల దుడిచివేయలేదు.

ఏకజాతీ ప్రబలియున్నదని తలచు పాశ్చాత్యదేశములలోగూడ, జాతీ, సంఘము, దేశ మనుపదములకు రూఢిస్థ మిప్పటికిని స్థిరపడలేదు. ఇందునుగూర్చి ప్రేమికులు ప్రభేదముగా రిటీవల బొంబాయిలో నొసగిన యువన్యాసము విమర్శకుల యపోహల దొలగించుటకు సాయపడవచ్చును. ఈ దినమువరకు ఆంగ్లేయులకు జాతీ, సంఘ మనుపదములకు రూఢియుగ నర్థము గ్రాహ్యముగాలేదని ఏరుపన్పరించెడి. జాతీయనగ యొక్క ప్రభుత్వము క్రింద పరిపాలింపబడుచుండెడి ప్రజలని సామాన్యముగ దలచుచున్నారు. అటులయిన, నేకప్రభుత్వ పరిపాలనము క్రిందనున్న సామ్రాజ్యమున ననేక జాతులు గాన్పించుచున్నవి. చీనా, బ్రిటీషు, రుష్యా సామ్రాజ్యము లందుకు నిదర్శనములు. స్విటుజర్లాండు దేశము దీసికొనుడు. అందలి ప్రజలకు నేకభాష లేదు. మతములు వేర్వేరు. రూపురేఖలు భిన్నములు. అటులయును వీరి నేకజాతీయ భావించుచున్నారు. ఆదేశమున జర్మనుభాష మాటలాడుచారు గొందరుగలరు. కాని వీరికి స్వీస్ ప్రజాప్రభుత్వముపై గాఢాభిమానము. ఈ సంగ్రామమున జర్మనులలో వీరు సానుభూతి జూపలేదు. నార్వే స్వీడను దేశీయు లేకభాష మాటలాడెదరు. ఏకమతము నవలంబించెదరు. ఏకసంఘమునకు జెందినవారని గూడ జెప్పవచ్చును. వీరు పూర్వము స్కాండినేవియా యను దేశమున గలసియుండిరి. కాని వీరిలో కలహము లుద్భవించి, వీరు విడిపోయి, వేరుజాతు లయిరి. వేరు దేశముల నాక్రమించిరి. నెపోలియను సంగ్రామాంతరము, హాలెండు, బెల్జియము దేశములు కలసియుండి, తిరిగి వేరు ప్రభుత్వముల స్థాపించినవి. అమెరికాలో, ననేక దేశములనుండి ప్రజ లేతెంచి, ప్రజాప్రభుత్వపరిపాలనమునకు లోబడినంతమాత్రమున, అమెరికనులగుచున్నారు. వీరు జాతీయతగాంచలేదని ఎవరును నుడుపుటలేదు. గ్రేటుబ్రిటనులో ఆంగ్లభాష మాటలాడని వారికిను గలరట! వేల్సుభాగములో ఆంగ్లపదము నుపయోగించనివారు గొందరు గలరట! అటులనే ప్రాన్సుదేశమున ఫ్రెంచి భాష మాటలాడనివారుగూడ గలరని ప్రేమజగారు నడిపిరి. అందుచే జాతీయతకు, సామాన్యభాష, సామాన్యవ్యవస్థలు, సామాన్యమత మనసరమను నిర్వచనము యూరపుఖండమున గూడ బనికీరాలేదు. యూరపులో జాతీయమత మనునది యదృశ్యమగుచున్నది. ప్రజలు ఆత్మకుద్బోధకరమగు సత్యములమాత్రము స్వీకరించుచున్నారు. తదితరముల విసర్జించుచున్నారు. అటులనే సంఘము (race) గూర్చిగూడ సరియగునిర్వచనము సాధ్యముగాదని ప్రభేదగారు నుడుపుచున్నారు. ఇక్కాలమున

సంఘవిభాగమునకు గూడ ప్రత్యేకలక్షణము లిదమిత్థమని నిరూపించుటకు వీలుపడదు. ప్రపంచములో దాను దిగివంతవరకు, దక్కను దేశస్థులు మాత్రము తా మెక్కడ నివసించినను తమస్వభావ నుపయోగించెదరని ప్రభేదగారి యభిప్రాయము. ఈభాషాభిమానము ఆంగ్లయులలోగూడ వ్యక్తమగుచున్నది. ఆంగ్లు తేదేశములో గాపురముండినను, తరతరములవరకు స్వభాషను విడనాడరు. ప్రభేదగారు, ఉపన్యాసాంతమున జాతీ, సంఘ, దేశమనుపదములకు సరియగునిర్వచనము సగట యసాధ్యమని అభిప్రాయమిచ్చిరి. పాశ్చాత్యదేశీయులే జాతీయతలచుపదమునకు సరియగునిర్వచనము చెప్పుటకు జుకుచున్నపుడు, అక్కడవ్యవహారమందున్న విశేషములహిందూదేశమున కుపయోగించి, హిందూదేశమున జాతీయతజనింప లేదనినుడుపుటసాహసము. హిందూదేశముపై, దేశీయులకు గాఢాభిమానము నిన్న నేడు జనించినది కాదు. జాతీయతా లక్షణము లనాదినండియు హిందూదేశమున వ్యాపించియున్నవి. దేశీయసాంప్రదాయదృష్టి ననుసరించి విక్షించినచో భారతజాతీయత ప్రస్ఫుటమగును.

—:—:—:—

గవర్న మెంటు మ్యూనిసిపలము
ఈ మ్యూనిసిపలము 1916-17 వ సంవత్సరపు నివేదికము ఉత్పాదనకముగ నేయున్నది. మ్యూనిసిపలమున కేతెంచు ప్రేక్షకుల సంఖ్య 1915-16 సంవత్సరమందుకన్న చాల తగ్గినది. ఈవిషయమై నివేదికమున తగు సమాధాన మొసగబడలేదు. మ్యూనిసిపలము జనుల కెక్కుడు నాకర్షవంతమయి లాభకరముగ నుండునటుల జేయ, అందలి యధికారులు శ్రద్ధదీసికొనవలెను. పాతశాలలో బాలురకుపయోగకరముగ నుండునటుల, మ్యూనిసిపలములోని సహాయకులు ప్రదర్శనముల గావించిరి. ఈ ప్రదర్శనములకు 2355 మంది విద్యార్థులే తేతెంచుట యుత్సాహకరముగ నున్నది. ఉపాధ్యాయులకు గూడ నిష్ప్రదర్శనము లొసగబడెను. వాటికి 210 మంది ఉపాధ్యాయులరుచెంచిరి. భట్టిప్రోలులో బుద్ధనియస్థిక యొకటి దొరకినది. అది యాయుర్యాజయములో నుంచబడెను దానిని బాధుల కీయనలయునను యత్నమందగనే, వారికి బంపెదరట. క్రొత్తగ జేర్పబడినవాటిలో శిలానిర్మితమగు శ్రీకృష్ణవిగ్రహము హంపిశిథిలములనుండి దీసి పంపబడెనట. శ్రీకృష్ణదేవాలయము 1513 సంవత్సరమున కృష్ణదేవరాయలచే గట్టింపబడెను. శ్రీకృష్ణవిగ్రహమును కృష్ణదేవరాయలు ఉత్సాహదేశ దండయాత్రలో నెల్లూరుజిల్లాలోని ఉదయగిరి దుర్గము నుండి దీసికొనివచ్చినటుల దృష్టాంతము గలదు. ఈ విగ్రహము రెండుగుల ఎత్తు గలిగి యున్నది. హంపిలోని విగ్రహములన్నియు తల్లికోట యుద్ధానంతరము మహమ్మదీయులచే రూపవినిశము గావించబడెననియు, యీ విగ్రహ మట్టి ముప్పితి జెందలేదనియు లాంగు హరుప్రనువారు వ్రాసిరి. బెజనాడద్వార విద్యాధరపురమునుండి బుద్ధవిగ్రహము జేర్పబడినది. ఈవిగ్రహమునకు శిరములేదు. నటేశవిగ్రహము గల తామ్రశాసనముపై కలియుగము 4611 సంవత్సరము వ్రాయబడియున్నదట. సంవత్సరము గల తామ్రశాసనము మ్యూనిసిపలములో నిదియొక్కటియే. ప్రథమ చాళుక్యభిముడు (888-918) పదునాల్గవల వ్రాయము గల తన పుత్రుని నిత్యశ్రాద్ధసమయమున నలునదియారు మంది బ్రాహ్మణులకు వేరతలూరు గ్రామమును దానమిచ్చినటుల వ్రాసిన తామ్రశాసనములు బందరు కలెక్టరు ఆఫీసునుండి బంపబడినవి. 5వ విష్ణువర్ధనుడు (843) రంకుబల్లియగు గ్రామమును సూర్యగ్రహణ సమయమున యొక బ్రాహ్మణునికి దాన

మొసగినటుల గుంటూరుజిల్లా పెరవల్లి గ్రామము నుండి తామ్రశాసనములు బంపబడినవి. 3వ విష్ణువర్ధనుడు మావంతిపల్లి గ్రామము నొక బ్రాహ్మణునికి దాన మొసగినటుల పెరవల్లి గ్రామముననే తామ్రశాసనములు దొరికినవి. కోడూరు గ్రామమున పిరుటివత్సరము 16,000 బంగారు నాణెములు దొరికినవి. ఇవి నెల్లూరు కడప జిల్లాలలోని ఆంధ్రచోళుల నాటినవి యూహింపబడుచున్నది. మధురలో 11 రోమను బంగారు నాణెములు దొరికినవట. ఇవి, క్లాడియను, నిరో, డామిటను చక్రవర్తుల విగ్రహముల గలిగియున్నవి. బందరులో కలంకార నేతపనిని జూపు పటములు జేర్పబడినవి. కొండపల్లిలో జేయబడిన చెంచుగృహ మొకటియు, గోదావరిజిల్లాలోని వడిసెల తాళ్లరు, నెల్లూరు పినామలు నిప్పు బుట్టించుట కుపయోగించెడి పుల్లలును జేర్పబడినవి. తిరువాన్కూరి నుండి వార్మిషువిత్తులును, సబ్బుకుబడు లుపయోగించెడి బెరడును, కాగితపరిశ్రమకు బనికవచ్చెడి వెదురు బొంగులును, కృష్ణాజిల్లానుండి కొండపల్లి బామ్మల జేయుట కుపయోగించెడి కొయ్యలును, పెప్పిలుచేయుట కుపయోగించెడి కర్రమొదలగు నవియు జేర్పబడినవి. కానిమోరా గ్రంథాలయ పాఠకులసంఖ్య 20,501 నుండి 22,776 వరకు బెరిగినది. అన్ని సంవత్సరములకన్న సేవత్సరమీ సంఖ్య యాధిక్యత జూపినది. విశ్వవిద్యాలయ భాండాగారమున పాఠకుల సంఖ్య 6456 నుండి 8402 వరకు బెరిగినది. ఈ మ్యూనిసిపలమును ప్రజలెక్కుడుగ నుపయోగించి, విజ్ఞానమును వృద్ధిజేసికొనుట కవకాశములు చాలగలవు.

పెద్దాపురము మ్యూనిసిపల సంఘము

ఇందు 12 మంది సభ్యులు గలరు. వీరందరు ప్రభుత్వనియమితులే. 1916-17 సంవత్సరమున 30 సభలు జరిగినవి. ఈ సభలలో అనద్యోగియులు దకు ప్రవేశములేదు. వీరు ప్రజలచే ఇచ్చి కొనిబడిన గాని నెక్కుడు శ్రద్ధ వహించరు పన్నులలో రు 2863-5-0 ల మొత్తమును వసూలు గావించలేదు మ్యూనిసిపలు సంఘము నూతనము గనుక, పన్నుల నిచ్చుటకు ప్రజలలవాటుపడని కారణమున, వసూలు గాలేదని మ్యూనిసిపలు సంఘమువారు నివేదికమున వ్రాసిరి. ప్రభుత్వము వారు మ్యూనిసిపలు సంఘమువారిని తగు శ్రద్ధ వహింప గోరుచున్నారు. మ్యూనిసిపలు హాన్సులలో ఈ సంవత్సరమున అటువ్యాధి ఎక్కియు గాన్నిపక పోవుటచే పట్టణ పారిశుధ్యము తన్నగ నున్నదని చెప్పవచ్చును. సంఘాధ్యక్షునికిని సభ్యులకును తోడ్పాటు చక్కగ నుండుట యభివృద్ధి సూచకము. గ్రామమునకు ముఖ్యవసరములు పరిశుభ్రమగు నీరును, మురికినీరు ప్రవహించుటకు తగిన యునరులని కలెక్టరుగారగు బక్కియ్యగారు వ్రాయుచున్నారు. ఈమ్యూనిసిపాలిటీకే గాక, యీ యిబ్బంగలు అనేక పత్తనములకు సర్వ సామాన్యముగ నున్నవి. ఇందుకు ధన మనసరము. మ్యూనిసిపలు సంఘముల కీ పనుల సాగించుటకే ధనము జాలదు. వీటికి స్వతంత్రాధికారమాయ త్యల్పము. మురుగునీరు స్వేచ్ఛగ వెలుపలకు బ్రవహించినగాని, రోడ్లు శుభ్రముగ నుంచుటకు వీలులేదు. అందుచేతనే కలెక్టరుగారు ఇట్టిస్థితిలో రోడ్లను బాగుజేసి ప్రయోజనములేదని వ్రాసిరి. నీరు స్వల్పము జేయుటనుగూర్చి పరిశోధనల జేయుటకు దొరతనమువారు శాంక్షించిచ్చిరి. వీటిఫలిత మెదురు జూడవలసి యున్నది. డ్రైయనేజినీగూర్చి సాధనాంతరము లాగించింప బడలేదు. పాతశాలకు

విశాఖ సామాన్య గామము

సాంఘిక సమావేశమునకు వెళ్లవలెనని యనేకులు కోరుట

(1) స్థానములో సాంఘిక సమావేశము—బ్రిటిషు కౌన్సిల్ సభ్యులు టుడేరేము

(2) హెండర్సన్ గారి రాజీనామా—లాయరు జాజ్ గారి ప్రశంస

(3) యుద్ధ తంత్రావళి కథతో కొమేనియాలో మిత్రమండలి వైద్యములు అయివ్వతతో వెనుకకు వరలుట

(4) హిందూ దేశ రాజకీయ సంస్కరణములు—నిల్వల్ ప్రభువుగారి యుపన్యాసము.

(5) (6) (7) (8) (9) (10) (11) (12) (13) (14) (15) (16) (17) (18) (19) (20) (21) (22) (23) (24) (25) (26) (27) (28) (29) (30) (31) (32) (33) (34) (35) (36) (37) (38) (39) (40) (41) (42) (43) (44) (45) (46) (47) (48) (49) (50) (51) (52) (53) (54) (55) (56) (57) (58) (59) (60) (61) (62) (63) (64) (65) (66) (67) (68) (69) (70) (71) (72) (73) (74) (75) (76) (77) (78) (79) (80) (81) (82) (83) (84) (85) (86) (87) (88) (89) (90) (91) (92) (93) (94) (95) (96) (97) (98) (99) (100)

ఇంట్లో

బోర్మంగులో ప్రమాదకరముగ ప్రేలుడు

13 వలె శ్రీలు హతలగుట.

లండన్, ఆగస్టు 10:—బోర్మంగులో ప్రమాదకరముగ ప్రేలుడు పేలుట వలన ముగ్గురు ప్రేలు వాగులైనారు. ఇంతవరకు 13 వలె శ్రీలు హతలైరి. అనేకమందికి గాయములు తగిలినవి.

జపానియుల గొప్ప సాయము.

లండన్, ఆగస్టు 11:—యూరపియన్ సమద్రము లందు మిత్రమండలివారి కాకాబలముతో జపాను వాకాదశము కూడ చేరినదిని వార్తాసంఘమువారు తెలుపుచున్నారు.

పూర్వపు నై నికులకు సౌకర్యములు

పూర్వము యుద్ధమందు పనిచేసిన వైనికులకు కొన్ని సదుపాయములను జేయుటకు ఒక సంఘ మేర్పడినది. ఆ సంఘమువారి టెంట్లను వుంచుచున్నారు:—వివాహితులకు అందరి కంటే ఎక్కువ సౌకర్యమును ముందుగా కలుగజేయువలెను. శ్రీలు వారిబంధువులు వలసబోవుటకు సౌకర్యములను కలుగజేయువలెను. వ్యవసాయమును చక్కగ పరిష్కరించుటకు ఇవ్వవలెను. ప్రధాన వలససంఘమున జేరియ ప్రభుత్వమువారియొక్కయు అధినిజేశముల ప్రభుత్వమువారి ప్రతినిధి లుండవలెను. కొంతమంది అనధికారసభ్యులుకూడ నుండవలెను. ఇట్టి అధికారమును వెంటనే ఆలస్యము చేయకుండగ కలుగజేయువలెను.

జర్మను విమానశాలలపై బాంబులను బరపుట.

లండన్, ఆగస్టు 11:—గిట్టెలిసు విమానశాలపై మానైమా నికులు అనేక టెంట్ల బాంబులను బరపిరిని నాకా కార్యాలయమువారు నడుపుచున్నారు. ఇదంతయు గురువారము నాటిరాత్రి జరిగినది. జ్యూడు వెజియన్ పదాధికారిని, ఫోకాటు సంయుక్త యునుపదాధికారిని గూడ బాంబులు పడినవి. జ్యూడి వెజిదగ్గర ఆకళిమంతయు పొగచే క్రమ్ముకొని పోయినది. ఫోకాటు సంయుక్త యునుపదారులను మా విమానములు ఫిరంగులతో ధ్వంసము జేసినవి. కుక్రవారమునాడు పారెప్పలు చూడకుదగ్గరనున్న విమానశాలకు తగులబెట్టితిమి.

ఇండియాలో బిరుదములు.

లండన్, ఆగస్టు 9:—తమకు తెలిసినంతవరకు సామ్రాజ్యమందు (ఇండియా) గాని తదితర రాష్ట్రములందు గాని బిరుదము లెపుడును ఆక్రమముగ గాని అవర్ణముగ గాని నీయబడుట లేదని ప్రభువులసభలో కర్ణసు ప్రభువుగారు నడిపిరి.

రమ్యాకు జూచక్రవర్తిగారు సందేశమంపుట.

లండన్, ఆగస్టు 12:—ఎం. కరకస్కీగారి కిల్లు జూచక్రవర్తిగారు తింతినంపినట్లు వార్తాసంఘమువారు తెలుపుచున్నారు:—రమ్యాప్రజలకు మీరు నాయకులుగ స్థిరపడినపుడు నువ శత్రువులను నిర్మూలించుటయందు శక్తివంతన లేకుండగ మేము పోరెదమని మీ కందరకును అభయమాస్త్ర మిచ్చుచున్నాడను.

బోదగిన వయస్సుగల బాలురలో 100 కి 95.2 నుండి 91.6 వరకు విద్య నభ్యసించువారి సంఖ్య యందు తగ్గుదల గానించుచున్నది. బాలికలలో 26.6 నుండి 29.5 వరకు సంఖ్య హెచ్చినది. ఈ మునిసిపలు సంఘమునకు త్వరలో నెన్నికపు స్వాతంత్ర్యము బ్రసాదించ ప్రభుత్వమువారి గోరుచున్నారము.

ప్రాచీన

శత్రువుల గొప్ప మెలకువ

లండన్, ఆగస్టు 11:—పరాసువారి టెంట్ల ప్రకటించుచున్నారు:—సెంటుక్వింట్లను కుత్తరముగ ఫిరంగులయధము తీవ్రముగ జరిగెను. మధ్యాహ్నము మొనబేటుయంత్రశాల సెపిపాలము మధ్యభాగమున పొయెటు ప్రదేశమందు శత్రువులు రెండుమారులు ముట్టడినలప వానిని మా శత్రువుల బాల్లలచే చల్లార్చితిమి. పాంతియెక్ చెల్లిగ్ని కొండను ఖయందు ఫిరంగులతో ద్వంద్వయుద్ధ మలిదారుణముగ జరుగుచునే యుండెను. ఉదయమున పొందిన గొప్పపరాభవము వెనుక శత్రువులు మరల మా సేనలతో గవియుటకు ప్రయత్నించలేదు. జూలై 30 వ తేదీని మేము స్వాధీనపరచుకొనిన కందకములను మరల తమ వశముజేసికొనుటకు కుక్రవారమునాటి యుదయమున శత్రువులు యుద్ధమొనర్చుటకు సంసిద్ధులై ముట్టడి సల్పిరిని మాచే జిక్కిన శత్రువులు తెలుపుచున్నారు. ఇది వరలో నూచించిన మూడుపటాలములు గాక ఇంకొక 9 పటాలములు జర్మను లవస్కందనమున ప్రయోగించ బడినవి. మంటలను వ్యాపింపజేయు పటాలములు ఇంకొక రెండుకూడ ప్రయోగించ బడినవి. 100 మంది మా నే జిక్కిరి. ఫిరంగులతో సమరి మొనర్చుటకు సన్నాహములు ముగిసిన పిదప చాంఫే నులో మొయిస్కోనుడీ, చాంఫేనుకు తూర్పుగ నున్న కందకములను శత్రువులు ముట్టడించిరి. కాని మాశత్రువుల బాల్లలను బరపి శత్రువుల ప్రయత్నములన్నిటిని ప్రతిహతము జేసితిమి. మధ్యభాగమందు శత్రువులు కొంచెములోనికి ప్రవేశించగలిగి ఇహోట ఫెరార యుద్ధము జరిగినది. ఇది మాకు అనుకూలముగ జరిగినది. మా పంక్తివంతమ మరల మావశము జేసికొంటిమి.

మ్యూనునది కిరుప్రక్కలను 804 వ కొండ దగ్గర తీవ్రముగ ఫిరంగుల పోరు జరిగినది. మానైము బీసనువా ప్రాంతముందు గూడ భయంకరముగ శత్రువులతో పోరు జరుగుచుండెను.

శత్రువుల ముట్టడులు ప్రతిహతముగుట

లండన్, ఆగస్టు 12:—పరాసువారి టెంట్ల ప్రకటించిరి:—బెల్జియములో శత్రువులపోరు తీవ్రముగ జరిగినది. పొయెటుకు తూర్పుగను సెంటుక్వింటినున కుత్తరముగను జర్మనులు ముట్టడినలప మా శత్రువులచే ప్రతిహతము జేసితిమి. మాంటిహోటు మాంటుబ్యాండుదగ్గర గతరాత్రి జర్మనులు ముట్టడిసల్పిరి. కాని పరాజితులైరి.

పరాసువారి పురోగమనము

దారుణముగు ముట్టడులు ప్రతిహతముగుట.

లండన్, ఆగస్టు 12:—పరాసువారి టెంట్ల ప్రకటించుచున్నారు:—బెల్జియములో జయకరముగ ముందుకేగుచునే యున్నారము. రాత్రివేళ బిక్స్మూటికు తూర్పుగను, ల్యాంగు మార్కుకు పడమరగను నున్న పాలముల ననేకముగ వశపరచుకొంటిమి. మరఫిరంగులు కూడ మాచే జిక్కినవి. సెంటుక్వింట్లనున కుత్తరముఖముగ పొయెటు ప్రాంతమందు ఒకటిలో మీటరు వైశాల్యముగల ప్రదేశమున జర్మనులు యుద్ధ మొనర్పిరి. మా శత్రువుల బాల్లలను బరపి మధ్యభాగమందు తప్ప తిక్కినచో టెల్లడను శత్రువులను పారదోలితిమి. వారి యుద్ధమును చల్లార్చితిమి. శత్రువులకు నష్టములను కూడ కలుగజేసితిమి. మధ్యభాగమందు మాత్రము శత్రువులు కొంతవరకు మా ముందు ప్రదేశములందు చొరబడిరి.

అల్లీమాంటుకు దక్షిణముగ రాత్రివేళ ముట్టడి మరల ప్రారంభమాయెను. ఎయిను కుత్తరముగ ఫిల్లెను దగ్గర కూడ ముట్టడి ప్రారంభమాయెను. ప్రభాత సమయమున భయంకరముగ ప్యాంషియను పాలమునుండి చెవిరిగి కొండవరకు శత్రువులు ముట్టడి జేసిరి. మాడు పటాలములు అమితబల సాహసములతో మా సేనలను చీల్చుటకు ప్రయత్నించెను. కాని రణరంగమున శత్రువులతో తీవ్రముగ పోరి శత్రువుల ముట్టడిని విఫలము గావించితిమి. కొంత మంది శత్రువులు మాకందకములో చొరబడిరి. వారితో బాహా బాహిని సెనంగి వారిని కొంతవరకు బంధించితిమి. మరికొందరిని మాతులను గావించితిమి. ఈ యుద్ధమున మా సైనికులు అమిత సాహసమును జూపిరి. మా స్థానము లన్నిటిని నిలబెట్టుకొంటిమి. ఎయిలినుకు దక్షిణముగను, కాకోయి ప్రదేశమందు చెప్రూకు ఆగ్నేయముగను ఆనకోర్ట్ అటవీ ముఖముగ స్థిరీ వాయవ్యముగ యితర జర్మను సేనలు ముట్టడి సల్పి మా శత్రువుల బాల్లలకు ఆహుతిలైనవి. గొప్ప నష్టములు కూడ సంభవించి.

విస్తారము లాభము కలుగుట.

లండన్, ఆగస్టు 11:—బ్రిటిషువారి టెంట్ల ప్రకటించుచున్నారు:—వై ప్రెసు-మెనిని రస్తాకు తోముగనున్న కొత్త స్థానములను నేటి ఉదయమున మరల శత్రువులు ముట్టడించిరి. చాల తీవ్రముగ పోరి గిట్లతోర్స్ అటవీలోనికి కొంచెము వెనుకకు నెట్టిరి. వై ప్రెసుస్లాడెను యునుపదారి చుట్టుప్రక్కల వైనిబెతునది దక్షిణభాగమున కొన్ని స్థానములు మావశమైనవి. 124 మంది మాచే జిక్కిరి. అనేకచోట్ల శత్రువులు మాపంక్తిలపై విమానములతో నెగురుచున్నను, బాంబులను బరపి ధ్వంసము గావించుచున్నను శత్రుస్థానముల ఛాయాపతములను తీసికొన గలిగితిమి. మా మంఫిరంగులను శత్రువులపై భయంకరముగ ప్రయోగించితిమి. విమానశాలలమీదను, చుందు కొట్ల మీదను రిక్టీ టన్నుల బాంబులను బరపితిమి. పగలంతయు దారుణ యుద్ధము జరిగినది. 10 శత్రు విమానములను నేల గూల్చితిమి. ఆ రింటిని క్రిందకు పారదోలితిమి. మా విమానములు 12 కనిపించుట లేదు.

జనరలు హేగుగారి క్రకటన.

లండన్, ఆగస్టు 12:—నేటిమధ్యాహ్నము హేగుగారి టెంట్ల ప్రకటించిరి:—వాతావరణము ప్రతికూలముగ నున్నది. గిజెంచీ లేబులాబసికి తూర్పుగనున్న మందుగని ప్రదేశమునకై యుద్ధము జరుగుచున్నది. మందుగనిపై ప్రదేశమును ఆక్రమించుకొంటిమి. ప్రతియుద్ధమును చల్లార్చితిమి. వై ప్రెసుకు ఉత్తరముగను తూర్పును శత్రువులు ఫిరంగులతో తీవ్రముగ పోరుచున్నారు.

మరికొన్ని ప్రదేశములు వశమగుట

భయంకరముగు శత్రువులయుద్ధములు విఫలమగుట. లండన్, ఆగస్టు 11:—ఫిల్లమాన్లు సర్ డగ్లసు హేగుగారు నేటి మధ్యాహ్నము మిట్లు ప్రకటించిరి:—వై ప్రెసుకు ప్రాగ్నిక్కున మేము వశముజేసికొనిన ముఖ్యస్థానమును వైకొనుటకు శత్రువులు భయంకరముగ పోరుసల్పిరి. కాని వారి ప్రయత్నముల సన్నిటిని మా శత్రువుల బాల్లలచే చల్లార్చి మా స్థానము లన్నిటిని నిలబెట్టుకొంటిమి. వై ప్రెసుకొనిన రస్తాకు చుట్టుప్రక్కల కొన్ని స్థానములకు వైకొంటిమి. ఆర్మింటియర్నుకు దక్షిణముగ నున్న కందకములపై దాడి సల్పితిమి.

స్లాండర్సులో మిత్రమండలివారు

కొన్ని ప్రదేశములను జయించుట. లండన్, ఆగస్టు 10:—బ్రిటిషువారి టెంట్ల ప్రకటించుచున్నారు. వెస్టుహాకును పూర్తిగ మావశము జేసికొంటిమి. వెస్టుహాకు కొండ దగ్గరనున్న ఇతర స్థానములను గూడ మావశము జేసికొంటిమి. రణముఖమున వామ పార్శ్వమందు పరాసువారు తూర్పు ముఖముగ ముందు కేగుచునే యున్నారు. బిక్స్మూటు కుత్తర ముఖముగ కూడ ముందుకు పోవుచున్నారు. మాంచీల్స్ట్రూకు తూర్పుగనున్న మా దొమ్మి సేనలు శత్రువుల కందకపు గోతులను ధ్వంసము గావించుచు గొప్ప నష్టములను కలుగజేయుచున్నారు. మా మరఫిరంగులచే జర్మనుల ప్రతి యుద్ధమును ప్రతిహతము జేసితిమి.

జయకరముగు దాడి

మాంచీ చుట్టుప్రక్కల గతరాత్రి బ్రిటిషువారు జయవంతమైన దాడిని సల్పిరి. 60 మంది శత్రువులను బంధింపుటకు జేసిరి. బోయిసిడే వెస్టుబోయిసిడేను ఆ బెటవైన్నదగ్గర నున్న జర్మను రక్షకస్థానములు ధ్వంసమైనవి.

బ్రిటిషువారి లాభములు.

లండన్, ఆగస్టు 10:—ప్రధాన కార్యాలయమునందున్న రూటరు విలేజుకు డిల్లు సేతు తంతి సంపాదకు:—సేటిప్రాతఃకాలమున ప్లాండ్రులో బ్రిటిషువారి ఆకస్మాత్తునందు అగి పోయిన దని వార్తా పత్రికలు ప్రచురించిన దంతయు అసత్యమని జర్నలు నిశ్చయముగ తెలిసి కొనిరి. జూలై 31-వ తేదీనుండి జర్నలు 10 పటాలములను వెనుకకు రప్పించిరి. దీనిం జేసి వా రి కి గొప్ప నష్టములు కలిగినవని ఊహించవచ్చును. రణముఖమున 500 గజములవరకు మేము ముందు కేగితిమి. జర్నలును ప్రతియుద్ధ మొనర్చుటకు ప్రయత్నించుచున్నట్లు కానినందునను ది. మాతృస్థిత్వముల శత్రు సైన్యములకు భవ్యము గావించుచున్నది. అపుడపుడు కొంచెము చినుకులపడినను వాతావరణ మనకూలముగ నుండెను.

మొ డియుద్ధము జరుగుచునే యున్నది.

జర్నలు కొన్ని ప్రదేశములను విడనాడుట.

ప్రధాన కార్యాలయ మందున్న రూటరు విలేజుకు సేటి సుధాస్వామి డిల్లు తంతి సంపాదకు:—క్రీజేను బర్గ మధ్యను వెట్టహతు ఆగ్నేయముగ నున్న జర్నలు స్థానములను వైకొనుటకు సేటి యదయు తంతయు మొండి యుద్ధ ముచేతనే గడచినది. జర్నలు అనేక మారులు ప్రతి యుద్ధ మొనర్చిరి. కాని నిరర్థక మాయెను. మేము శత్రుజేసికొనిన స్థానము లన్నియు మా స్వాధీనములోనే యున్నవి. ఇంతవరకు 200 మంది మా చేజిక్కిరి. వాతావరణ మనకూలముగ నుండుట ప్రారంభమాయెను. సైమానికులు చుటుకుగ పోరుచున్నారు. రణముఖమున దక్షిణప్రాంత మందు శత్రువు లింక ఎదిరి పోరుచు నేయున్నారు. ఉత్తరమున పరాసువారి కావలిసేను ముందు కేగినవి. బిస్మిహుటు ఈ శాస్త్రముగ మా కావ స్థానము సేగ్రుచుకొనుటకు బిస్మిహుటు బ్యాంజిమిడుగ్గ రస్తాదగ్గర కొద్ది కూరుకు కాబట్టు సమీపమున రిఫరంగులు విడిగిపడియుండుట పరాసువారు చూచిరి. మా శతృస్థి దశము లతియరుగుగా పనిచేయుచున్నవి.

పరాసువారి వృత్తాంతము

లండను, ఆగస్టు 12:—పరాసువారి డిల్లు ప్రకటించుచున్నారు. బిస్మిహుటీ కుత్తరమున ఫిరంగియుద్ధములు జరిగెను. ఆగస్టు 9 వ తేదీని ఫెయటునకు తూర్పున జర్నలుచే పట్టువడిన కందకములను పూర్తిగ స్వాధీనము జేసికొంటిమి. ఎయిలీసునకు దక్షిణమున శత్రువులు రెండుమారు లెదిరించిరి కాని విశేషనష్టములతో తరిమివేయబడిరి. అందు నిన్నటి దినమున మేము పట్టుకొనిన కందకములమీద వారొనరించిన యుద్ధము చాల భయంకరముగ నుండెను. మేమన్ని స్థలముల నాక్రమించుకొని మరల రాత్రి సమయమున ముందు కరిగితిమి. రెండు శత్రువిమానములు నేలగుల్లుబడియెను. వ్లాస్నినిన్ని, ప్యారిసున కుత్తరభాగమున నున్న శత్రువులు పట్టుకొనినందులకు ప్రత్యుత్తరముగ సేతు రెండు ఫ్రెంచి విమానము ప్రాంకుఫర్ట్-ఆం-మేయునుమీద బొంబుల వర్షించి రెండును ఏమియు నష్టము లేకయే మరలివచ్చెను.

రుమేనియాలో మిత్రమండలివారి సైన్యములు అయిష్టముతో తిరోగమవము గావించుట.

పెట్రోగ్రాడు, ఆగస్టు 12:—ఒడిస్సానుండి తంతివార్త లిట్లు తెలుపుచున్నవి. మిత్రమండలివారి సైన్యములు నిబ్బరముగ శత్రువుల నెదిరి పోరుటచేతను శత్రువులకు విస్తారము నష్టము కలుగుటచేతను రుమేనియాలో పూర్వమువలె తీవ్రముగ పోరుటలేదు. కపటయుక్తితో గూడుకొనిన కారణములచే మిత్రమండలివారి సైన్యములు వెనుకకు పోవుటకు ఇష్టము లేకున్నను వెనుకకుమరలవలసివచ్చెను. సైన్యములు తిరోగమవము గావించవలయునని సైనికాధికారులు అనేకమారులు ఆజ్ఞాపించిరిని తెలియుచున్నది. సైన్యములు ఈ ఉత్తరువును తిరస్కరింపమింపుక మరల వెక్కుసాగులు తిరోగమవము గావించుడని ఉత్తరువుల జారీచేయబడుచున్నవి.

రషియా సైన్యములు-రుమేనియా.

పెట్రోగ్రాడు, ఆగస్టు 10:—రుమేనియా క్యవహరములతో శోక్యము కలుగజేసికొన గూడదని రుమేనియా రణరంగమునున్న రషియా పటాలములను కాన్సి లాపుగారు జేసికొనిరి.

రుమ్యా

గొప్ప యుద్ధము జరుగుట.

శత్రువుల యకస్మాత్తునందు విఫలమగుట.

రుమేనియాలో మిత్రమండలివారు కొన్ని స్థానములను వదలుకొనుట.

లండన్, ఆగస్టు 11:—రుషియను వాయువాగ్గ లిట్లు తెలుపుచున్నవి.—దబు, బాకోపు ప్రాంతమును బ్రాడీ ముఖముగ శత్రువులు వెక్కుసంఖ్యతో మాన్యములను ముట్టడించిరి. యుద్ధము విజృంభించుచున్నది. పూతునదికి దక్షిణముగ శత్రువుల ముట్టడిని ప్రతిహతము జేసితిమి. మా పటాల మొకటి లుకోలిటి బాలోనికి చొరుచుకొనిపోయి శత్రువులను తిరోగమవము గావించునట్లొనర్చి 200 మందిని బండిలుగ జేసెను. మే మొక కొండ నాక్రమించు కొంటిమి. అనేక మందిని బండిలుగ జేసితిమి. సీరి సంఖ్య 201 లకు మించి యుండును. వమ్యామికి పడమటగ బుధవారమునాడు మేము కోల్పోయిన స్థానములను మరల వైకొంటిమి. ఊనాకు నైరుతిముఖముగ శత్రువులు రుమేనియనును పారపోవునట్లొనర్చిరి. శత్రువులు బ్రాడీ ముఖముగ అసంపూర్ణయగు ఆకస్మాత్తునందు మొనర్చిరి. ఇదంతయు విఫలమాయెను. ప్రతి చోటున గొప్ప నష్టములతో పరాజితులుగ జేయబడిరి సీరెకు నుకావాచరి యలయందు శత్రువుల ముట్టడులను ప్రతిహతము జేసితిమి. ఊనా దగ్గర మొండి యుద్ధము జరిగినది. ఇదట రుమేనియనులు 17.8 మైళ్లు వెనుకకు పోవలసి వచ్చెను. పోస్నా నీమిరి పెన్సిలి యి ను ప దారి కి పడమట గ శత్రువులు ప్రబలముగ ఆకస్మాత్తునందు మొనర్చిరి. నుచిబా ముఖముగ, మాసేనును వెనుకకుపోవునట్లు జేయబడినది. ఇదపదారులకు తూర్పుగ శత్రువుల ముట్టడులను ప్రతిహత మొనర్చితిమి. 800 మందిని బండిలుగ జేసితిమి. యుద్ధము దినది నాభివృద్ధిని గాంచుచున్నది. గతరాత్రి యుద్ధము లొనర్చి సంబిబాకు దక్షిణపుటొడ్డుగ నున్న కొన్ని స్థలములను దాటగలిగితిమి.

రుమేనియను లింకను వెనుకకేగుట.

లండను, ఆగస్టు 12:—రుమ్యాను అధికారులిట్లు ప్రచురించుచున్నారు. బాగుగ నెదిరించిన పిమ్మట రుమేనియనులు ఎన్ని లీమోస్టోరెన్సు బాటవ్యా, గ్రోజెస్కినునకు దక్షిణ తటమున కిక్కివరకును పోయిరి. అనేకమంది శత్రు సైనికులు పోకొని మెరికెస్కి రెయిల్వే నెదిరించిరి. మేముదాని మరల నెదిరించి 1200 మంది శత్రులను బండికృతుల జేసితిమి. పిమ్మట మేము సెల్మెసిఫర్నేనికి పోతిమి. బూజిమో నది కుత్తరమున నున్న స్థలమును మేము పట్టుకొంటిమి.

అమెరికా

పెరూ - జర్మనీ

న్యూయార్కు, ఆగస్టు 10:—పెరూవారి నాక నొకదానిని (లోర్డును) జర్మనుల అంతర్దామి ముంచినది. దానికి బదులుగ ఇంకొక నాక పరిహారముగ నిచ్చెద మని జర్మనుల తెలియజేసిరి. దానికి పెరూవారింగీకరించక జర్మనుల కృత్య మన్యాయచని ప్రకటించుచు నష్ట పరిహారమును మరి కొంత ధనమును కోరిరి.

జర్మనీ

జర్మనుల ఆర్థిక చిక్కులు.

జూలై 4-వ తేదీని వైసెనుదగ్గరనున్న రూప్రెటిచి ప్రభువుగారి సైన్యములకు ఈక్రింది ఉత్తర మంపబడినది:—ఇది చాల దినోదకరమైనదిగను క్రొత్త సంకతులను తెలియజేయునదిగ నున్నది:—రొట్టిని, కాయధాన్యములనుమితముగ వాడుకొనవలెనని ఉత్తరువు చేయబడినది. తత్కారణమున ఆవసరమగు వారికి కొంచెము హెచ్చుగ నీయవలెనని స్పష్టమగుచున్నది. జర్మనీలో ప్రస్తుతముగల ఆర్థిక సంకటమును ఉద్యోగస్థులందరును తమతాజేదారులకు తెలియజేయవలయునని ఉత్తరువు చేయబడినది. అతిక్రమితో మితముగ ఆహారపదార్థములను ఉపయోగించవలెనని ప్రజలకు తెలుపబడెను. అనవసరముగ దీనిని భుజించకూడదు. ఒకముక్క అయినను వృధగ పోకూడదని ప్రకటించబడినది.

చీనాజర్మను మిత్రులు-యుద్ధఫలితములు.

జ్యూలిచి, ఆగస్టు 12:—సంగ్రామాభిప్రాయమును బట్టి నూడ చీనావారు యుద్ధమును ప్రకటించినంత మాత్రాన ఎట్టి ప్రమాదములేదని వియన్నాలో నున్న ఆర్మీటరు మ్యాటంగు పత్రిక వ్రాయుచున్నది. వర్తకశీత్యా గొప్పనష్ట ముండును. చీనావారికిని జర్మనుమిత్రులకును వర్తకబాంధవ్యముచెడి పోవును. ఆస్తియునులు, జన్మములు చీనానుండి వెడలగొట్టబడుదురు. ఈప్రకారము ముండునర్తకమునకు ఏమి యులాభముండదు.

యుద్ధతంత్రినా

సియో, ఆగస్టు 12:—ఇండియా కార్యద్యగ్ధుగారు ఈక్రింది యుద్ధతంత్రినా వ్రాసిన ఆగస్టు 10 వ తేదీని రాజప్రతినిధిగారి కంటిరి:—

బ్రిటిషు పరాసురంగములందు శతృస్థి లతోను, విమానములతోను పోరు తీవ్రముగ జరుగుచున్నదని తెలియుచున్నది. బిస్మిహుటుకు వాయవ్యముగ పరాసువారు తమ స్థానములను పెంచిరి. జర్మను పంక్తుల వెనుక 40 మైళ్ళ వరకు గగనమార్గమున ఆంగ్ల వైమానికు లెగురుచు యినుపదారులను పొగబండ్లను పాడుజేసి గొప్పనష్టమును కలుగజేసిరి. శత్రుపంక్తుల వెనుక ఇటలీ వైమానికులు కూడ గొప్పనష్టమును కలుగజేసిరి.

కెర్నా నిట్లు మధ్యను రుమేనియా కుత్తరముగను ముఖ్యముగ నుకబావాసీరెకు చరియటయందు రషియనులను శత్రువులు వెనుకకు నెట్టుచునే యున్నారు. కొన్నిచోట్ల రషియనులు తమస్థానములను నిలబెట్టుకొనిరి. భయంకరముగ ప్రతియుద్ధములను సల్పిరి. శిశియాలో బ్రాడీదగ్గర శత్రువులు రషియను ప్రదేశములను తగులబెట్టుచునే యున్నారు. వీరు ముట్టడించిరి కాని పరాజితులైరి. జూబిలుజు సంయుక్త స్థలముదగ్గర రషియనులు యవస్కందనమును ప్రారంభించిరి. శత్రువులను వెనుకకు పారదొలిరి. సీరెకుపట్టణమునకు వాయవ్యముగనునైర్మలిగను రషియనులు శత్రువుల ముట్టడులను ప్రతిహతముజేసిరి. దక్షిణ మాల్దేరియాలో పాస్కోనీ కుత్తరముగ శత్రువులు యుద్ధమొనర్చి రషియా రుమేనియా సైన్యము 9 మైళ్లు నదికడ్డుగ ములిపోవునట్లు చేసె. ఇంతయు:—పట్టణమున దిక్కుముగ జరిగినది తూర్పు ఆక్రెవాలో నగర యుద్ధ మారంభయ్యుచు ది. లిండికి నైర్మలిగనున్న ముందు స్థానములనుండి శత్రువులు వెడలగొట్టబడిరి. మిహంబియాదగ్గర శత్రుస్థానమును బ్రిటిషు హైందవ ఆఫ్రికను సైన్యములు ముట్టడించినవి. కాని ఫలితములు లేలేదు. తాను స్వాధీనము జేసికొన్న ప్రదేశములందు ఆంగ్ల సైన్యములు స్థిరముగ నిలబడినవి. కొలది కాలములో ముందు కేగును. రువుజీనుండి జర్మనులు మాహింజికి పడమరకు తరుచుబడుచున్నారు.

అంతర్దామిలచే ఎక్కువనాకలు ముంచబడుచున్నవి. అన్ని బాతులవారి నాకలు 2878 సురక్షితముగ రేవులందు ప్రవేశించినది. 2796 నాకలు ఆంగ్ల రేవులనుండి సురక్షితముగ వెడలినవి. 1600 టన్నుల బరువునాకలు 2, 1600 టన్నులబరువునకు నైబడిన నాకలు 2, అంతర్దామిలచే ముంచబడినవి.

న్యాయస్థానవార్తలు

మాళ నాత్య కేసు:—మాళీక్యము, రామానుజులు, వేంకటస్వామి, వాసుదేవుడు, ఇటమాకి ఆనవారు కత్తులు కతారులతో గూడ సూర్యనారాయణరావు అను ఆయనను యెదిరించి ఆయనను నాత్య గావించినట్లు వై 4 గురివై కేసు చేయబడెను. కేసు విచారణ యీ నెల 10 వ తేదీతో ముగిసినది. ముద్దాయిలు 4 గురును తిరిగి విచారింపబడుటకు తీర్మానింపబడినది.

నాత్య కేసు:—తుల్ కాణమ్, నాగప్పన్న, మాదురి మురగేశము, మధురయ్య, మరణించినవాడు అందరును కలసి రాయపురములో హేక్ కార్ పరచెరియందు నివసించుచుండిరి. మరణించినవాడు మధురయ్య కుమార్తెను విహనమాడుటకు మాట యిచ్చి తరువాత కొంత కాలమునకు నేదియో కారణముచేర వివాహమునకు అంగీకరించలేదు. గత మేయి 6 వ తేదీనాటి రాత్రి సుమారు 8 1/2 గంటలకు హంతకులు నాత్య గావించబడినవాని ఇంటికిబోయి కయ్యము తెచ్చిరి. మధురయ్య మరణించినవాని జుట్టుపట్టుకొని తలవంచి వీపువైగ్రుద్ధ వారంభించెను. తక్కిన నలుగురును వానిని కట్టలతో బాదిచంపిరి. నాత్య గావించబడినవానియన్న నాయనప్పన్న ఆనవాడు తమ్ముని విడిపించుటకు యత్నించి కయ్యములో జొరబడినందున మొదటి ఇద్దరు ముద్దాయిలును వానిని కొట్టి గాయపరచిరి. పోలీసు వారు ముద్దాయిలను పట్టుకొని వారిపై కేసుచేసిరి. మొదటి ఇద్దరు ముద్దాయిలును మరణించినవాని యన్నను కొట్టి గాయపరచిరా లేదా యను అంశముమాత్రము మున్న 10-వ తేదీ విచారణ జరిగెను.

వృత్తాంతములు

:-

మలబారు జిల్లా ఎర్నాడూరు తాలూకా చెంబ్రమెట్రిగ్రా ము పు మొట్టలను జరిగిన జగదముల 2 య మొట్టలు మర డించిరి. కయ్యముల జూరుకొనిన మొట్టలనందరిని పోలీసు వారు పట్టుకొనిరి.

పది సంవత్సరములు యుద్ధ సేవ సేసిన యుండున యు డ్యోగి (కలకత్తా పోలీసు సిబ్బంది) పింగళు, సర్వీసులో యుద్ధ సేవకాలమున గూడ చేర్చవలసినదని ఇండియా మంత్రిగా రాజ్యయిచ్చిరి.

దొంగతనము:—ధిల్లీనగరమున ఇరి సిక్కువేయిగర్ కంసెని భవనపు చెందవ అంతస్తునందు గతనెల 28వ తేదీ శనివారము రాత్రి ఒకదొంగ ప్రవేశించి కొంతభవనము నవహ రించి దగ్ధముగనుండిన తంతిసంబముగుండ గిండికి దిగి పారి పోయెను. పోయినద్రవ్యము స్వల్పమని తెలియచున్నది.

ఇంతవరకు వంగదేశపు ఆర్థిక దశములో (బెంగాల్ వైటుహార్ను) 2000 మంది తేరిరి. మొన్న మొన్న తేరిన వారి పేరులు ఈ క్రింద ప్రకటితములు.—హుస్సేన్ జిల్లా జడ్జి ఎస్. కే. ఘోషా ఐ. సి. ఎస్. మైసూరు కుటుంబమునకు సంబం ధించిన రాకొనరు డొకడు. వంగదేశమున చాలమంది జమీ దారులు కూడ తేరిరి.

సిపాయిలవందనము:—సిపాయిలు రిక్షాండలో కూర్చుండిపోవునపుడు వైద్యుల వైనికోర్కొగారు తెనుచైన వో రిక్షాండలో కూర్చున్న వారు వంగకుండ తేరలబడకుండ కూర్చుండి చేతులను మోకాళ్లపై నాన్ని బుజములను ప్రక్క లకు దగ్గరచేర్చి అధికారి వంకరు మొగమును కొద్దిగా త్రిప్పువలెను.

బ్రాహ్మణేతర సమావేశము, కోయంబత్తూరు:—ఈనెల 19-20 తేదీలను కోయంబత్తూరులో జరుపబడు యీ సమా వేశమునకు దివాన్ బహదూర్ సుబ్బారాయలు రెడ్డిగారు అధ్యక్షులుగా నుండుటకు కొన్ని కొన్ని అటంకములు కలు గుటవలన గామరా యణముగారు వై తేదీలను జరుపబడు సమా వేశమునకు అధ్యక్షులుగ నుండుట కంగీకరించిరి.

ఇండియా స్వస్థేనాన 10-వ తేది నంపిన నైనికాజ్ ను ఆలోచనసభాయుతు డగు రాజప్రతినిధి విచారించి యామోదించెను. వజిర్వసు యుద్ధకార్యముల గూర్చి ఈ యు త్తరువు వెలువడినది. వైస్రాయలును గూర్చి స్వస్థేనాన మొన ర్పిన జ్ఞాపక దొరతనమువారి యామోదమును బడసినది యుద్ధ కార్య పాలకుడగు లెఫ్టినెంటు జనరలు జి.ఎ. బాకెట్టుకార్య నిర్వాహకుడగు మేజరు జనరలు డబ్ల్యు.జి.ఎల్. చెయినను, ప్రధాన రాజకీయోద్యోగి సర్. జి.ఎస్. డోనాల్డు, డోనాల్డు గారు లేని సమయమున మహానూరులతో వైస్రాయ్పుణ్యము లతో సంది గ్ధావగమున రాయబారములను నడపిన జి. ఎ. డి క్విట్టేప్రెజ్సిడ్ గారు దొరతనమువారికి వందనములు.

మలబారు హత్యకేసు:—మలబారు జిల్లా నల్లవనాడు తాలూకా తిరువారాయణ పురమున గ్రామమున కురుపతి వీటిలు సింగు అను తియ్యబాలివా డొకడు నప్పతారకకొ ఆమ వాని ఇంటి ఆవరణయందున్న తాటి చెట్లనుండి కల్లుదీయు వాడుక యుండెను. ప్రతిదినమును కల్లు నిమిత్తము తియ్యబాడు న ప్పు తారకకొ ఇంటికి భో పుట చే ఇంటి వాని భార్యకును తియ్యబానికిని సంబంధము అధికమయ్యెను. క్రమక్రమమున వీరిరువుర సమాచారమున గ్రామస్థులందఱకును వెల్లిడి ఆయనందున తియ్యబాలివా రుతియ్యబాని కులము నుండి వెలితేరిరి. ఆశ్రీయొక్క చుట్టుములుగూడ నామెను తియ్యబానితో సంబంధము వదలుకొనుమని నిర్బంధపెట్టుటచే నామెవానిని తిరస్కరించెను. ఇందువలన తియ్యబానికి ఆమెపై కోపముకలిగి ఆమెను చంపుటకు నిశ్చయించుకొని సుమారు 2 మాసములక్రిందట ఒకనాడు ఆమెయింటికి వాడుకపై ఆమె భర్తను కల్లుద్రాగుటకు ఒక దుకాణమునకు దీనుకబోయెను. కల్లుద్రాగినపిదప వారిద్దరును ఇంటికివచ్చిరి. ఇంటివాడు పడుకొని నిద్రపోయెను. తియ్యబాడు ఇంటివాని భర్తతో గొంతసేపు మాటలాడిన దరువాత ఆమెను నగకి చంపెను. ఆమె భర్త అడ్డుకొనుటకు వచ్చినందున వానిని కత్తితో బాడిచెను. పోలీ సువారు సమాచారము వినినతోడనే తియ్యబానిని పట్టుకొని మలబారు జడ్జిగారివద్ద కేసు చేసిరి. ఆమె భర్తను కత్తితో బాడిచి గాయపరచినందుకు రి మాసముల కఠిన శిక్షయు, ఆమెను హత్య గావించినందుకు మరణ శిక్షయు జడ్జిగారు వానికి విధించిరి.

ప్రజాభిప్రాయములు

విలేఖకులకు సూచన.

మొదటవల నృత్తి, భీమవరం క్రొత్తపల్లిబాబు, ప్రక టింప లేనందులకు చింతిలు మన్నాము. (సంపాదకుడు)

I దేవాంగసభ.

ఆయా, ముమూరు రెండు నెలల క్రిందట చెన్నపట్నం కుమృర పేటలో పొన్నేరి రామకృష్ణయ్యగారి ప్రోత్సాహమువలన సజ్జా మునుస్వామిశెట్టిగారి ఆగ్రాసవాధిపత్యముక్రింద దేవాంగసమాజ మనుపేర నొక సమాజమును స్థాపించు నుద్దేశ్యము తో సభ గావించిరి. ప్రేక్షకులు చాలమంది సభకు రాని హేతువుచే ఆనాడు సభ చాలించి కూడినంత శీఘ్రములోనే తిరుగ సభ గావించవలసినదిగా నేర్పాటు చేసికొనిరి. కాని అట్టిసభ యిదివరకు జరుగనందులకు చింతిలున్నాను. మీవంటి ఉదారపురుషులగువారు యీసమాజమునకు తోడ్పడనిది గాని కార్యసాఫల్యము కానేరదని నాయభిప్రాయము. ఉత్తర దేశములయందు రెడ్డసభయేమి కమృతహాసభయేమి యీలాగు అన్ని కులములవారు సభలు గావించు నేర్పాటు చేసి కొనునట్లు వార్తాపత్రికల మూలముగా తెలియుచున్నది. గదా ఆలాగు వైసమాజమును ఎప్పుడు స్థాపించెదరో యెప్పుడు చూతురో అని కుతూహలముగా నున్నాను కావున తగినంత శీఘ్రకాలములోనే దేవాంగసమాజమును స్థాపించు నేర్పాటు లను గావించెదరని కోరుచున్నాను.

కులాభిమానియగు దేవాంగి.

II

ఇరిగేమను ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు, మదరాసు చీఫ్ ఇంజనీయరుగార్ల పర్యటనము.

కృష్ణాతూర్పు డెల్టారయతుల రాయబారము ఆయా,

ఈ నెల 3 తేది సాయంత్రము 4 ఘంటలకు గుడివాడ తాలూకా కవుతరం లాభవద్దకు ఇండియా ఇరిగేమను ఇన్ స్పెక్టరు జనరలువారును, మదరాసు చీఫ్ ఇంజనీయరువారును రెండవసారికి నూపరింట్లో డెంటు యింజనీయరువారును కృష్ణా తూర్పు డెల్టా ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీయరు వారును దయచేసిరి. ఇంతమంది గొప్పయధికారులు సమావేశము కాగలరని విని రయతులు అన్ని తాలూకాల నుండియు సుమారు 400 మంది సమావేశమైరి. రయతుల కొరకు వ్యవధించుట ప్రత్యేకమువారి ప్రోగ్రాములో లేకపోయినను రయతులకు కావలసినంత వ్యవధించి రయతులతరపున కొందరు పెద్ద రయ తులుమనవిచేసిన ప్రతివిషయమును సావకాశముగా దయతో విని, అనుకూలమగు ప్రత్యుత్తరముల సేసరిగనందులకు, వారి నిగర్హముచాల కొనియాడవలసియున్నది. లింగం నాగభూషణంగారు, అడుసుమల్లి గోపాల కృష్ణయ్యగారు కొండేపల్లి తిప్పిబ్రహ్మంగారు, గుడిపాటి వేంకటాచలపతిగారు పొట్లూరి అచ్చయ్యగారు త్రిపురనేని గోపాలకృష్ణయ్యగారు, పిన్నమనేని వేంకటాచలము గారు, కానోరి వేంకటాచలపతయ్యగారు మొదలగు ప్రముఖులు చాలమంది దయచేసిరి.

రయతులతరపున అడుసుమల్లి గోపాలకృష్ణయ్యగారు వేంకటాచలపతయ్య మొదలగువారు, పామర్రు మర్రివాడ రిగ్యూలేటరు జమిందారీ పంట కాలువలు ఇపుడు డెల్టాలో నున్న పంట కాలువలు అను కూలముగ సంస్కరించుట, మురుగుకాలువల యభివృద్ధి కొల్లేటి రయతుల దురవస్థ, క్రొత్తతీరున దరఖాస్తు మంజూరులు ఆన కట్టకు పట్టుకున బెంచుట, పల్లపు భూములను మెరకను మార్చి నందువల్ల రయతులకుగల నష్టకష్టములు, కృష్ణానదీతల యుప ద్రవము బారినుండి, నదీవనర గ్రామముల ప్రజలను తప్పించుట, యిప్పటి తూర్పు డెల్టా ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీయరు వారిని కృష్ణా డెల్టా చిక్కలూ తీరువరకును, ఈ డెల్టాలోనే స్థిరపరచుట మొదలగు సంగతులను మనవిచేసిరి.

ఇందరు రయతులు చేరి తమతో కష్టసుఖములను చెప్పు కొనగా వినుట తటస్థించినందుకు చాల సంతోషించుచున్నామనియు ఇపుడు మీరు చెప్పిన విషయములన్నియు చాలవరకు గవర్న మెంటువారి యాలోచనలో నున్నవనియు,, ప్రతి విషయమును చాల జాగ్రూకతతో విమర్శించెదమనియు, శ్రీమదరాసు చీఫ్ ఇంజనీయరువారు నెలవిచ్చిరి.

రయతులందరి తరపునను ఆ గోపాలకృష్ణయ్యగారు వారలకు వందనములు చెప్పిరి. సాయంత్రము బండికి దొరలందరును బెజవాడకు దయచేసిరి.

ఒక రయతు.

III

గ్రంథాలయములకు నావిల్ల వారి విరాళము ఆయా,

బ్రహ్మశ్రీ నావిల్ల రామస్వామిశాస్త్రి అండుసన్న వారు పదునొకండు మండల గ్రంథాలయములకు తమనద్దగొరకు పుస్తకముల నన్నింటిని ఒక్కొక్క పెట్టు నొసంగెదరని పత్రికా ముఖమున ప్రకటించిన సంగతి ఆందరికి విశదమె.

అట్టి గ్రంథాలయములు లేఖ్యరూఢము కావలయు నట. కాశ్యోతస్వంతభవన ముండవలయునట. సర్వజనులకు గ్రంథముల నుచితముగా నివ్వవలయునట అనేక గ్రంథాలయములకు నుధ్యగా నుండవలయునట. అట్టి మండల గ్రంథాలయములనే వారి గ్రంథము లలంకరించునట. ఈ వైలక్షణములు గల గ్రంథాలయమును అధమును 2000 గ్రంథములకైనను స్థానభూతములయి యుండవచ్చును. వీనిలో 200 అయినను నావిల్లవారి గ్రంథములే అయియుండును. వానిలో చాలా భాగము ప్రబంధములై యుండనోవు. అట్టి సందర్భములో యేకొద్ది గ్రంథములలో వైగ్రంథాలయములకు అపేక్షితములై యుండవచ్చును. అట్లుగాక ఆగిరిపల్లి (ఆదివైష్ణవ కథాని కేతనము) ముస్తాబాద (మైత్రేయ పరమహంసీరము) మొదలగు గ్రంథములే లేని గ్రంథాలయములకు ఒసంగెదమనే యెడల యిచ్చినవారికి ఫలము లేకపోవుట పుచ్చుకొన్నవారికి యుపమోగము తెలియక బూజుయెక్కిపోవుట తటస్థించును. “దరిద్ర వీయతేదానం సఫలం పాండునందన” అను భగవద్వాక్యము ననుసరించి నావిల్లవారు సాత్వికమైన దానమును చేసియుండురు. ఇట్టి సందర్భములో అన్ని గ్రంథాలయముల సంగతి సంవర్ధములు బాగుగ విచారించి యెక్కువ ఆంధ్ర గ్రంథముల ప్రచారముగల గ్రంథాలయములకు సహాయముచేసి దాతృత్వఫలమును పూర్తిగా దాతలకు అందజేయుట విచారణ కర్తలకు విధాయకకృత్యమై యున్నదని గమనింతురుగాక.

సూరి రామజోగిశాస్త్రి

ఆరికి పల్లి.

IV

బ్రాహ్మణేతరులకు ఒకమనవి:—ప్రస్తుతము హిందూ దేశము నాగరిక స్థితిలో నున్నది. స్వరాజ్యాంగోళనము ప్రబలి హిందూదేశమంతయు వ్యాపించియున్నది. అనిబిసెంటు గారి ఆందోళనముకొరకై తన భవనమునంతను తన తెలివి తేటలును తన ప్రాణమంతయును ధారిపోయుచు పట్టుదలతో పాటుపడు చుండెను. ఇట్టి మహాత్మియే నిర్బంధవాస శిక్షకు పాత్రురాలైనది ఆందోళనమును, ఆంధ్రప్రకాశికయును మరి కొద్ది బ్రాహ్మణేతరులు మాత్రమును ఖండింపుచున్నారు. దేశ పత్రిక లన్నియు దేశక్షేమము కొరకు ఒకే అభిప్రాయముగా వ్రాయుచుండగ జన్మిన్ ప్రకాశికలు మాత్రము సాధ్యమైనంత వరకు ప్రతిసందర్భములో శృతిరేకముగా వ్రాయుచున్నవి. ఈ పత్రిక, స్వరాజ్యమును పొందుటవల్ల కలుగులాభము ఎక్కువగా చూడక, బ్రాహ్మణ ద్వేషమును ఎక్కువగా చూపుచున్నది. పూర్వము బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరులకు విద్య నేర్పక హీనస్థితియందుంచినరీతిని కాబట్టి యిప్పుడును బ్రాహ్మణులే గొప్పయద్యోగులుగా నుండుటవల్ల స్వరాజ్యము వచ్చినను పూర్వకాలమందుకలె బ్రాహ్మణేతరులను వృద్ధికి రాని మృగనియు గనుక స్వరాజ్య మిప్పటికాలములో అనన సర మనియు ప్రకాశిక యొక్కయును బ్రాహ్మణేతరులలో కొందరి యొక్కయు వాదనగ నున్నది పూర్వముబ్రాహ్మణే తరులను విద్యావిహీనలనుగా చేసి, హీనస్థితియం దుంచిన వాదము ఒప్పుకొన వచ్చునను కొన్న ప్రస్తుతము బ్రాహ్మణే తరులలో, బ్రాహ్మణులలో నున్న విద్యాధికుల సంఖ్యంత లేకపోయినను, వీరిలో కొంతమంది విద్యాప్రావీణ్యత కలిగి యున్నారు. కనుక అప్పటివలె సంభవించుటకు ఎంత మాత్రము వీలు కలుగ నేరదు. కాలస్థితియు, మనుష్యుల గుణములును మారియున్నవి. బ్రాహ్మణేతరులలో, బాబు మోతి లాలు ఘోష గారును, దివాన్ బహదూరు కేశవశెట్టిగారు ను రాజ్యాంగ విషయములందు మిక్కిలి అనుభవ జ్ఞానముతో స్వరాజ్యాంగోళన మందు ఏకీ భవించియున్నారు. ఇట్టి శీ త్రి ప్రకాశిక యీ ఆందోళనమును ఖండించు చున్నది. ప్రకాశిక వ్రాతలు “అమృతాను పెట్టదు, అడుక్కిలినను తిన నివ్వదు” అను సామెతగానున్నది. స్వరాజ్యము వచ్చి సంతట యిప్పటికన్న ఎన్నో మడుగులు లాభము లున్నవి. బ్రాహ్మణులకన్న ప్రస్తుతము విద్య తక్కువయున్నను, క్రమేణ వారి తో సమానులు కాగలము. సనాతన ధర్మ సంవర్ధము కూడ బ్రాహ్మణేతరుల వాదన. ఇప్పటికే బ్రాహ్మణులలో కొందరు సంస్కర్తలు గలరు. క్రమేణ సనాతన ధర్మములు సంస్కరిం ప బడగలవు. ఒబ్రాహ్మణేతర సోదరులారా ప్రకాశిక వ్రాతలకు భ్రమసిపోక, వీధులలోదన బ్రిచ్చులై వికమత్వమును కలిగి యీ స్వరాజ్యాంగోళనమునకు పాటుపడుదురు గాక. (ఒకరెడ్డి)

THE GREAT WAR

Stockholm Conference: British Labour Vote

Overwhelmingly Given in Favour of Attending

Mr. Henderson's Resignation: Mr. Lloyd George's Censure

INDIAN REFORMS: LORD ISLINGTON'S FORECAST

Allied Troops Reluctantly Retiring in Rumania For Strategic Reasons

[Reuter's Agency.]

Great Britain

INDIAN GOVERNMENT REFORMS.

LORD ISLINGTON'S PRONOUNCEMENT.

Great Scheme of Decentralisation.

Appeal to Extreme Reformers.

LONDON, August 12. Lord Islington, Under-Secretary for India, in a lecture to students at the Oxford Summer Meeting, made a pronouncement on the subject of Indian Reforms. While careful to say that he was not speaking in his official capacity, Lord Islington outlined a scheme of decentralisation which he described as the most pressing reform required in India to-day and it was impossible to postpone it without serious danger.

Lord Islington detailed and criticised the proposals made by the elected additional members of the Viceroy's Council and said his main objection was that the changes would increase the numbers and powers of the critics of the Government of India without giving them any real responsibility and that the veto ought to be used sparingly. He proposed that powers should be given to municipalities to deal with local matters with limited authority to impose taxation. As regards the Presidency and Provincial Governments, Lord Islington said they must aim at transferring definite spheres of public business from bureaucratic to more representative control through the medium of elected representatives co-operating with the Government. Lord Islington said he would like to see a Government consisting of the Governor and four executive councillors, two European and two Indian. He indicated that consequential changes would be required at the India Office and in its relations with the Government in India. What he contemplated was an India resembling the Commonwealth of Australia.

India's Future.

Lord Islington emphasised that India's future must accord with the ideals of the British Empire. Her ultimate ambition for responsible Government within the Empire could not be reached in a day nor by Acts of Parliament alone. The journey might be long and arduous, and the dangers of a false step could not be ignored. It was a task for British statesmanship which alone had the necessary experience to guide India so that she might not falter or relapse on the way.

Decentralisation.

With regard to Decentralisation, Lord Islington suggested that such matters as police, education, agriculture, forestry, public works, and industrial enterprises, might be handed over entirely to the larger Provincial Governments, and each Province should be allowed to work out its own redemption. If in deference to a Legislative Council the Government modified its policy, the Council must be responsible for the results. That was the essence of responsible Government, and to secure its introduction into Indian local government, a suitable system of election was important. The method of election should continue to be based on community franchise, but where possible, election should be direct. Adequate powers of taxation must be given to local Governments, and means must be found of leaving provincial balances to a greater extent than at present, under the control of local Governments, the superior authority retaining power to intervene if a Province squandered its resources. If some such scheme of provincial self-government could be introduced it would be right for the Provinces to transact more business direct with England than hitherto. He preferred to suspend judgment regarding the future position of the India Office. Even if these changes, which could only be introduced slowly and on careful enquiry, were made, the Government of India must always be responsible for the Imperial or the Federal side of the Indian Government. It was impossible that the Government of India should ever divest itself of the control of forces, foreign relations, communications, customs, and currency.

Liberalisation of Imperial Council.

The Liberalisation of the Supreme Legislative and Executive Councils would follow the lines sketched in the case of the Provincial Council but in view of the greater importance of the matters with which the Imperial authorities dealt, progress would necessarily be slower and would be dependent on the success of the changes in the Provincial Governments. With regard to Indian States, Lord Islington held that they must come into the scheme of their own free will. Treaty rights must be scrupulously respected and nothing must be done to impair the personal link binding them to the Crown. He emphasised the necessity for avoiding hasty action, and also for providing sound modern education for Indians.

Appeal to Reformers.

He earnestly and sympathetically appealed to the advocates of extreme measures of reform to be patient and reasonable and to limit their influence and assistance to practical measures. The end in view could best be reached by gradual moderate steps. A highly centralised bureaucracy could not be transformed into a set of decentralised self-government systems in a night. Every patriotic Indian must realise that the British and Indians must continue to co-operate for years in order to carve out the destinies of India, and he hoped that both races would combine with single-minded endeavour to avail themselves of India's great opportunity.

A "Times" Comment.

The "Times" says that the general principles laid down by Lord Islington will probably receive widespread approval. The paper believes that the Imperial Government is considering the question of the appointment of a small body to institute consultative inquiries. It deprecates the suggestion that Mr. Montagu should be the head of it.

The Labour Conference.

Mr. Henderson on the Russian Attitude. Participation in Consultative Conference Recommended.

The important long anticipated Labour Party Conference on the question of whether representatives should participate in the International Socialist Conference at Stockholm met to-day at Westminster. Mr. W. F. Purdy, Chairman of the party, presiding. The Conference was attended by over six hundred delegates, and Russian representatives visiting allied countries, were also present. The delegates included Mr. Henderson, Member of the War Cabinet, Mr. Ramsay MacDonald, Mr. Appleton, Secretary of the Trade Union Federation, Mr. Ben Tillet, Mr. Smillie, President of the Miners' Federation, the Labour M. Ps., Messrs J. H. Thomas, and J. Hodge, and the Belgian Cabinet Minister, M. Vandervelde.

The Chairman said that no peace would be satisfactory which did not secure complete freedom from the nightmare of aggressive militarism. He was sure that their Russian comrades would not exchange their hard-won freedom for a sham freedom under the heel of Prussian militarism. Neither they nor the Russians wanted a separate peace. Britain and Russia must stand shoulder to shoulder until a righteous peace was obtained. He emphasised that the decision they were about to make would probably be the most important in the history of the labour movement.

Mr. Henderson, who was cheered on rising, said he spoke with a deep sense of responsibility because the resolution of the Executive was doubtless founded on information he had supplied and because grave doubts had been cast on his attitude. It must be borne in mind that the situation in Russia was constantly changing, if justice was to be done to the merits of the case or to his personal actions. When he was in Russia he pointed out the impossibility of British labour participating in an International Conference until their previous decision on the subject had been reversed. The Russians still maintained that the a Conference should be binding, but participation in a binding Conference would place British labour in a most dangerous position. Mr. Henderson emphasised that the definite rejection of the whole proposal would have been most fatal in view of the condition of public opinion in Russia then. He made it unmistakably plain that he could not advise the Labour Party to reverse their decision and accept a Conference on Russian lines, but intimated that if the Russians were prepared to change the Conference from an obligatory to a consultative Conference he would recommend the reversal of the decision. The Russians clearly wanted a binding Conference in order to discuss actual peace terms. He made it as plain as possible that if British representatives participated in the Conference there could be no question of negotiating peace terms. Our case was still not properly understood in Russia, and a point blank refusal to consider the question would have done incalculable harm. Mr. Henderson concluded that he still favoured a consultative Conference with proper safeguards, and he appealed to the delegates to decide the matter from the standpoint of national interests. He recommended the reversal of the previous decision not to attend Stockholm, but the decisions reached at Stockholm should not be binding. The Conference adjourned to consider its decision.

The Discussion.

When the Conference resumed its sitting in the afternoon the principal resolution was moved that the invitation to the International Conference at Stockholm be accepted on the condition that the Conference was consultative and not mandatory.

TELEGRAMS.

An amendment was moved that no case had been made out for sending delegates to a Conference, including enemy delegates. The amendment added:—"This Conference should adjourn sine die".

The motion was moved on behalf of the textile workers and miners and the amendment by the dockers.

The mover of the amendment said that it would be treason to the rank and file of the party if the resolution was carried.

The Commoner, Mr. George Barnes, seconding, declared that the proposed Conference at Stockholm would defeat the aims with which we entered the war. This was not the time to discuss peace. Moreover America, Belgium, Italy, and France would not be represented, and if British delegates went they would have to discuss peace with the Germans on the one hand and Dutch and Scandinavians on the other, and the latter would be in a position to vote for peace on any terms. He pointed out that the difference between a mandatory Conference and a consultative one was very small.

Mr. Ramsay MacDonald, who supported the resolution, met with mixed reception and was much interrupted. Above the din Mr. Will Thorne shouted: "Whom do you represent?" and another shouted: "The Seamen and Firemen's Union will see that you don't go to Stockholm".

The Chairman had to appeal for order.

Mr. Smillie suggested that the Executive should approach the American and Belgian labour movements and get them also to send delegates, and also request the Dominions to send two representatives each.

The Chairman replied that the suggestion would be considered.

Miners Support Conference.

The Miners' Delegates have decided by a majority of 541 to 184 to support a consultative International Conference at Stockholm.

Conference Votes for Representation.

At the Labour Conference the amendment opposing the sending of delegates to Stockholm was defeated by 391,300 votes for to 1,651,000 against. A card vote on the main resolution favouring the sending of delegates to Stockholm resulted in 1,846,000 votes for and 550,000 against.

Swedish Leader's Appeal.

A telegram from Stockholm says that the socialist leader, M. Branting, appeals to British workers to send delegates to Stockholm and thus prevent a misunderstanding on the part of Russia.

A Triumph for Mr. Henderson.

Press Comments.

Yesterday's decision of the Labour Conference is described as a triumph for Mr. Henderson, who never counted on such a majority. His feat in inducing Labour to reverse its previous decision is the more remarkable as most of the Labour Ministers were opposed to his view. The impression prevailed among the delegates that the Government would refuse to issue passports.

The railwayman Mr. Thomas, M. P., in an interview, said the threat of the Seamen's Union not to convey delegates to Stockholm had created an intolerable position, which might result in railwaymen refusing to carry Mr. Havelock Wilson, Captain Tupper, and the capitalists behind them.

Yesterday's Labour vote does not seem to bring the Stockholm Conference nearer owing to the conflicting views of the British, Russian, French, and Belgian socialists regarding its status. The newspapers' comments chiefly deal with Mr. Henderson's and the Cabinet's position.

A section of the Press, which for the past week has been forecasting a vote against the Stockholm Conference, publishes to-day a statement that Mr. Henderson did not disclose to the Conference or to the Labour Ministers the information that had just reached him that the present Russian Government is indifferent to the Stockholm Conference and that, consequently, Mr. Henderson will resign.

The "Times" says:—The resignation of Mr. Henderson may be expected to-day. The "Morning Post" declares that, if Mr. Henderson remains in the Cabinet, important Unionist members of the Cabinet will resign and be supported by many Liberals. On the other hand, the "Daily News" says it was the reactionary Press campaign which largely decided Labour in regard to Stockholm. The "Daily Chronicle" says: The vote may spur to fresh efforts, aggressive Unionists desirous of casting Mr. Henderson from the Cabinet, but it has been proved that the forces of Labour support him to an exceptional degree.

The Stockholm Conference.

Suggested Basis for Proposals.

League of Nations Advocated.

LONDON, August 12. The "Daily Telegraph" states that a memorandum prepared by the sub-committee of the Labour Party's Executive as a basis for the peace proposals of British labour will be presented at to-day's Conference for the consideration of their constituents and for adoption by the Special Conference in London on the 21st August. It will be subsequently submitted to the Allied International Socialist Conferences. The memorandum declares that the victory of German imperialism would destroy democracy and the liberty of Europe. It demands the liberation and compensation of Belgium, the settlement of Poland in accordance with the wishes of the Poles and the right of the forcibly annexed populations of Europe freely to dispose of themselves. It records Labour's indelible resolution to fight until this liberation is achieved through victory, but expresses determination to resist any attempt to transform a defensive war into a war of conquest. The victory of the allies must be the victory of popular liberty. The memorandum regards the democratisation of all countries as the best means of preventing future war and demands as a condition of the treaty of peace the immediate establishment of a League of Nations which every Sovereign State in the world should be pressed to join. Such a League of Nations should establish an International High Court and an International Legislature. It recommends the settlement of the

TELEGRAMS.

Balkan by a Conference of the Balkan peoples or an International Commission, and it insists on the restoration of Alsace Lorraine to France. The worldwide shortage of foodstuffs and raw materials after the war must be relieved by international arrangements for the exchange of surplus commodities. The memorandum demands prompt and energetic action by various Governments to prevent unemployment after the war by means of public works. It opposes the projects of an economic war after the war, and urges the limitation of customs duties to strictly revenue purposes, and it demands the international enforcement of legislation to protect workers. The restoration of areas devastated by the war should, except Belgium, be undertaken by an International Fund, to which all belligerents should be required to contribute according to their responsibilities for the damage. The memorandum recommends as a condition of peace the establishment of a court to investigate and punish the crimes of Governments, especially the inhuman ruthless submerging. It urges the reconstitution of the Socialist International Conference as the best security for peace, and calls on Socialists and Labour representatives in belligerent countries to press for the earliest possible exchange of views because an agreement between warring Governments can only be attained by free and frank discussion.

Conference Adjourns.

To Consider Draft Peace Settlement.

The Labour Conference has adjourned till the 21st inst. to consider the draft peace settlement (see above), which has been circulated throughout the Labour movement. It is understood that the sub-committee responsible for the document consisted of Messrs. Henderson, Wardle, Roberts, Macdonald, Jowett and Sidney Webb.

Mr. Henderson Resigns Ministry.

LONDON, August 12:—Mr. Henderson has resigned.

His Letter of Resignation.

Mr. Henderson's letter of resignation is as follows:— "I gathered from our interview last night, that you had reached the conclusion that my retention of the Secretaryship of the Labour party was no longer compatible with membership of the War Cabinet. Recent experiences have impressed upon me the embarrassing complication arising from the duality of office. Therefore, I deem it advisable to ask you to release me from further membership of the Government. I continue to share your desire that the war should be carried to a successful conclusion and trust that, in a non-Government capacity, I may be able to render some little assistance to this end.

War Cabinet Opposed to Conference.

The Premier Explains Why.

Correspondence between Mr. Lloyd-George and Mr. Henderson regarding the latter's resignation is published. Mr. Henderson wrote on the 11th inst. tendering his resignation and declaring:—"I share your desire that the war should be carried on to a successful conclusion." Mr. Lloyd-George replied intimating that the King had accepted the resignation and proceeded:—"My colleagues and I have received with satisfaction the assurance of your unabated desire to assist in the prosecution of the war to a successful conclusion. There are, however, certain facts with which it is essential the public should be acquainted, in order that they may form a correct appreciation of the events that led to this regrettable conclusion. The first is, that your colleagues were taken completely by surprise by the attitude which you adopted at the Labour Conference yesterday afternoon. You knew that they were, in the present circumstances, unanimously opposed to the Stockholm Conference and you had yourself been prepared to agree to an announcement to that effect some days ago. At our suggestion, however, and that of your Labour colleagues, it was decided to defer any such announcement until after the meeting of yesterday. I was under the impression, after several talks with you, that you meant to use your influence against meeting enemy representatives at Stockholm. What has happened in Russia during the past few weeks has materially affected the position in reference to that Conference.

Mr. Henderson's Admission.

You admitted to me that the situation had completely changed even within the last fortnight and that whatever ground you might have thought there was for delegates from the Allied countries attending such a Conference a fortnight ago, the events of the last few days had shown you the unwisdom of such a course. That was clearly what you led me to believe. It was also the impression left on the minds of your colleagues in the Cabinet and of your Labour colleagues in the Ministry. It was, therefore, with no small surprise that I received a letter from you yesterday afternoon stating that you ought to inform me that, after most careful consideration, you had come to the conclusion that you could take no other course than to stand by the advice which you had given the day after you return from Russia. Surely, this was a conclusion of which you ought to have informed the Cabinet before your entered the Conference. When you spoke at that Conference you were not merely a member of the Labour Party but a member of the Cabinet responsible for the conduct of the war. Nevertheless, you did not deem it necessary to inform the Conference of the views of your colleagues, and the delegates were accordingly justified in assuming that the advice you gave was not inconsistent with their opinions.

Russian Government's Attitude.

The second point is:—Yesterday morning we received a most important communication from the Russian Government in which we were informed that, although the Russian Government did not deem it possible to prevent Russian delegates from taking part in the Stockholm Conference, they regarded it as a party concern and its decision is in no way binding on the liberty of action of the Government. And further the covering letter, which accompanied this communication contained these words:—"I hasten to lay before you the above information, as I fear that the impression has hitherto prevailed that, in the words of one of the

London newspapers, Russia ardently desired the Stockholm Conference, and this argument has been put forward in order to influence British public opinion in favour of the Labour and Socialist parties of Britain participating in the Conference." Immediately on receipt of this intimation, I sent it over to you with the request that you should communicate it to the Conference. You omitted to do so. It is true that, in the course of your speech, you made a very casual reference to some modification in the attitude of the Russian Government. But there is a manifest difference between the effect which would necessarily be produced upon any audience by an indifferent summary of that description and the communication to them of official information showing that the attitude of the Russian Government towards the Stockholm Conference was very different from what had been supposed.

In these circumstances your action does not appear to have been fair either to the Government or to the delegates whom you were addressing. They were left in ignorance of a vital fact which must necessarily have affected their judgment."

Mr. Henderson's Reply.

Mr. Henderson replying to Mr. Lloyd George says:— In connection with the Labour Conference, what are obviously inspired statements, appear in the Press to-day containing reflections upon himself without being supported by evidence. He deprecates the possibility of his attitude at the Conference being made the subject of controversy or recrimination. He can only request the public to suspend judgment till they know the facts. If any statement of his position is to be made at this juncture, it will be made in the proper place, namely, the House of Commons, and even then his course will be influenced in so far as it would affect the nation's interests in the successful prosecution of the war.

Ministerial Resignations.

LONDON, August 12. The Press Bureau announces that Mr. Henderson has resigned from the Cabinet and that Mr. Neville Chamberlain has resigned the Directorship of National Service. Both resignations have been accepted.

The Cotton Shortage.

Proposed Curtailment of Spinning.

LONDON, August 12. The Cotton Control Board announces that a week's notice will be given to all cotton-spinning firms and manufacturers to stop forty per cent. of their spindles and looms from September 3rd. Levies will be made on mills working more than sixty per cent. of their total spindles and looms for unemployed operatives. The scheme will only operate for two months, as the Shipping Controller is making the strongest efforts to increase the tonnage available for cotton.

Settlement of Ex-Soldiers.

Committee's Proposals.

LONDON, August 11. The reports of the Committee on the settlement of ex-service men in the Empire says that tens of thousands can be accommodated under the existing schemes. It urges preference for married men and the facilitation of the emigration of women relatives and finances and declares that female emigration is essential for the foundation of effective settlement. The Central Emigration Authority should contain representatives of Home and Overseas Governments and a limited number of unofficial members. It is imperative that such an authority should be established without delay.

Fatal Explosion at Barking.

Thirteen Women Killed.

LONDON, August 11. An explosion and fire has destroyed chemical works at Barking. Hitherto thirteen women have been found killed and many wounded.

20 Enemy Aeroplanes over Britain.

LONDON, August 12. The Press Bureau says that a squadron of twenty enemy aeroplanes was reported off Felixstowe at quarter past five this afternoon. They skirted the coast in the direction of Clacton where they divided a part turning towards Mangate. The remainder crossed the coast and dropped bombs in the neighbourhood of south-end. Bombs were also dropped at Mongate. Reports regarding damage and casualties have not yet been received. Our aircraft pursued the enemy to the sea.

War to Victory.

Letters of British Colonial Governors.

LONDON, August 12. Mr. Walter Long announces that replies to the message of F. M. Haig sent by Mr. Long to all Overseas Dominions on August 4th have been received from Governors of Australia, Newfoundland, Fiji, High Commissioners for South Africa, East African Protectorate, Barbadoes, British Honduras, Dominica, Windward Islands, Straits Settlements, Gibraltar, Falklands, Ceylon, and Gold Coast all expressing determination to do their utmost to carry on the war to a victory.

Honours in India.

Lord Curzon on Absence of Corruption.

ALLAHABAD, August 12. LONDON, August 11th. Lord Curzon stated during the "Honours" debate in the House of Lords that in his own experience which was limited to another part of the Empire where he represented the Sovereign and administered the system of honours over a large population for a number of years, no suspicion of corrupt bargaining was ever entertained or even heard of.—"Pioneer" special cables.)

France

Russian Commander's Confident Message.

LONDON, August 12. PARIS — General Korniloff has telegraphed to General Foch:—"I am convinced that after the restoration of firm discipline our troops will very shortly bring full support to the Allies.

General Foch has replied paying tribute to General Korniloff's Ardor and unconquerable energy and anticipating powerful Russian offensives as a prelude to decisive victories.

Germany

Germany's Serious Economic Situation.

LONDON, August 12. A General Order dated July 6th to the Ypres group of Prince Rupprecht's armies is interesting and enlightening. It says:—"The fact that economy in bread and cereals is necessary makes it essential to sanction an increased ration only to those to whom it is really necessary. All officers are requested to explain again to subordinates the really serious nature of the economic situation in Germany and instruct them that the strictest economy of supplies must be exercised. None must be consumed beyond what is necessary and even the smallest particle must not be wasted."

China and Central Powers.

Results of War.

LONDON, August 12. ZURICH.—The Vienna "Arbeiter Zeitung" asserts that a declaration of war by China will be unimportant from a military point of view, but has most serious significance commercially foreshadowing the destruction of all connections between China and the Central Powers and the expulsion of all Austrians and Germans from China, thus breaking off the personal relations essential to future trade.

Russia

King's Message to Russia.

LONDON, August 12. The Press Bureau states that the King has telegraphed to M. Kerenski:—"At the moment when you are re-established in the leadership of the Russian people, I assure you and then that the British people will never relax their efforts against the common enemies."

Russian Troops and Rumania.

LONDON, August 12. PETROGRAD.—General Korniloff has prohibited Russian troops on the Rumanian front from interfering in the internal affairs of Rumania.

America

Peru and Germany.

Sunken Ship Offer Refused.

LONDON, August 12. NEW YORK.—A telegram from Lima says that Peru has refused Germany's offer to submit the sinking of the barque "Lorton" to adjudication by a Prize Court but declares the sinking is unjustified and insists on damages and indemnity.

Japan

Greater Japanese Help.

LONDON, August 12. The Press Bureau announces that additional Japanese naval units have joined the allied forces in European waters.

British Front

More Ground Gained.

Fierce Enemy Attacks Defeated.

LONDON, August 12. F. M. Sir Douglas Haig this afternoon says:—"Our rifle and artillery fire beat back six assaults for the possession of the important ground captured eastward of Ypres. After fierce fighting all our positions were maintained. We gained ground in the neighbourhood of the Ypres-Menin road and raided trenches south of Armentieres."

Extent of the British Gains.

Enemy Strengthens His Forces.

LONDON, August 11. Reuter's correspondent at Headquarters telegraphing to-day says:—"Early this morning the Germans received definite proof that their newspapers were talking bosh when they declared that the British offensive in Flanders had come to a standstill. That their high command did not think so was shown by the strenuous advantage it has taken of the conditions which the bad weather has imposed upon us to strengthen their front and rear defences. I learn that no fewer than ten enemy divisions have been withdrawn since 31st July, which is a fair criterion of their loss, since we know that most of these troops were fresh in the line on the eve of the attack. The operations this morning were not of the first magnitude, rather a battle for position to try and complete our partial dominance of the Westhoek Ridge. Following the usual thunderous preliminaries by gunners, the infantry went over at 4.30 on a front of 3,500 yards and we carried the advance to an extreme depth of five hundred yards. At the time of writing there are signs that the Germans are preparing a counter-attack but our artillery is warning them off in no uncertain voice. The weather is pretty fair except for local showers which temporarily mark visibility and retard the drying of the ground."

TELEGRAMS.

Stiff Fighting Continues. Germans Abandon Ground.

LONDON, August 12.

Reuter's correspondent at headquarters wiring this afternoon, says:—Stiff fighting continued throughout the morning in the development of the operation against German positions between Frezenburg and southeast of Westhoek. The Germans launched several counter-attacks, but the latest accounts show that all our gains were pretty well maintained. Two hundred prisoners have hitherto been counted. Fine weather is being established, and air-men are rendering fine service. The enemy is still remaining vigorously in some southern sections of the front attacked. The French patrols further north pushed forward and several farms evacuated with the result that our line of outposts has now been established well into the area of the flooded country north-east of Bixchoote. Last evening near the famous Kortekur Cabaret on the Bixchoote Langemarck Road the French found five guns abandoned.

Our artillery is very busy against their batteries and very satisfactory results are reported.

Their correspondent has shown some aerial photographs of Hollebeke from which it is plain that not the least sign of an habitation remains.

A Very Successful Raid.

Last night two British parties carried out a very successful raid in the neighbourhood of Mouchy, taking sixty prisoners and capturing two light minenwerfer bombing dugouts, and generally considerably damaging defence works towards Bois de Vest and Bois des Aubepines.

More Ground Gained. Great Aerial Battles and Raids

LONDON, August 12.

A British communique says:—The enemy again attacked this morning the new positions northward of the Ypres-Menin road. After heavy fighting they pressed us back slightly in Glencorse. We gained ground on the right bank of the Stenebeck in the neighbourhood of the Ypres-Sluden Railway and took 124 prisoners. In spite of enemy aircraft crossing our lines in many places and attacking our bombing planes in a great duel, successful work was carried out and a large number of photographs were taken and our machine-gun fire effectively engaged many targets on the ground. Six-and-a-half tons of bombs were dropped on aerodromes and ammunition depots. There was severe fighting all day between large formations. We brought down ten and drove down six machines. Twelve of ours are missing.

General Haig's Report French Report.

LONDON, August 12.

This afternoon's communique from General Haig says:—The weather has been wet and stormy. Fighting occurred for the possession of a mine-er east of Givenchy Lez-Labasse. We established ourselves on the lip of the crater and drove off the counter-attack. Enemy artillery has been active east and north of Ypres. This afternoon's French communique says:—There have been artillery engagements north of Bixchoote but no infantry fighting. We completely recovered elements of trenches captured by the Germans east of Fayet on August 9th. Two enemy attacks one of which was very violent on a trench we won yesterday south of Allies were repulsed with serious enemy loss. We held all positions and again made progress in the night time. Two enemy machines have been brought down. A reprisal for enemy bombardment of Nancy and the region north of Paris. Two French aeroplanes bombed Frankfurt-on-Main. Both returned unharmed.

French Front

The French Advance. Violent German Attacks Broken.

LONDON, August 12.

A French communique says:—We continued progress in Belgium and occupied during the night several farms east of Bixchoote and west of Langemarck and captured machine-guns. A German attack on a front of a kilometre in the Fayet region, north of St. Quentin, was broken up by our fire and repulsed with loss except in the centre, where enemy fractions gained a footing in a small area of our advanced elements. There was a recrudescence of the bombardment at night over the whole region south of Ailemont and Filain north of the Aisne, and the enemy at dawn violently attacked from Pantheon Farm to Chevigny Ridge. Three battalions, supported by storm troops, attempted to assault our lines at various times, but our accurate fire stopped the assailants on most of the front, inflicting on them very heavy casualties. Enemy elements which penetrated a trench were killed or taken prisoners after hand-to-hand fighting, in which ours showed admirable dash. We held all the positions. Other German attempts, notably south of Allies, south-east of Chevreux, in the region of Vauquois, towards Avocourt, and north-west of Flirey also failed under our fire with appreciable losses.

Enemy Attacks Repulsed.

LONDON, August 12.

A French communique says:—Cannonading was very lively in Belgium. A German attack east of Fayet, and north of St. Quentin was stopped dead by our fire. Cannonading in Champagne has slackened. German attacks at Mont Haut and Mont Bland last night were repulsed.

GREAT ENEMY ACTIVITY. Many Bombardments and Attacks. Violent Assaults Defeated.

LONDON, August 12.

A French communique reports that north of St. Quentin there was sustained reciprocal cannonading. In the

region of Fayet, in the afternoon, our fire stopped two attacks between Mennechet Mill and Cepy Farm. The artillery duel continued violently on the Pantheon-Chevigny Ridge front. The enemy did not attempt to attack again after his bloody defeat in the morning. Prisoners state that Friday morning's attack was prepared with the greatest care with the object of capturing the trenches we carried on July 30th. Besides the three battalions already mentioned, the German effectives were composed of nine bodies of special assault troops and two flame-throwing detachments. We took a hundred prisoners. In Champagne, after artillery preparation, the enemy attacked trenches east of Maison-de Champagne, but our fire broke down all assaults. In the centre, where the assailants gained a footing, there was a terrific struggle, which ended in our favour, and the whole line was restored.

On both banks of the Meuse there were violent artillery action in the region of Hill 304, Morthomme, and the Besonvaux sector.

Rumanian Front

Allied Troops Retiring Reluctantly in Rumania.

For Strategic Reasons

LONDON, August 12.

PETROGRAD.—A telegram from Odessa says that enemy's action on Rumanian front is rapidly diminishing in intensity owing to his very heavy losses and desperate resistance of the allied troops who only fall back unwillingly in obedience to strategic necessity. Russian high command records cases in which orders to retire had to be repeated before troops obeyed.

Rumanians Still Retiring.

LONDON, August 12.

A Wireless Russian Official Communique says:—Following stubborn attacks the Rumanians retired to Okna along Entleusagorels road and westward of Gorczescen. Superior enemy attacked Focanimereschci railway. We counter-attacked and took 1200 prisoners. Later we retired to Merechesci Furceni. We captured enemy position north of Buzeo river.

Russian Front

GREAT BATTLES PROGRESSING.

ENEMY OFFENSIVE FAILS.

Allies Yield Ground in Rumania

LONDON, August 12.

A Russian wireless communique says:—Dense enemy waves attacked our positions in the direction of Brody in the region of the villages of Dub and Zarkov. The battle is progressing. We beat off an attack southward of the Pruth river. One of our battalions, forcing its way into the village of Lukovitz, compelled the enemy to retire and took 200 prisoners. We occupied a height and took more than 200 prisoners. We retained heights we lost on Wednesday southward of Wammamy. The enemy has forced the Rumanians to retire southward of Ona.

LATER. The enemy's partial offensive in the direction of Brody was a complete failure. and he was everywhere repulsed with great losses. We repelled attacks in the Sereth and Suchava valleys. There were stubborn battles southward of Ona, where the Rumanians were forced to retire five versts. The enemy developed an offensive westward of the Focanimereschci Railway and compelled us to retire across the Suchitza. We repelled attacks eastward of the Railway and took 300 prisoners. The battle is progressing. Counter-attacks last night enabled us to recross in places to the south bank of the Suchitza.

Belgium Front

German Aerodromes Bombed.

Naval Airmen's Raids.

LONDON, August 12.

The Admiralty states that naval airmen dropped several tons of bombs on Ghistelles aerodrome, Zuidwege railway sidings, and the Thorout railway junction on Thursday night. Dense clouds of smoke were observed at Zuidwege. The machines also attacked by gunfire the railway junction at Thorout, and we bombed the aerodrome at Sharappelhoek on Friday. All returned.

INDIAN TELEGRAMS.

From Our Own Correspondents

By Wire.

Simla

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, August 12.

His Excellency the Viceroy has received the following telegram, dated the 10th August from the Secretary of State for India:—

Artillery and raiding activity is reported from the British and French fronts. The French have extended their position northwest of Bixchoote. British aviators flew forty miles behind the German lines, bombing railways and trains with devastating effect.

Italian aircraft have also done much damage behind the enemy's lines.

The enemy continues to press back the Russians on the front between Cernowitz and the northern part of Roumania, chiefly in the valley of the Suczava and of the Sereth, but elsewhere the Russians are holding their own and delivering strong counter-attacks. The enemy are still bombarding the Russian positions near Brody in Galicia and have made attacks, but had been repulsed. The Russians assumed an energetic offensive near the confluence of the Zbrutz and drove the enemy back. The Russians repulsed several attacks north-west and south-west of the town of Sereth. The enemy attacked north of Focani in Southern Moldavia and forced the Russo-Rumanians

to retire across the river nine miles north of the town. Further fighting has occurred in East Africa. The enemy was driven from his advanced posts southwest of Lindi, and his main position on the Mibumbia was assailed by the British, Indian and Africa troops, but with indecisive results. The British forces entrenched on the ground gained and will resume their advance shortly.

The Germans in the Rufuji area are being driven westward towards Mahenge.

There has been a rise in the number of ships sunk by submarine. 2,673 vessels of all nationalities arrived and 2,796 sailed from British ports. 21 British vessels over and 2 under 1,600 tons were sunk.

Viceroy's Tribute to Forces.

SIMLA, August 11.

His Excellency the Governor-General having considered in Council the Commander-in-Chief's special Indian army order, dated the 10 August 1917, which deals with the conclusion of the recent Waziristan operations, desires cordially to endorse all that the Commander-in-Chief has said in recognition of the excellent work performed by the troops and others concerned in these operations. The Governor-General-in-Council further desires specially to record the thanks of the Government of India to Lieutenant-General Sir G. A. Barret who was in general control of these operations, to Major-General W. G. L. Beynon, who was in direct command and who was responsible for the admirable execution of the undertaking to Sir J. S. Donald, Chief Political officer, and to Mr. J. A. O. Fitzpatrick who owing to Sir John Donald's temporary indisposition had charge of negotiation with the Mahads at the most critical time and conducted those negotiations with firmness and tact.

Indian Crops.

SIMLA, August 12.

Crop reports for the week ending Saturday the 4th August show that rain was general throughout the country and generally beneficial. Floods due to the rise in rivers caused damage to Bardwan, Howrah and Midnapur districts, Bengal, Patna, Gaya, Shahabad, Champaran and Hazaribagh district, Bihar and Orissa, and Etah Badaun, Bahraich, Benares and Ballia districts, United Provinces, while more rain was wanted in south-east and west Punjab and Deccan. Crops thrive satisfactorily and agricultural operations progressing except where retarded by excessive rain. Price of rice in Burma, Assam, Bengal, Bihar and Orissa, shows a slight tendency to rise. Elsewhere the prices are generally steady but falling in Rajputana and rising in Madras. The price of wheat in Lahore and Rawalpindi is 9½ Ferozepore and Lyallpur 10, Ambala 10½ Peshawar 9 and Dehra Ismail Khan 10-13 seers per rupee.

Calcutta

Troublesome Frontier Tribes.

The Prevention of Raids.

CALCUTTA, August 11.

A Tezpur, Assam, correspondent writes to the "Englishman":—An affray which occurred near Bihalsome weeks ago between some independent hill Duffas and plain Duffas has given rise to a discussion in a local newspaper as to whether this district is sufficiently policed to guard against such or more serious incidents occurring in future. There seems to be general consensus of opinion among the planters that these trans-border people should not be allowed to enter and leave British territory according to their own sweet will as they have been doing in the past but should be confined to certain localities in the plains should they elect to leave their hills, and that they should then come under the control of the Political Officer of this section of the frontier. Proposals to this effect are, it is believed now being given effect to. So in future we should hear seldom of these raids of runaway slaves from the hills which although actually of little real importance in themselves, are no doubt disturbing to the tea gardens in the immediate vicinity. Apprehensions that such incidents may develop into organised raids upon tea gardens are, however, groundless. In the first place there is ordinarily no cohesion among the hill duffas which would enable them to organise anything of the kind. Should by any chance this lack of cohesion be overcome in some popular cause there would certainly be plenty of warning of what was brewing to enable the necessary police arrangements to be made in anticipation. Isolated instances of disputes, over buying and selling between individual hill men and natives of the plains, whether villagers or tea garden coolies, must and will no doubt occur so long as hill men are permitted to come down and trade, but too much should not be made of these incidents even when they do result in a little blood letting as will occasionally happen. It does not follow that the whole tribe is going to come down and indulge in the same sort of game with all and sundry.

Bengal Light Horse. Two Thousand Recruits.

CALCUTTA, August 12.

About 2,000 men have joined the Bengal Light Horse so far. Among the latest recruits are: Mr. S. K. Ghose, I. C. S., District Judge, Hughli, and a prince of the Mysore family. Several zemindars of Bengal have also joined.

TOWN HALL MEETING. Press Criticisms.

CALCUTTA, August 12.

Commenting on the withdrawal of the prohibition of the Town Hall meeting the "Statesman" regrets that the Government had to alter their minds on a somewhat important question within a fortnight. It is useless to prohibit meetings so long as forbidden oratory is paraded in daily papers. It is possible moreover that the propaganda will extinguish itself by boredom.

The "Englishman" states:—In the light of the undertaking now given there is of course no objection to the meeting. Benantism has never flourished in Bengal.

The "Bengalee" thinks that the original misapprehension of the Government over the possible tone of the meeting emphasises the necessity that it should remain at headquarters in close touch with public opinion.

The "Empire" praises His Excellency's very able statement.

TELEGRAMS.

Perilous Voyage of a Steamer. Effects of a Tidal Bore.

CALCUTTA, August 12. A Naokhali correspondent says:—Information has reached here to the effect that the S. S. "Atlas," belonging to B. R. S. N. Company, while proceeding to Hatiya and Sandvip Islands from Naokhali on Saturday, the 4th instant, with mails and about 125 passengers had a perilous voyage. At 11 A. M., while between Naokhali and Siddi Islands at the mouth of the Bay of Bengal, she had to encounter a tidal bore which was of some magnitude. The steamer had a severe shaking and was in some danger of going to the bottom. The passengers had a very trying time. Several of them sustained serious injuries by the falling of planks and two women passengers are reported to have died on arrival at home. Water had filled the steamer and the passengers had to remain waist deep for about half-an-hour before the water was pumped out. The mails were carried away by the currents but were rescued at great personal risk by the Postal Overseer on board the steamer and some of the Kalesis.

Wanted 150 Bengali Recruits. For a Signal Company.

CALCUTTA, August 13. One hundred and fifty educated young Bengali recruits are wanted immediately for training to form an Indian Divisional Signal Company of the Indian Army. This company will not be sent to Mesopotamia but will be raised for service in India only.

Press Opinions. The "Englishman".

CALCUTTA, August 13. In noticing Lord Islington's proposal on Indian reforms the "Englishman" says: It is not to be supposed that he was speaking with entire irresponsibility. People who have been shouting madly for the moon will not welcome these proposals. They will be condemned as wholly insufficient and the agitators will continue to put forward impossible demands based on false and exaggerated notions of preparedness and capacity of India for self-government. Yet Lord Islington's proposals are in themselves of far reaching importance and the Government could not go beyond the stage of advancement indicated, if it could go so far without jeopardising the security and contentment of the country in a very serious degree. Whether Lord Islington's suggestions form the whole or a part of the Government scheme of projected reform we shall doubtless hear in due course. But they are at least deserving of sympathetic and careful examination in so far as they offer a practical means of advancement without courting disasters of revolution in which the extremists would, if they could, involve the country.

The "A B Patrica".

The "Patrica" says that Lord Islington's proposals will cause no enthusiasm in India. It is practically the scheme of the Indian Bureaucracy. He wants an India resembling the commonwealth of Australia. But what Indians and in that this country should not merely resemble but be in fact a self-governing Dominion.

Lord Islington says that India cannot get responsible Government within the Empire "in a day nor by acts of Parliament". Quite so. But in fifteen years too short for such a purpose when the Filipinos have attained to their self-Government in less than that time? How retrograde is Lord Islington's proposals will be clear from the system of election he recommends for the Provincial Council. He says that "the method of election should continue to be based on community franchise". Save us from such reforms. We hope Mr. Montagu will give us something better.

A JAPANESE SCHOLAR IN CALCUTTA

Tripitaka Presented to the University.

CALCUTTA, August 13. Mr. R. Kimora, a Japanese student who is revisiting Calcutta to continue his study of Buddhist works written in Sanskrit, had brought with him his valuable collection of Japanese Tripitaka and other Buddhist works with the object of presenting them to the Calcutta University. Last week Mr. Kimora formally offered to present his valuable collection to the University. Mr. Kimora had great difficulty in studying the original Buddhist works in Sanskrit without Japanese Tripitaka and other commentaries. So he returned home in 1915 and began to collect books on Japanese Tripitaka which is in two thousand volumes and 24 commentaries, while the cost of collection had been borne by members of Nichiren Sect, to which Mr. Kimora belongs and by which he has been sent to India to study Indian philosophy and original Sanskrit works on Buddhism. Mr. Kimora translated Sir Rabinendra Nath Tagore's lecture delivered in Bengali at Tokyo.

Bombay

The G. I. P. Railway Strike. Home Board's Reply.

BOMBAY, August 12. The solicitor of the G. I. P. Railway strikers has received the following cable from Home Board of the company in reply to men's representation to the Board:— "Your telegram received. On resumption of work each man's case will be looked into and if wages be found too low a suitable increase will be given. The agent has already promised this and the Board have confirmed his action." It is stated that a large number of influential gentlemen are joining the committee for the relief of strikers' families. The provisional distribution committee appointed on Thursday has in the meantime set to work and the distribution of food, etc., began yesterday.

An Improvement.

The situation of the G. I. P. Railway workshops strike seemed to have somewhat improved to-day. Nearly 700 went in and resumed work. A large number are still holding out and even among them some are anxious to follow the example of those 700, but they seem afraid of being molested by the rest. It is hoped that still some more men will join the work on Monday. When the strikers assembled this morning at Chalar Baug their representatives gave them tickets so that they might go to grain-shops which are opened near the workshop and get grain. They were also paid in accordance with their wages. A number of paradesias refused to take such money and grain saying that they would rather hold out for some time instead of living on the charity of others. The men then dispersed.

NEXT PRESIDENT CONGRESS. Mrs. Besant Elected.

By Bombay Provincial Congress Committee.

BOMBAY, August 13. The Bombay Provincial Congress Committee met this morning and have recommended Mr. Besant's name for the Presidency of the forthcoming Indian National Congress, She following in the result of poll.

Mrs. Besant	34 Votes
The Hon'ble Raja Saheb of Mahmudabad	42 "
Pundit Madam Mohan Malaviya	3 "
Mr. Tilak	1 "
Mr. Gandhi	1 "
and Mr. Mazharul Haque	1 "

Punjab

The Portrait on Her Majesty. To Widowed Mothers. THE ROYAL MESSAGE.

LAHORE, August 12. Along with the fine portraits which Her Imperial Majesty is presenting to the widows, mothers and daughters of the brave soldiers of Indian army who laid down their lives during the present war, runs the following touching Royal message:—"In sorrow and sympathy my thoughts fly across the seas to my sisters in India, that beautiful land which I have twice visited and love so well. I send you this to do honour to a very brave soldier of the Empire who died for you and for us in the glorious fight for truth and freedom against tyranny and broken faith".

United Provinces

The U. P. Special Conference. Protest Against Internments.

LUCKNOW, August 12. The United Provinces Special Provincial Congress met yesterday at Rifahim, Lucknow. It was held under the auspices of the United Provinces Congress Committee, the U. P. Muslim League, the People's Association, Lucknow, and of the local Home Rule League. Delegates numbering about 600 from different parts of the provinces attended. The proceedings commenced with the "Bande Mataram" song sung by the ladies. Pandit Brij Narain Chakbast then recited a poem specially composed by him for the occasion. The Hon'ble Pandit Jagat Narayan, the Chairman of the Reception Committee, in welcoming the delegates, pointed out the importance of the present Congress and the critical situation in which they had all been thrown by the order of the Madras Government, and felt sure that the delegates assembled would conduct the proceedings of the Congress with sobriety and moderation. He reminded them of the fact that the Congress was being held on the "Janmashtami" day, the day of the birth of Lord Sri Krishna, and would therefore impress upon them the one main lesson of his teaching, "viz., to discharge one's duty unmindful of the fruits and expressed a hope that the delegates assembled in the Congress would carry on their political work in that spirit.

President's Remarks.

The Hon'ble Pandit Moti Lal Nehru was then voted to the chair. After going through the whole history of the Home Rule movement in India, the Chairman in the course of his address protested against the official attitude towards the movement and said that the internment of Mrs. Besant implied an attack on the whole movement. He deprecated the policy of repression enunciated in the country, and hoped that the people would carry on the agitation for self-Government or Home Rule in a constitutional manner with courage and vigour, unmindful of the opposition of the bureaucracy and with willingness to bear all sacrifices which such a struggle may ultimately require them to make. Messages of sympathy received from several people were then placed by Babu Bishanwar Nath Srivastava before the Congress.

The first resolution of condolence regarding Mr. Dada bhai Naoroji's death was moved from the chair, the whole audience standing in solemn silence. A similar resolution was passed regarding the Hon'ble Mr. Rasul's premature death. The third resolution, expressing confidence in Lord Hardinge and his administration, was also moved by the Chair. The fourth resolution protested against "the unjust and high-handed action of the Government of Madras in internment Mrs. Annie Besant and Messrs. Arundale and Wadia". It expressed unabated confidence of the Congress in them and repudiated the vague and unfounded allegations made against Mrs. Besant and her methods of work by the late Secretary of State for India.

The "Pioneer" says—With the object of conserving their gold resources the Government of India have decided to discontinue the issue of sovereigns for the present.

The Secretary of State for India has been pleased to direct that all previous military service up to a maximum of ten years which has been rendered by the members of the Calcutta Police Force will count towards their pension.

Latest Telegrams.

[REUTER.]

LONDON, August 12.

General Haig to-night says:—Prisoners taken in Ypres attack on Friday and in subsequent operations now total 454.

Six guns were also captured. The Portuguese repulsed a raid south of Armentieres. We brought down three aeroplanes and drove down four, five of ours have not returned.

The Australian premier Mr. Hughes has telegraphed to the Colonial Office expressing strong opinion that British representation at Stockholm conference is most undesirable and calculated to hamper the allies in the prosecution of the war and deciding the terms of peace. It is impossible to reconcile representation at Stockholm with British war aims as stated by Mr. Lloyd George. I regard the conference at which peace cranks of all countries including Britain and Germany's secret agents masquerading as pacifists and friends of labour will be gathered together as a cunning trap set to catch loyal British labour representatives and through them organised labour now supporting the war.

Last night French communique said:—In Belgium artillery duel was somewhat violent and it was also in the sector of Hurtebise and on both banks of the Meuse. Germans directed dispersed artillery fire over the whole of Rheims, two civilians were killed and one wounded, aeroplanes bombarded on the Belgian Front on Friday night and yesterday enemy barracks north of forest of Honthulst and railway stations at Cortemarck and Pichtweide. Five violent explosions were observed at Pichtweide. Aviation on ground at Colmar was shelled.

The Press Bureau says the German raiders caused considerable damage at Southend where they dropped forty bombs: casualties at present reported are eight men and women and six children killed and about fifty people injured at Rochford, an uninhabited house at Margate was demolished, there were no casualties.

నీటియబ్బంది

అయ్యో మా గ్రామములో దాదాపుగా నీటియబ్బంది నుట యేబదిదినాలపైనే తోటలుగలవు. ప్రతిరోజుకు గొప్పగొప్ప సరస్సువలె తటాకంబులు గలవు. సదరు తటాకంబులలో మురుగునీరును, వర్షమువల్ల రోడ్లనుండి కలుపముతో కొట్టు కొనివచ్చు అశుద్ధిలము, మున్నగు నానావిధముగు నీచకంబు లును కలియుచున్నవి. ఈ గ్రామపు చెరువులలో రావగుం డము అను గొప్పతటాకంబు పెద్దది. ఇందునీరు చూపరులకు స్వచ్ఛముగను, బహు దుదికరముగను కాన్పించును. గ్రామ మున ప్రతిరోజువారమును గొప్పసంతకము. ఆసంత యారా మగుండమును తటాకము ప్రక్కజరుగును. విశేషమారమునుండి సంతలో నమ్మకొనటకు పలువిధములగు సరకులను బండ్లపై తీసికొనివత్తురు. బండి ఎడ్లన్నీటిని సమీపముననున్న రావగుం ములో నేకడుగుదురు. నీటిలోగొప్పనీటియెట్లుండునో యూహించునను. మా గ్రామములోనుండు గోదావరీ కాలువకు వర్షాకాల ములో కొంతనీరు వచ్చుటచేతను, వేసంగిలో కొన్ని నెలలు కట్టి వేయబడుటచేతను సాధారణముగా పురజనులెల్లరు రావగుండ్ పుణ్య తీర్థము నే వాడుచుండురు. అట్టి పుణ్య తీర్థమును త్రాగుటచే ఏనుగుకాళ్లు మున్నగు రోగములు గలుగుచున్నవి. ఇట్టి బాధలను జూచి యూనియన్ వారు కూడ విచారించుచుండిరి. యూనియన్ వారెంత ప్రయత్నించు చున్నను పురమునకు మాత్రము వారి ప్రయత్నములకు తగిన అద్వైతకరణ కన్పడలేదు. మా గ్రామమున రమారమి నాలు గైదు దినములనుండి రేయింబకళ్లు వర్షము కురియుచుండెను. అట్టివర్షము వచ్చుతే మురుగునీరును పాకీవాండ్లు డబ్బా లతో తోడి ఏ ధు ల లో పారపోయుదురు. వర్షసమయమున పాకీవాండ్లు తోడు మురుగు నీరంతయు మురుగు కాలువగుండ రావగుండము మొదలగు చెరువు లలో కలియును. యూనియన్ వారి ప్రయత్నములు సఫల ములు కానిచో అధికారులయినను శ్రద్ధపుచ్చుకొని ప్రజల కష్టములను తీర్చుచు గాక. ఈస్థితిగోడు దోషలబాధ అధికముగా నున్నది. ఇదివరలో దొరతనమువారు కొలాయిలను వేయుదురను భ్రాంతిగో పురజనులు కొందరుచందాల మూల మున 25000 దొరతనమువారికిచ్చెల్లించిరి. అటుల సాహసించి నను అట్టి విషయమును గురించి దొరతనమువారు శ్రద్ధ పుచ్చు కొనలేదు. కావున నీ సంవత్సరమునను మా పురజనులు పడు కష్టముఖములను తలచి, కనికరమును పొంది రావగుండ్ పుణ్యతీర్థమును తప్పించి ఆవిరియంత్రముచే ఇనుపగొట్టముల గుండాస్పష్పదకమును మాకు దానముచేతురు గాత.

కడియము గున్నేకర్వరపు

పాలకొల్లు

కార్తికులు: సంధి.

ప్రాకు-హూము కాన్సరెన్సు

లండను, ఆగస్టు 10:—“డెయిలీ టెలిగ్రాఫు” పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది. కార్తిక కక్షవారి కార్య నిర్వాహక సంఘము యొక్క యువసంఘము వారు బ్రిటిషు కార్మికుల యొక్క సంధివరతులను తయారు చేసిరి. నేటి సమావేశమున గభికులందఱిచే నాలోచింప బడుటకును, 21-వ తేదీని లండను నగరమున సమావేశము కానున్న స్పెషలు కాన్సరెన్సువారిచే నాలోచింప బడుటకును ఆవరతు లంపబడును. అంతర మవి మిత్రమండలి వారి అంతర్జాతీయ సాంఘిక సమావేశముల కంప బడును. జర్మను నిరంకుశాధికారతయే విజయమందిన యెడల ప్రజాధికారమునకును యూరపు స్వేచ్ఛకంతటికిని భంగము వా టిల్లునని అందు వివరింపబడెను. బెర్లియునునకు స్వేచ్ఛయు నష్టపరిహారము నొసగబడవలయుననియు, పోల్సు యిష్టప్రకారము పోలాండు వ్యవహారములు పరిష్కరింప బడవలయునని నూ, బలవంతమున గలుపుకొనబడిన యూరపుజాతులకు వారి యిష్టప్రకారమున స్వేచ్ఛ సొసగుటయు ననునీవరతులనది కోరెను. విజయములమున నీవరతుల ప్రతిగ్రహించువరకును యుద్ధము నొనరించెదమని వారు తీర్మానించి యున్నారు. అయినను సంతక్షత యుద్ధమున విజయ యుద్ధముగ బరిగణించుటకును వారియొక్కొనరు. మిత్రమండలివారి విజయము ప్రజా స్వాతంత్ర్య విజయముగ నుండవలయును. ఇకమిద యుద్ధము జరుగుతుండ జేయుట కన్ని దేశములను ప్రజా పరిపాలక దేశములుగ జేయుటయు యుత్తమ పద్ధతి యని యావిజ్ఞాపన పత్రము నూచించుచున్నది. సంధి వరతుగ యుద్ధానంతరము వెంటనే అంతర్జాతీయ సంఘము సొకదాని నెలకొల్పవలయును. అందు ప్రపంచమందలి ప్రత్యేక పరిపాలనము గల దేశములన్నియు చేరవలయునని బలవంతము జేయబడవలయును. ఆ యంతర్జాతీయసంఘ మొక అంతర్జాతీయ ఉత్తమ న్యాయస్థానమును అంతర్జాతీయ శాసనసభను నెలకొల్పవలయును బాల్కనెస్థితిని బాల్కనెప్రజలు గాని అంతర్జాతీయ సంఘము గాని తీర్మానింపవలయును. ఆరేసు లొరేయిసులు ప్రాన్సున కిచ్చివేయ బడవలయునని యది నొక్కి సెక్కిచెప్పెను. ప్రపంచములో నిష్పక్షపాతిగిన ఆహారపదార్థముల కొంతయును అపకృష్టపదార్థముల కొంతయును బాగుగ విచారింపబడి యుద్ధానంతరము వెంటనే ఆవస్తువులన్ని జాతులవానికిని బాగుగ యందుబడి యగునట్టియేర్పాటులు జరుగవలయుననియు నదిగోరుచున్నది. యుద్ధానంతరము పనిలేనివారలకు వెంటనే పని గల్పించునిమిత్తమన్ని దొరతనములవారును ప్రజా హితములగు కట్టడముల నిర్మింప బూరవలయునని యది కోరుచున్నది. యుద్ధానంతర మార్థిక యుద్ధమును నడుపుట కి సంఘ మియ్యకొనజాలదు. సముద్రయానపు పన్నుల సాధ్యులగు నంతవరకును తగ్గింపవలయుననియు, కార్మికుల గాపాడునిమిత్తము యుద్ధము ముగిసిన వెంటనే అంతర్జాతీయ శాసనముల బలవంతమున నై న బ్రవేశ పెట్టవలయుననియు ననియు నది గోరుచున్నది. యుద్ధములను పాడుపడిన ప్రదేశములన్ని టిని మరల బాగుజేయు నిమిత్త మంతర్జాతీయ నిధిని స్థాపింపవలయును. బెర్లియును విషయమున మాత్ర మటుల జేయ నక్కరలేదు. ఆ యంతర్జాతీయ నిధికి తా మొనరించిన నష్టముల ప్రకార మాయా జాతులవారు భనము నీయవలయును. సంధి వరతుగ సొక కోర్టును నియమించి అందు వివిధ దొరతనములవారి నేరములు విచారింపబడి వారి వారి నేరములకు తగినట్టి దండనల నొసగవలయును. ఇంగు దయా దాక్షిణ్య వివహితముగు జలాంతర్గముల క్రొవ్యమును గూర్చియు క్యము క త గి న వి చారణ జరుగవలయును. అంతర్జాతీయ సాంఘిక సభాసంస్థాపనమే కాంతికి జవాబుదారిగ నుండ గలుగునటు లొక సభను నెలకొల్పవలెను. యుద్ధమునొనరించుచున్న జాతులన్నిటియొక్క సాంఘిక కార్మిక ప్రతినిధి సంఘములవారన్యోన్యోద్దేశముల గ్రహింపవలసినదని బలవంతముజేయవలయును. నిర్మలమైనట్టియు విరళమైనట్టియు అభిప్రాయ నివాదములవలననే యుద్ధమునొనరించు దొరతనములకు సంధిగలుగ గలదు. గనుక అంతర్జాతీయాభిప్రాయముల చెలసికొను తెంతయు నావశ్యకము.

కార్మిక సమావేశము.

లండను, ఆగస్టు 12:— ప్రాకుహూమువద్ద జరుగనున్న అంతర్జాతీయ సాంఘిక సమావేశమునకు ప్రతినిధుల బంపుదమవలదా యను సంగతి నిశ్చయించుటకు గాను అనేక దినముల

నుండియు నాతురతతో నెదురుజూడ బడుచుండిన కార్మిక కక్షవారి సమావేశము వెన్టుమినిష్టరులో నేటిదినమున సమావేశమయ్యెను. ఆ కక్షవారి కధ్యక్షుడుగ నున్న డబ్లియు ఎఫ్. షెడ్డిగారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. ఆ సభకు 600 కంటె నెక్కుడుమంది ప్రతినిధులు విచ్చేసిరి. మిత్రమండలివారి దేశముల జూడనేగిన రువ్యము ప్రతినిధులనుసభకు విచ్చేసిరి. ప్రతినిధులలో నీక్రిందివారును గలరు. యుద్ధమంత్రులగ సభ్యులు హెండ్లనుగారు, రామ్సే మెడ్జ్ నాల్లుగారు, ప్రెహ్ యూనియను డెడరేమను కార్యదర్శి ఎఫ్లిటనుగారు, బెక్ టెల్లెటు గారు, పైలీగారు, పార్ల మెంటు సభయొక్క కార్మిక ప్రతినిధులు జె. హెచ్. థామసు, జె. హాడ్డిగారు, బెర్లియును మంత్రి వగ్గ సభ్యుడు ఎం. వాండరు లెట్టిగారు.

అధ్యక్షులు తమ యువన్యాసమున నిట్లు ఒకరికి. ఆక్రమణమే ప్రధానముగ గల భయంకర వైనికాధికారులనుండి పరిపూర్ణ స్వేచ్ఛను సంప్రదించినగాని సంధి ప్రజలకు తృప్తికరముగ నుండజాలదు. ప్రవ్యయల కేకల మూలమున క్యక్రింపబడు కపట స్వేచ్ఛను కమ్మి రువ్యులు తా మెంతయో కష్ట ప్రయత్నమున నాజ్ఞించుకొనిన స్వేచ్ఛను విడువజాల వను తెంతయు నిశ్చయము. మనముగాని రువ్యులుగాని ప్రత్యేకముగ సంధిని జేసికొనగోరము. న్యాయమైన సంధి జరుగువరకును బ్రిటనును రష్యాయను అన్యోన్యమైత్రి నభ్యర్థింపగ మెంపొందింపవలయును. మనము చేయనున్న తీర్మానము కార్మికోద్యమమున శ్రేష్ట తమ మగు తీర్మానముగ పరిణమింపగలదు.

పిమ్మట హెండ్లనుగారు ఉపన్యసిండుటకు నిలచుండిరి. సభ్యులవారి సత్కరింపముతో నాదరించిరి. అతడు తన యువన్యాసమున నిట్లు చెప్పెను. తాను విశేష పూచిత్యభారమును వహించియున్నాడను సంగతిని జ్ఞాపకమున నుంచుకొని యే నిలచుండెను. ఏలనన తానుచెప్పిన యంశముల నాధారము జేసికొనియే కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు తమతీర్మానమును గావించి యుండుటవలనను, తనప్రవర్తనమునుగూర్చి పలువురు విలువిధముల ననుమానము నొందుచుండుట వలనను తన పూచిత్య మత్యధికముగ నున్నదని తా నెఱు గు ను. రష్యా దేశస్థితి నిరంతరము మారుచున్నదను సంగతి జ్ఞాపకమునం దుంచుకొనవలయును. తాను రువ్యుదేశమునం దున్నప్పుడు అంతర్జాతీయ సమావేశమును గూర్చి యిదివరలో బ్రిటిషు కార్మికవాదులు జేసికొనిన తీర్మానమును విడువకుండిన వారు అంతర్జాతీయ సమావేశమున పాల్గొనజాలరని తానపుడు చెప్పియుండెను. ఈ యంతర్జాతీయ సమావేశమున జేయబడిన తీర్మానముల ప్రకారము సభ కేతెంచినవారు నడచుకొనవలయునని రువ్యను లింకను వాదించుచునే యున్నారు. అటులనే యీ సభాప్రతినిధు లొడబడిన బ్రిటిషు కార్మికులస్థితి కోవనియును గాగలదు. ఈయువపాదనము నంతయు పూర్తిగ అనంగీకరింపబడియుండిన అప్పటి రువ్య జనాభిప్రాయస్థితిని బట్టి యని చాల యుపద్రవకరముగ పరిణమించి యుండును. కార్మికులు వారితీర్మానమును మార్పుకొని రువ్యవల్లపద్ధతుల ప్రకారము సభ జరిపింపవలయునని తాను నలహా చెప్ప నేరకుండుట నతడు గుప్తముగ విశేషింపచెన్నుకొని ఆసభనుకృతజ్ఞతా సభగ గాక సలహాసభగ మార్చివేసిన కార్మికులు తమ మొదటి తీర్మానమును మార్పుకొనవలయునని తాను సలహా చెప్ప గలడు. యథార్థపు సంధివరతుల చర్చించుటకు రువ్యులు సభా తీర్మానములు ఆచరణీయములు గావలయునని ముందుగ పట్టుపట్టియున్నారు. ఆ సభకు బ్రిటిషు ప్రతినిధులు బోయినవారును సంధి వరతుల నాలోచింపవలసి యుండుట కేమియు నభ్యంతరముండదని అతడు సాధ్యమగునంత కష్టముగ బోధించెను. బ్రిటిషువారి సంగతి రువ్యవారికి బాగుగ బోధపడలేదు. అందుచే వారడిగిన దాని ఖండితముగ నిరాకరించిన విశేషాపద్రవము గలుగగలదు. ఉపన్యాసాంతమున హెండ్లను గారిట్లుబలికిరి. తగిన సురక్షితపుహద్దుల చెట్టుకొని సలహా సభను జరిపిన బాగుండునని యతడాలోచించెను. అందును గూర్చి ప్రతినిధులు జాతీయలాభముల ద్వైప్రపముననికొని తమతీర్మానమును మార్చవలయునని యతడుకోరెను. ప్రాకుహూమువద్ద జరిగినసభానియములు బాధ్యులగలనిగ నుండకక్కరలేదని తీర్మానించిన బాగుండునని యతడుసభవారికి సలహా నొసగెను. తమతీర్మానమును గూర్చి తగినఆలోచన జరుపుటకు సభ అపివేయ బడెను.

సభ మరల మధ్యాహ్నము సమావేశమయ్యెను. ప్రాకుహూమువద్ద జరుగనున్న అంతర్జాతీయ సమావేశము సలహాసభగ మాత్రమే యుండినయెడలను, దాని తీర్మానము లాచరింపబడి తీరవలయు నను బాధ్యత లేకున్న యెడలను మాత్రమే ఆసభకు రాగోచన యాహ్వానము నంగీకరింపవలయు నను ముఖ్యతీర్మాన మపుడు ప్రతిపాదించబడెను.

ఇదివరలో శత్రు ప్రతినిధులుగూడ వచ్చుట ఏ సమావేశమునందును జరిగియుండలేదనియు ఈ కాన్సరెన్సు మేల నెన్నడు సమావేశమగునో నిశ్చయింప కుండగనే చాలింప బడదన్న ననియు వైతిర్మానమున నొక సవరణజేయబడెను. నేతగాండ్ర తరపునను, గనుల శ్రీవ్యవారి తరపునను ఒక యువపాదనము ప్రతిపాదించబడెను. నావికులతరపున నొక సవరణ ప్రతిపాదించబడెను.

ఆ సవరణను ప్రతిపాదించుతడు ఈతీర్మానమును అంగీకరించిన ప్రతినిధులకు శ్రోహము జేసినవారమగుచునని చెప్పెను. కామనరు జార్జి థార్ని గారు దాని ననుమదించుచు నిట్లు చెప్పిరి. మన మే యుద్దేశములతో యుద్ధమున ప్రవేశించితిమో ఆ యుద్దేశములను ప్రాకుహూమువద్ద జరుపనున్న సభనిర్ణయం మొనరించును. సంధిని గూర్చి చర్చించుటకది సుయముకాదు. ఇంకను అమెరికా దేశమును బెర్లియును, ఇటలీ, ప్రాన్సుదేశములకు ప్రాతినిధ్య మొగగబడలేదు. బ్రిటిషుప్రతినిధులు బోయినవారు ఒకపక్షమున జర్మనులతోడను, మరయొకపక్షమున దెబ్బిస్కాండినే వియునువారలతోడను సంధివరతులు చర్చింపవలసి యుండును. అందుచెందవ పక్షమువారే యొడంబడికలకైన సంధిజరుపుటకే ప్రయత్నింతురు. బాధ్యతగల సభకును, సలహాసభకును అంతగ భేదము లేదని వారు నొక్కి చెప్పిరి.

రామ్సే మెడ్జ్ నాల్లుగారు తీర్మానమును బలబరపబోయిరి. వారు మాట్లాడుచుండగా సభ్యులు వారికి పలు విధముల నభ్యంతరము గలిగించిరి. “నీ వెవరి పక్షమున మాట్లాడుచున్నా”వని విల్ థార్ని గారు ప్రశ్నించిరి. మరయొకడు లేచి, “నీవు ప్రాకుహూమునకు బోకుండునటుల సముద్రాన్ని ప్రజల సంఘమువారు జూచెదరు గాక!” యని బలికెను.

అధ్యక్షులపుడు కాంతిని గోరవలసినవారైరి. కార్యనిర్వాహకులు అమెరికా, బెర్లియుముల కార్మికోద్యమముల గదలించి వారి ప్రతినిధులు గూడ సభకుబోవునటులను, వలసరాజ్యము లొక్కొకటి ఇద్దరేసి ప్రతినిధుల బంపునటులను జేయవలయునని నెట్టి గారు చెప్పిరి.

ఈ సూచన ఆలోచింపబడునని అధ్యక్షులు పలికిరి. గనుల శ్రీవ్యవారి ప్రతినిధులలో 541 రు మంది ప్రాకుహూమువద్ద అంతర్జాతీయ సలహాసభకు బోవుట కనుకూలము గను 184 రు ప్రతిపూలముగను అభిప్రాయముల నిచ్చిరి.

ప్రాకు హూమునకు ప్రతినిధుల నంపగూడదను సవరణము అపజయ మొందెను. 3,91,300 మంది సవరణ కనుకూలము గను 16,51,000 మంది క్యుతిరేకముగను అభిప్రాయముల నిచ్చిరి. ముఖ్య తీర్మానము, ప్రాకుహూమునకు ప్రతినిధుల నంపుటను గూర్చి 18,46,000 మంది ఆకూలముగను 5,50,000 ల మంది ప్రతిపూలముగను అభిప్రాయముల నొసగిరి.

ప్రాకుహూమునండి యిట్లుతెలిపిచ్చినది. సాంఘిక నాయకుడు బ్రాంటింగు గారు బ్రిటిషు కార్మికుల నిట్లు గోరుచున్నాడు. మీరుమీ ప్రతినిధుల ప్రాకుహూమున కింపి రువ్యుదేశమే విధమగు అపనమ్మకము గలుగకుండ జేయవలయును.

సభ మరయొక నాటికి చాలించుబడును.

లండను, ఆగస్టు 11:—కార్మికసభ 21-వ తేదీ వరకును అపివేయబడెను. అప్పుడు సంధిని గూర్చిన చిట్ట తీర్మానములు చర్చింపబడును. ఈ తీర్మానములు (వైని నివరించుట టిమి) కార్మిక నారు లండటికిని పంచిపెట్టబడెను. ఈ తీర్మానముల విజ్ఞాపనకు పూచీగానుండు ఉపసంఘమున హెండ్లను, వార్టిలు, రాబర్టుస్, మెడ్జ్ నాల్లు, కోల్ లెట్టి, నిష్ట వెల్లుగారు లుండిరి.

కోయంబత్తూరు విద్యార్థుల నాబ్ధయ సంఘము:—వైసంఘముయొక్క 88 వ వార్షికోత్సవము గత శుక్రవారమున రవివర్మరాజాగారి సభాధిపత్యము క్రింద కోయంబత్తూరునందు జరుపబడెను. కోయంబత్తూరు జడ్జికోర్టులో సొకనినైతేబడిన హత్యకేసులో నేరస్థుని పక్షము వాదించుటకు కోయంబత్తూరునకు వెళ్లిన ఎన్ నాడ్డోటన్ గారు ఐరోపామహాసంగ్రామమును గురించి ఉపన్యసిండుచు, హిందువులు యీసమయమున దొరతనమువారిని హోమురూలు కొంత నిర్బంధించుట సముచితము కాదనిరి.

రాజ్యాంగ సంస్కరణము

ఇస్టింగుటను ప్రభుని యభిప్రాయములు

అధికార విభజన విధానము.

అందఱు, ఆగస్టు 9:- హిందూదేశపు రాజకీయ సంస్కరణమును గూర్చి సహాయ కార్యదర్శి ఇస్టింగుటను ప్రభువు ఆహ్వానము విన్నవించుటకు దురదృష్టవశాత్తూ తాము అధికార కీర్త్యా మాట్లాడుచుండుట లేదని యాయన ప్రభువునకు సభ వారి కెరిగించెను. అధికార విభజన విధానము సెలవైనది విపులపరచుచు అధికార విభజన సంస్కరణ మిండియాదేశమున తక్షణము జరుగవలసి యున్నదని వారు నెలవిచ్చిరి.

పిమ్మట నిస్టింగుటను ప్రభువు అధికార సభ్యుల లుపు కొనిన సంస్కరణ విజ్ఞాపనమును ఖండించిరి. సంస్కరణ విధానము సభ్యుల సంఖ్య నధిక మొనర్చునే గాని వాకి నిజమగు బాధ్యతల నొనగడు. స్థానిక విషయములను పరిష్కరించుకొనుటకును, కొలదిగ పన్ను చేయు నధికారములను ముగ్ధునినిపాటితల కొలకు టుచున్నది. అధికారవర్గ పాలకులు నిర్వహించుచుండిన కొన్ని వ్యాపారములు క్రమక్రమముగ ప్రతినిధి పరిపాలనమునకు లోనగునట్లు రాష్ట్ర పాలకు లొనర్చవలయును. ఇట్టి పాలకవర్గములు దొరతనమువారితో సహకారము గలిగి యుండవలెను. కార్యనిర్వాహక సభయందు గవర్నరును, 4వ సభ్యులను ఉండి, సభ్యులలో నిరువురు హైందవులను, యిరువురు యూరోపియనులను ఉండవలయునని నావాంఛితమై యున్నది. ఇండియా కార్యాలయమున గూడ ముఖ్యమగు కొన్ని మార్పుల జేయవలసియున్నది. హిందూదేశపు పరిపాలనము ఆస్ట్రేలియా దేశపు పరిపాలన విధానమును పోలియుండవలయు నని నామ కుతూహల మగుచున్నది.

హిందూదేశపు భావిస్థితి

ఇండియాదేశపు భావిస్థితి అంగ్లసామ్రాజ్యశయముల కనుకూలమై యుండవలయును. సామ్రాజ్యమునకు లోబడిన స్వపరిపాలనాస్వాతంత్ర్య మందవలె నని భారతవర్ష మపేక్షించియున్నది. ఈ కోరిక స్వల్పకాలమున గాని పూర్ణమెంటు కానవలయునని గాని యాదేశమని గాదు. స్వపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యము నందుటయే దెంతయొ కష్టమున్నది. పారబాటుజరిగిన ప్రమాదము వాటిని నన్న యంతము మరుగురాదు. భారతవర్షమును స్వపరిపాలనాస్వేచ్ఛనందజేయ ఆంగ్లేయుల విధియై యున్నది. ఈ కార్యమును నిర్విఘ్నముగ నిర్వహించ నవసరమగు ననుభవము ఆంగ్లేయులకుమాత్రమే కలదు.

అధికార విభజనము.

పోలీసు, విద్య, వ్యవసాయము, పరిశ్రమ లాదిగాగల విషయములను చక్కజేసికొన స్థానిక ప్రభుత్వముల కధికారమియవలయును. కాననసభల యభివృద్ధియు ప్రకారము స్థానిక పాలకులు తమ రాజ్యాంగ విధానములను మార్పుకొనినయెడల యిట్టి మార్పులను కలిగినభలితములకు కాననసభ అత్యవసరమై యుండవలెను. బాధ్యతాభరిత పరిపాలనమున కిదియే ప్రధానము. ఇట్టి పరిపాలనమును నెలకొల్ప నియోజన విధులయందు కొన్ని మార్పుల నొనరించుట యావశ్యకము. ప్రత్యేకవర్గములకు నియోజనాధికార ముండనీయవచ్చును. కాని సాధ్యమగునపుడెల్ల వ్యక్తి నియోజనమున కవకాశమియవలయును. స్థానిక పరిపాలక వర్గములకు పన్నుల విధించు నధికారము తగినంత యియవలయును. ప్రతిరాష్ట్రమునకును ప్రస్తుతమునకంటె ధనమును అధికముగ నొనగవలయును. ధనము నీవర్గములు దుర్వ్యయ మొనర్చునపుడు ముఖ్యాధికారులు దఖలు పుచ్చుకొనవలయును. ఇట్టి తిరుగుసుడు రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనా విధానము నొకదానిని ప్రవేశపెట్టిన యెడల రాష్ట్రీయ దొరతనములకును ఇంగ్లాండు లోని ప్రభుత్వోద్యోగులకును యిదివలంకంటె విశేష సంబంధముండగలదు. ఇండియా కార్యాలయపు స్థితి ముగ్ధుల డెట్టులుండునదియునర్హమున తీర్మానించుట కవకాశము లేదు. స్థితిగతులను చక్కగ పరిశీలించి క్రమముగ వైమార్పుల నొనర్చవలసియున్నది. ఈ మార్పు లొనర్చబడినను, ఇండియా దొరతనము ఇండియా షేడరలు పాలకవర్గమున కుత్తరవాదియై యుండవలయును. సేనలు, విదేశ సంబంధములు, కష్టమును పన్నులు, మున్నగు విషయములనుండి యిండియా పాలకవర్గమున కధికార ముండక తీరదు.

సామ్రాజ్య సభలు.

రాష్ట్రీయసభ లేతీరున వివిధ యొనర్పబడునె సామ్రాజ్య (కానన కార్యనిర్వాహక) సభలు గూడ ఆ తీరుననే వివిధ

జేయబడును. కాని యీ సభలయందు చర్చితమగు విషయములు చాల ప్రాముఖ్యము లగుటచే నిట పురోవృద్ధి చాలమందముగ నుండును. వైగా రాష్ట్రములయందు చేయు నేర్పాటులెటుల పర్యవసించునె జామకొనినపిమ్మట సామ్రాజ్యసభలను సవరింప వలసియున్నది. స్వదేశ సంస్థానముల తోడిచేసి కొనిన సమాధానములను గౌరవింప వలయును గాన వారికిచ్చు యున్నచో వారి విధానమును నేకరింపవచ్చును. తొందరపడియే కార్యమును జేయరాదనియు, భారతీయులకు విద్యను విశేషముగ నెనగ నేర్పాటుల జేయవలసియున్న దనియు ఇస్టింగుటను ప్రభువు పునఃసించెను.

సంస్కర్తలకు మనవి

పిమ్మట సహాయకార్యదర్శి సంస్కర్తల కోరిక చిన్న చిన్న మొనర్చెను. అతివాదు లోరింగ్ లిగి యుక్తాయుక్త వివక్షతతోడ సాధ్యము లగు సంస్కరణములు లభ్యపరచుటకు తమ పలుకుబడి నుపయోగింపవలయును. మన యాశయములను సాధింప, దృఢపగుమాదముల క్రమక్రమముగ ముందునకు వచ్చుట శ్రేయస్కరము. అధికార కేంద్రీకరణభూయిష్టమగు అధికారవర్గపాలనము సెక్కుసారిగ తుదమట్టించి స్వపరిపాలనాయుక్తము లగు రాష్ట్రములుగ విభజించుట సాధ్యము కాదు. హిందూదేశ రాజకీయ పురోవృద్ధివిషయమై హైందవులను ఆంగ్లేయులను అన్యోన్యమున చాలకాలముగ పాటుపడవలసి యున్నదని మాతృభక్తియుతుడగు ప్రతి హైందవుడును గ్రహింపవలయును. హిందూదేశమున కలవడిన యవకాశమును ప్రయోజనకారి నైనర్ప నుభయజాతులవారును ఏకమనస్కులై చరింతురు గాకయని ఇస్టింగుటను ప్రభువు తమ యుపన్యాసమును ముగించెను.

“మైమున్” పత్రికాభిప్రాయము

ఇస్టింగుటను ప్రభుని యుపన్యాస మందలి ముఖ్యంశములు లోక సమ్మతములై యున్నవి. దర్బాపు నైనర్ప సామ్రాజ్య దొరతనము వారిక సంఘము నేర్పజుతురని ప్రతికట తెలియవచ్చెను. కాని మాంటేగు గారా సంఘమున కధ్యక్షులుగ నుండవలెనని నూచనమునకు మైమున్ పత్రిక చింతిలుచున్నది.

సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రత్యేక సభ.

సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రత్యేక సభ 10 వ తేదీని లక్నో నగరమున సమావేశమయ్యెను. దేశీయ మహాజనసభ సంయుక్త రాష్ట్రసంఘము, సంయుక్త రాష్ట్రమహమ్మదీయ సంఘము, లక్నో పారసమాజము, లక్నో స్వరాజ్యసమితి యీ సంఘములేక మైమున్ సభను గావించినవి. సుమారు 600 మంది ప్రతినిధులు సభనలంకరించిరి. వందేమాతర గీతముతోడ సభ ప్రారంభమయ్యెను. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడగు మా. పండిత జగన్నాథరావుగారు ప్రతినిధులకు స్వాగత మొసగిరి. ఇప్పటి సభ చాల ప్రాముఖ్యమైనది. చెన్నపురి దొరతనము వారి యాజ్ఞలవలన మనము సంధిగానపడు జిక్కుకొంటిమి సభ్యులు సభను శాంతముగ మితిమీరకుండ జరుపుదురగాక! శ్రీకృష్ణుని జన్మదినమున జరుగుచుండినందున నీ మహాసభ మనకోక ముఖ్యమగు సువదేశము నొనర్చుచున్నది. ఫలితము శిల్పండునదియు గమనింపక ప్రతివాడును తన విద్యుత్ కర్మమును నిర్వర్తింపవలయును. ప్రతినిధు లెల్ల రిట్టి భావమున కర్తవ్యమును నిర్వహింతురుగాక యన్ ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు బువస్యించిరి.

పిమ్మట మా. పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ గారధ్యక్షులను వహించి స్వపరిపాలనోద్యమ చారిత్రమును వెలువరించిరి. స్వపరిపాలనోద్యమము నెడ నధికారుల వైఖరి చాల యసమృతము. బీసెంటుమృతు నిర్బంధావాసమును విధించుట హోమురాలు నెదురించుట, దొరతనమువారవలంబించిన నిరోధన రాజ్యాంగ విధానము విచారకరమై యున్నది. ధైర్య సాహసములతో ప్రజలు, హోమురాలునకై సక్రమాందోళనము నొనర్చురు గాక!

పిమ్మట బాబు విశ్వేశ్వరనాథ శ్రీవత్సగారు సానుభూతిని తెలియజేయు కొన్ని తంత్రివార్తను కాలగ్రనువారి యెదుటబెట్టిరి.

నారోజి, రనాలు గార్ల మరణములకు విచారణమును నూచించు తీర్మానములను ప్రభువును నుపపాదించ బడెను. హార్డింజి ప్రభునియందు విశ్వాసమును నూచించు మరియొక తీర్మానమును సభాధ్యక్షుడే ప్రవేశ పెట్టెను. పిమ్మట బీసెంటు ప్రభృతుల నిర్బంధావాస శిక్షలను గూర్చి యసమృతమును దెలియ జేయు తీర్మాన ముపపాదించ బడెను. తీర్మానము లన్నియు నామోదింప బడెను.

తమిళ విద్యాసంఘము

ఇది ద్రవిడజాతిలో సామాన్యజనులవిద్యాభివృద్ధిగాను నేర్పణపబడిన సంఘమును. ఇట్టి విద్యాభివృద్ధికోరిక వారాపత్రికలను, సారస్వతపత్రికలను, పుస్తకములను కరపత్రములను ముద్రించి యుచితముగా నెసంగుటయు, బహిరంగోపన్యాసముల నేర్పాటుచేయుటయు పూనుకొనుట సంఘము వారి ముఖ్యోద్దేశము. ఈ యుద్దేశము కొనసాగించుటకు మహాజనుల ధనసహాయ మావశ్యకము. దీనికోరిక విజ్ఞాపనలను పంపుటకును, ధనసహాయముకోరిక సభలనుచేసి విద్యాధితుల విరాళముల నందుటకును నిశ్చయింపబడెను. ఈ సంఘాశయముల ఫలావాప్తికోరిక ఏ మహామహులైనను ఏ విభుకు ఆస్తి నైనను సెలగవచ్చును. సంఘమువారి కావశ్యకమని తోచినచో నెట్టి యాస్తి నైనను అడ్డకు గాని, కాలకు గాని తీసికొందురు. లేవన్న కొందురు. ఈ సభోద్దేశము తేగల సంఘము లింకేమైన బయలుదేరుచో వానికి సహాయమునచేసి ఈ సంఘశాఖ గా నుంచుకొందురు.

ఈ సంఘపు కార్యనిర్వాహమునకు 100 వేల రూపాయల మూలధనము నిర్ణయింపబడినది. భాగమునకు 50 రూ॥ ల చొప్పున 2000 భాగములకై ఈ మూలధనమును నేకరించెదరు. కాని కార్యనిర్వాహక సంఘమువారి యాలోచనము చొప్పున భాగముల ధనమును మారుచుండును. 3 సంవత్సరములైన వెనుక సంఘావాచము వృద్ధియై లాభకరమని తోచినచో కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు భాగస్థులకు నూటికి 6 రూ॥ల కెక్కువగాక వడ్డీ నిచ్చుటకును బూనుకొందురు. ఈ సంఘమునకు గౌ॥ న్యా॥ సదాశివయ్యగారు రధ్యక్షులు. రామనాథము రాజుగారు సహాధ్యక్షులు. భారతీయ బృందములో చేరిన తమిళ సోదరుల యభివృద్ధి కోరిక సహాయము చేయుట ఆంధ్ర మహాజనులకు ధర్మము. స్వాభివృద్ధికి ప్రయత్నించుచు ప్రక్కనున్న ద్రవిడభ్రాతృల నుద్ధరింప బూనుటయు ఆంధ్రులకు పరధర్మము. ఈధర్మమును ఆంధ్రులు తలబూనికొడ్డిగనో గొప్ప గనో భాగముల దీసికొని తమిళ సోదరుల ఆశయావాప్తికి సహాయపడుదురని విశ్వసించుచున్నాము.

పారిశ్రామికవిచారణ సంఘములు.

మాది, జనపనార, పంచదార యంత్రశాలల విషయము లాలోచించుట కోక సంఘమును లోహసామగ్రులను యంత్రముల విద్యుచ్ఛక్తి సామగ్రులను చేయు యంత్ర శాలలకును విద్యుదు పిండి యంత్రశాలలకును మరియొక సంఘమును దొరతనము వా రేర్పరచిరి.

మొదటి సంఘమునకు ఇన్నెసు గారు ఐ. సి. ఎస్ అధ్యక్షులు - సర్క్లీ మెంటు సిమ్మను, మా. గార్డను ప్రేజరు, వారిదాసు విసాంజీ, వర్తింగ్లను విల్సనుగార్ల సభ్యులు.

రెండవ సంఘమునకును, ఇన్నెసు గారి అధ్యక్షులు. సర్ హ్యూప్రేజరు, జే.ఎఫ్.బోస్సు. బి. చిట్టిబాబు నాయుడు ఎఫ్. జి. వాల్చూరు గార్ల సభ్యులు. ఇన్నెసు గారు లేనపుడు వారి సహాయోద్యోగి ఆధ్యక్షులను వహించును.

ఈ పరిశ్రమలకు కావలసిన సామగ్రులు మున్నగు వాని కొరకు పరిశ్రామిక శాఖాధికారికి వ్రాయవలెను. అతడే సంఘాధ్యక్షుడు గాన వెంటనే వానిని పరిష్కరింప జూచును.

సంఘములందరింప నంగీకరించిన విజ్ఞప్తులను వెంటనే ఆయుధ నిర్మాణ సంఘమునకు పంపును. ఇతరపరిశ్రమలను గూర్చిన విజ్ఞప్తులను గవర్న మెంటు రివిన్యూ డిపార్టుమెంటు శ్రీకటరీకే మామూలు ప్రకారము పంపవలెనని దొరతనమువారు ఈనెల 8-న తేదీని 2429-వ సంఖ్యగల ఉత్తరువును ప్రకటించిరి.

పొగయోడలోని ఉద్యోగస్థులను మోసపుచ్చుట. — అనుతోష్ మల్లికు అను: తమ 1911 వ సంవత్సరమున కలకత్తా రేవునకువచ్చు పొగయోడలోనికిబోయి అందలి ఉద్యోగస్థులను తాను పోలీసువారికి గావించు తోటమిడునకు జందాల నిష్కరి ప్రార్థించి వారిచ్చిన చందాల ద్రవ్యమును తనగృహ వ్యయములకు వెచ్చించినందుకు ఆ సంవత్సరమున గొన్ని నెలల వఱకు అతడు ఖయ్యునందుంచబడెను. ప్రస్తుత సంవత్సరమున గూడ అతడు మరల ఓడలలోనికిబోయి తాను స్థాపించిన “కాల్” “గంగ” పూజలకు చందాలను ఉద్యోగస్థులనుండి సుమారు 5000 రూ॥లు జమచేసెను. పూజాపునసాగరములకు చందాల ద్రవ్యమును వ్యయపరచలేదని తెలిసికొని చందాల నిచ్చినవారు అనుతోష్ మల్లికు-వై కలకత్తా మేజిస్ట్రేటు వారియొద్ద కేసుచేసిరి. మల్లికు- ఇదివఱకు గావించిన నేరమునే తిరుగ గావించినందుకు 1 సంవత్సరము కఠినశిక్ష విధింపబడెను.

ఆంధ్రదేశ వార్తలు

గుంటూరు జిల్లా సత్యపట్టణ తాలూకా మాదల గ్రామమునందు స్థాపించబడిన శ్రీ సాగరేశ్వర పుస్తక భాండాగారమునకు వార్షిక కోత్యనము గతమాసము 16-వ తేదీన జయప్రదముగా జరిగినదని కార్యదర్శి వ్రాయుచున్నాడు.

అత్యధునావలంబకము:—శ్రీమత బులుసు రావు తోగారావు పంతులుగారు కొన్ని దినములుగా నిక్కడ నుండి విద్యార్థులకు బాలియ్యయోగవ్యాయాస శ్రీధరమగూర్చి యుపదేశించుచున్నారు. వీరు 30 వ తేదీన ఆయాధ్యాపైదానములోని నాటకశాలలో అత్యధునావలంబకము గావించిరి. టిక్కెట్లవలన గుమారు రు 75 లు రాకము వహించెయ్యెను. ఇంకను రహదారి మీద 25 వసూలుకావలసి యున్నది. ఆదాయపు మొత్తము రు 100 లనుండియు ఖర్చులు పోను మిగిలినదానిలో నొక్కనాల్గవంతు మాత్రమే దీసికొని మిగతా మూడువంతులు విద్యార్థివృద్ధికిగాను నిక్కడ పుస్తకభాండాగారమున కీహూనుట మిగుల బ్రశంసార్హము. వారి నీవిషయములో బోధనొందిన వారు క్లాసునీయులు. (విజయనగర విలేజరు)

పల్నాడు తాలూకా కారెంపూడి గ్రామమున స్థాపించబడిన శ్రీ లక్ష్మీ చన్నకేశవలింగ పుస్తక భాండాగారము యొక్క ప్రథమ వార్షిక కోత్యనము ఈ నెల 6 తేదీన జరిగెను. భూపతిరాజు వేంకటపతిరాజుగారి ప్రోత్సాహముచేత పురసరికర్తనము గావించబడినది. సామంత్రము రామరాజు నరసింహారావుగారి అధ్యక్షతక్రింద సభ గావించబడి అందు గాదె లక్ష్మీపతిగారిచేత, శాస్త్రములను గురించిన మత సాంఘిక చరిత్రాంశములను గురించిన రామరాజు వీరేశ్వరరావుగారి చేత విద్యనుగురించిన సాగి రామనాథ శాస్త్రిగారిచే బ్రపంచసృష్టిభేదమును గూర్చియు పాశ్చాత్య హిందూదేశ గ్రంథాలయములకు గల భేదమును గురించిన సాగి నరసింహంగారిచేత వేదములను గురించిన దీపాల సత్యనారాయణ శాస్త్రిగారిచే విద్యార్థివృద్ధిని గురించిన చక్కగా నుపన్యసింపబడినది. సంగీతశ్రవణ మైనవెనక సభ ముగిసెను.

జనుల వెట్టి:—గుంటూరు ప్రాంత్య మందలి ప్రజలు సర్కారువారు కోడిపెట్టలకు పన్ను విధించబోవుచున్నారని నమ్మి తమ యిండ్లలోని పెంపుడుకోళ్లను కొట్టుకొని తిరుచును, మిగతా వాటిని అల్పక్రయమునకు ఆమ్మివేయుచును ఈ విధముగా తమ కోళ్లలో కోళ్లలేకుండా కూపు మాపుచున్నారు. గడియారములు లేని పల్లెటూరి మోట జనులు ప్రాతఃకాలము నిద్రనుండి లేచి తమ గృహకృత్యముల నారంభించుటకు పుంజు కూడెయ్యే యుఖ్యసాధనము గనుకను, మనుదేశములో నీదించు అయికోసా కోళ్లు దొరసానులకు కోళ్లు, కోడిగ్రుడ్ల ముఖ్యవోహము గనుకను జనులు ఇదియొక పిచ్చి వదంతి కావించుకొని కోడిపుంజులను కోడిపెట్టలను నిశేషముగా నాశనము గావించుట కొప్పు మూఢతనముగా నున్నది. ఇది మొదట ఎరరివల్ల కలిగిన పిచ్చివదంతి అయినది తెలియలేదు. మూడు తెల్లకాకుల కథగా నున్నది. (భూచిన్మయ్య)

వెజవాడనుండి యుకవిలేఖరియిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—స్వయంతాభివృద్ధి, పరమతనమానము, భక్తిజ్ఞానములు ఆదర్శములుగా గల మాసోదరసంఘము యొక్క ప్రథమవార్షిక కోత్యనము జయప్రదముగ 5^వ తేదీనారమునాడు జంధ్యాల గారి నాథశాస్త్రిలు బి. ఎ. గారి అధ్యక్షతక్రింద జరుపబడినది. ప్రాతఃకాలమునుండి 11 గంటలవరకు శ్రీ ఆంజనేయ సహస్రనామపూజ భజన గావించబడినది. భజనకాలక్షేపమునకు పురమందుండి మూడు భక్తిజనకమాజములు తమసభ్యులతో వేంచేసిరి. సామంతులను 4-80 గంటకు సభజరికము యన్, నీలకంఠశాస్త్రిగారు బి. ఎ. బి. యల్. (డిప్టీ కమిషనరు సబు) అడిషన్ డిప్టీ కమిషనరు యన్. ఆర్. కృష్ణయ్యగారు బి. ఎ. బి. యల్: గావునమాదూర్ తాడంకొనేకంటనరసయ్య పంతులుగారు మొదలుగాగల వాయులు సభనలంకరించిరి. గతసంవత్సరపు రిపోర్టు సభకు నివేదించబడిన పిమ్మట హిందూ యున్నతి పాఠశాలాపండితులగు నేమూరి వివస్వానాథులుగారు “వర్ణాశ్రమధర్మము—భక్తిని” గూర్చి సతతకనుకల్యణముగ నుపన్యసించిరి. “సోదరస్వామ్యము” అను విషయమునుగూర్చి మెట్టపల్లి కోటిశ్వరరావుగారు బి. ఎ. బి. ఎల్. ఉపన్యసించిరి. తరువాత అధ్యక్షుల యుపన్యాసముతో సభ ముగిసెను.

ప్రకటన.

846

1. బాదరు రేంజిలో చేరిన 2634 యకరముల విస్తీర్ణముగల సొల్లగొంది రిజర్వుయొక్క నెం1రు కూపులోని వంటచెతకు నరికితీసుకునే హక్కునకు తెండర్లు కోరడమైనది. సదరు తెండర్లు నీలు చేసి పంపవలసినది.
2. ఈ తెండర్లు 1917 సంవత్సరం ఆగస్టు 15 తేదీలోగా యీదిగువ సంతకము చేసినవారికి చేరవలెను. కవర్లపైన “సొల్లగొంది కూపు వంటచెతకుకుగాను తెండరు” అని వ్రాయవలయును.
3. ప్రతి తెండరుతోను ధరావతుక్రింద 100 రూపాయల కరెన్సీనోటు లేక నోటు పంపవలెను. లేనియెడల తెండరు అంగీకరించబడదు. మణిఆర్డర్లు పట్టబడకు. ప్రతి తెండరుతోనున్న తెండరుదారు మామూలుగా నివసించు తాలూకా ఫేక డివిజనలు తహశీలుదారు లేక డిప్యూటీ తహశీలుదారు సంతకము గల తెండరుదారుయొక్క మోతుబరి విషయమయి ఒక స్టిఫి కేటు పంపవలసినది. అయితే డిప్యూటీ ఫారెస్టు ఆఫీసరుగారికి పోచిన యెడల అట్టి స్టిఫి కేటు లేకపోయిన పక్షమునైన తెండరును పట్టవచ్చును. ఒకరు మరియొకరి తరపున తెండరు పంపేయెడల అట్టి వారివలన అందుకుగాను సరియైన పవరు ఆఫ్ అటర్ని పొందితేనే తప్ప అట్టి తెండరు అంగీకరించబడదు.
4. కారణమేమియు చెప్పకనే పెన్స్ తెండరును గాని లేక మరియే తెండరు నయినాగాని అంగీకరించే అధికారము యీదిగువ సంతకముచేసే వారికి గలదు. ఆలా అంగీకరింపబడిన తెండరు కన్నరువేటరు ఆఫ్ ఫారెస్టు వారియొక్క ముజారు వుత్తరువులకు లోబడియుండును.
5. ఈ హక్కుకు వాయిదా తెండరు అంగీకరించబడిన తేదీ లగాయిత 1918వ సంవత్సరపు మార్చి 31వ తేదీనరకు ఉండును.
6. అంగీకరింపబడని తెండర్ల తాలూకు డిపాజిట్లు వెంటనే నాపనుచేయబడును.
7. తెండరు ముజారు ఆర్డరు చేరిన 7 రోజులలోగా జయముపొందిన తెండరుదారు తెండరు మొత్తములో నూటికి 25 వాళ్లన అయ్యేసొమ్ములో మూడవపేగాలో చెప్పబడిన డిపాజిట్ సొమ్ము పోను మిగతాసొమ్ము చెల్లించి కంట్రాక్టు నిబంధనలకు లోబడి నడచుకొనుటకు హామీగా పోస్టల్ నేమిగున్న బ్యాంకింగ్ రు 500 కు మించని సొమ్ము డిపాజిట్టు చేయవలయును. ముజారు ఆర్డరు చేరిన 14 రోజులలోగా జయము పొందిన తెండరుదారు అగ్రిమెంటు వ్రాసియివ్వవలెను.
8. ధరావతుక్రింద అగ్రిమెంటు వ్రాసి తనఖర్చులతో రిజిస్టరు చేయించి యిస్తేనేగాని తెండరుదారు పని ప్రారంభించుటకు ఏలులేదు.
9. జయముపొందిన తెండరుదారు ధరావతు కట్టకపోయినను పై 7వ పేగాలో నియమింపబడిన వాయిదాలోగా అగ్రిమెంటు వ్రాసి రిజిస్టరు చేయించి యివ్వకపోయినను సదరు తెండరుదారు జవాబుదారిమీద కూపు తిరిగి వేలం వేయబడును. అప్పుడు తెండరుదారు కట్టిన ధరావతు సొమ్ము పోగొట్టుకొనుటయేకాక వేలంలో నష్టమువచ్చిన యెడల సదరు నష్టమునకున్ను అట్టి తెండరుదారు పాత్రుడగును. ఒకవేళ లాభము వచ్చినయెడల అట్టిలాభమునకు అతనికి హక్కులేదు. అగ్రిమెంటు వ్రాసియివ్వబడకపూర్వము తెండరుదారుగాని అతని వారసులుగాని ఫలసాయము తీసికొని పోయిన యెడల అట్టివారు ఫారెస్టు ఆఫ్ఫీసర్ కింద నేరము జరిపించినట్లు యెంచబడుదురు.

10. కవులు మొత్తం నాలుగువాయిదాలుగా ఈదిగువ కనుపర్చిన తేదీలలో చెల్లించబడవలెను. మొదటివాయిదా తెండరు అంగీకరించబడిన తేదీనే 2వ వాయిదా 1917 సం॥ 15 అక్టోబరు తేదీనగాని అంతకు లోగాగాని.
 - 3వ వాయిదా 1917 వ సం॥ 15 డిసెంబరు తేదీనగాని అంతకు లోగాగాని.
 - 4వ వాయిదా 1918 వ సం॥ 15 ఫిబ్రవరి తేదీనగాని అంతకు లోగాగాని.
- అగ్రిమెంటు వరతులకున్న, కూపుయొక్క సరిహద్దులకున్న 1917 వ సంవత్సరము మార్చి కృష్ణాజిల్లా గెజటు చూడవలయును.
- ఇ. బి. రామచంద్రరావు, బి. ఏ.,
డిప్టీ కమిషనరు ఫారెస్టు ఆఫీసరు, కృష్ణా.

నోటీసు

847

వెజవాడ క్రొత్తపేటలో వేమవర్పు శీతారానుబ్రహ్మంగారి తాలూకు మేడూరు యస్టేటు విభాజ్యములో మాతాలూకు రాబడిన నివేశన స్థలము అందులోని పెంకుటిభవంతి ది 1917 సంవత్సరము నవంబరు 30 వ తేదీన వెజవాడ మకాములో యుయ్యారు యస్టేటు మానేజరుగారివల్ల ఏలము వేయబడును గనుక కావలసినవారు సదరు తేదీన పగలు 12 ఘంటలకు సదరు ప్రవేశముకు హాజరయి పాడగలానులకు కోరికలుతూయున్నారు. పాట వరతులు పాటకాలనుందు తెలుపుచు చేయబడును. ఈ స్థలము తాలూకు ప్లానుచూడదలచినవారు నూజివిడు మకాములో మా హుజారు ఆఫీసుకు హాజరయి చూచుకొనవచ్చును.

పుయ్యూరు యస్టేటు జమీందారు
గారి హుజారు ఆఫీసు
31-1-17

K. Perry
For zamindar

బొబ్బిలి కాంపిటీషన్. (844)

శ్రీ భారత అసోసియేషను, గుంటూరు.
పై సమాజపువారి ఆధిపత్యము క్రింద ద్వితీయ పోటీపరీక్షకు 1917 సం॥ ౧౦ అక్టోబరు 10వ తేదీ మొదలుకొని బ్రహ్మశ్రీ శ్రీరాధ కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే రచియింపబడిన బొబ్బిలి యుద్ధనాటకమును ప్రదర్శించుటకు నిర్ధారించబడినది. యీ పోటీపరీక్షకు ఉత్తరసర్కారులలోని, నెల్లూరు లోని నాటక కంపెనీలవారు రావచ్చును. ధర ఖాస్తులు పంపువారు యీ సమాజపు ప్రెసిడెంటు గారికి తమ సమాజపు అధికారి ద్వారా పంపుకొనవలయును. ఈ పోటీపరీక్షలలో గెలుపొందిన వారికి యీవిధముగా బహుమతులు యీ సమాజమువారిచే యివ్వబడును. రంగారాయుడు రు. 40-0-0, పాపారాయుడు రు. 40-0-0, విజయ రామరాజు 30-0-0, వెంగళ రాయుడు 30-0-0, హైదర్ జంగు రు 25-0-0, మల్లమాదేవి 25-0-0 విలువగల బంగారు పతకములున్న, అన్నివిధముల చక్కగ ప్రదర్శించు నాటకకంపెనీవారికి రు 60-0-0 రజతపాత్రను యివ్వబడును. ధరఖాస్తు రుసుము రు. 4-0-0.

N. B. వలయువారు యీ సమాజపు చూల్సు కై క్రింద సంతకము చేసినవారికి వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

సూర్యనారాయణ విష్ణుభొట్లు బి.ఏ, బి.ఎల్,
గుంటూరు } ప్రెసిడెంటు,
7-8-1917. } వి. కృష్ణమూర్తి,
శ్రీకీటర్.

మీ బా యీ ల రు

విశేష కాలము పనిచేయని లెనన్న "ఇంగ్లీషు బాయిలరు కామ్రాజ్"ను యువ యోగింజనలయను. దాని శుభ యోగించిన బాయిలరు త్రుప్పుపట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోతుండుటయే గాక షెల్ ఫ్లిట్సుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; ఆనమునున్న గొట్టములనున్న త్రుప్పు పట్టుకుండగను శుభ్రముగాను నుంచును. ఈ కామ్రాజ్ యువ యోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలరు చెడిపోకుండ ఎప్పుడీ కష్టము క్రొత్తనానినలె నుండును.

దానియొక్క యువ యోగమును గురించియు సలహాను గురించియు అసలు మేజుట్లకే వ్రాయవలయును

వ గాలనులుగల రము 1-కి రు 26-0-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు,

తవాలపెట్టె నెం 55కి రు

389

మదరాసు

(పై కామ్రాజ్ గోరునప్పుడు ఈ పత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)

క్రిశ్చియన్ గోపాలకృష్ణ గోకతేజా చక్కని

రంగుల చిత్ర వటుము

కత్తి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0

వి. సి. శిల్పము ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

పోస్టు బాక్సు 212, మదరాసు.

శారదాంబ

ఇది శ్రీ భక్తబోధిని యను నాటకము.

సంఘధురాచార సంస్కరణమునకు మార్గ మిందుజూపబడినది. అందరును జదివి తీర వలయును. నెల 4 అణాలు. పోస్టేజి వేరు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

7, తింబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

వాదాపేటితులకు వరము: ఐవోడి నహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసపరిల్లా

ఆవరణభూమి రక్తమువలన జనించు జాడ్యములకు కిటిమువంటి వుండు. కురుపులను, మచ్చలను, గండములను ఎండగా, ప్రాంతివృక్షలను అన్నివిధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన క్షతుభ్రకారిణి (28)

కాశాపిసాగ్నపరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను వ్యవస్థాపితము అన్నివిధములైన దోషములను తొలగిస్తును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును, కారైసంబంధమును తొలగిస్తును పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరుచును. శరీరావరోగమును గలుగజేయును. 16 బోజులకే కుండకు 4 బోజుల బుడ్డిలో అమ్మబడును.

ప్రాత్రోలురు:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫనస్వాడి. నెం 2 బొంబాయి
Proprietor P. D SAVANT Fanaswadi. No 144 No 2 BOMBAY.

వికభాషాలిపి ప్రశంస

ఇది తెన్నెలకంటి అస్సారాయ నిరచితము

నెల 0-4-0 పోస్టేజి అధికము.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల...విద్యా నైపుత్తి.

ఇది త్రియశి కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే

ప్రకాశపడినది. నెల 0-4-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7 తింబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

నవీనమయినది.

టటోపరస్తా 490

ఇది నాతగమైన గొప్పవాసనగలది. స్పిరిట్ సంబంధము లేనిది. శ్రేష్ఠమయిన పుష్పము యొక్క సత్తువతో చేయబడినది. ఒక బొట్టు వస్త్రముమీద తగిలిన వాసన వదలక నుండును. ఇతర వాసనల వలెగాదు. మనోహరమును కలిగించు నది. ఒకతూరి తెప్పించి చూచిన నిజ మును నెరుగ గలరు.

1/2 బోన్స్ బుడ్డి 2-0-0

1 డ్రాము ,, 0-12-0

1/2 డ్రాము ,, 0-8-0

ఫర బుడ్డి 1-కి రు. 1-0-0 పాంపిర్ 0-0-6

ఏకెంటు కావలయును: తాము చెల్లించగలిగిన భరావతు తెలియపరచినచో భరఖాస్తు చేయబడును.

ఈ త్రురములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలయును.

ది ఫరస్తా పెర్ఫ్యూమరీ కో,

నెం 1, వైకోని, బొంబాయి నెంబరు 8.

నిర్మలమైన

మలబారు గారాయి

(కొబ్బరికల్లునుండి బట్టిదొందబడినది)

కొలంబో అరకవలెనె, ఇది మలబారులో సిద్ధముచేయబడినది.

బహు నిర్మలమయినది. ఆరోగ్యకరమయినది.

డబను కాలుగాలను బుట్లగల పెట్టెలుగ అమ్మబడును.

విడి సీసాలు అమ్మబడవు.

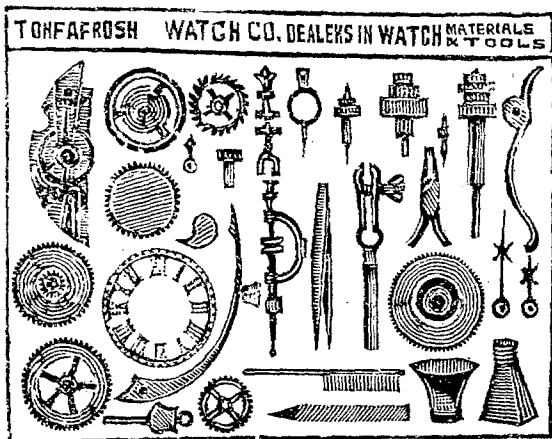
యన్. పి. సారథి, అండు కో,

(826)

మదరాసు.

క్యాటరాగు

ఉచితముగా పంపబడును.

అర్థములు	గు అ.నె	(గోకు 1 కి)
నైల్స్	8-0-0	"
ఇక్స్ పైడ్	2-0-0	"
హార్నింగు	2-8-0	"
రాస్కోపు	5-0-0	"
శేడి	8-4-0	"
రిస్టు	8-8-0	"
రాస్కోపు చిన్న	5-8-0	"

TOHFAFROSH WATCH & Co.,

Dealers in Watches Materials, Tools

BHENDI BAZAAR, Post No. 9, BOMBAY.

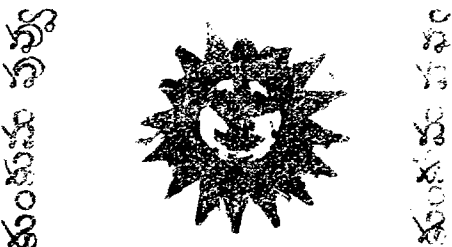
(881) ఉత్తములు అంగభావ లో వ్రాయవలయును.

శాకభక్షణము

భరతఖండవాసుల నగు మన మార్యములు పంశజాలము; "అహింసా పరమార్థ" అను నీతి నెఱిగినవారము గావున మేము ఈ పుస్తకము యినా ముగా పోష్టుచాఱియు మేమేభరించి పంపుచున్నాము. నెల 3 వ్రాయుడు.

219 వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోపిందజీ, ఆంధ్రపత్రికా బోషధాలయం 156, బ్రాడ్వే, మదరాసు

కుంకుమపువ్వు

వ్యచ్చమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు మార్యమార్కుచే గమనింపుడు. కరస్పాక డెల్వరు ముదలగునది

ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

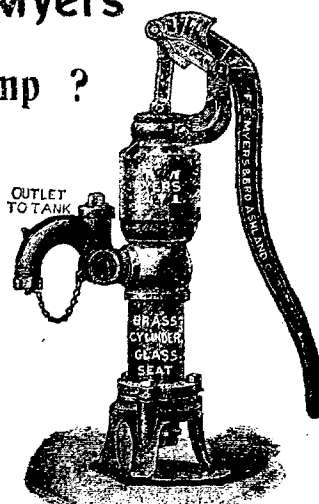
ఎన్. నారాయణ ఆంధ్రం రెండవది.

(831) 21. హార్నిబి, బొంబాయి.

What is a Myers PATENTED

Hand Pump ?

A new practicable, reliable and easy working appliance for drawing water from any depth up to 150 feet. Also for farm and stock use and small irrigation purposes. A large assortment of

various designs always carried in stock. Write for full particulars and prices.

K. B. Joshi & Co.,

321, Hornby Road Fort Bombay.